

VÄINÖ LEHTONEN

**Vanha ja uusi
ihminen**

**VANHA JA UUSI
IHMINEN**

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1953 painoksesta.

Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut jäädä alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.

(Ks. J. R. Hannula, Kristosofian Polulla II, s. 304.)

Lahdessa marraskuussa 2014

Jaakko Kesävuori

VANHA JA UUSI IHMINEN

KIRJOITTANUT
VÄINÖ LEHTONEN

TAMPEREELLA 1953
P. E:N KANNATUSLIITTO

Tampereella 1953
Tampereen Paperinjalostustehdas
ja Kivipaino Oy.

... teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himoja seuraten, ja uudistua mielenne hengeltä ja pukea päällenne uusi ihminen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen.

Efesolaiskirje IV: 22—24.

Jos me sitten kysymme, miksi aikamme ja sen sivistys tällä tavalla eroaa muista ajoista ja muista sivistyksistä, niin meidän täytyy vastata siihen: Siksi että sillä on erikoinen tarkoitus, siksi että meidän aikamme on kutsuttu luomaan jotakin uutta, panemaan alkuun aivan erityistä tulevaisuutta... Mikähän on se tulevaisuus?

Kaikki kansat sitä toivovat, jokainen ihminen sitä uneksii. Se tulevaisuus on siinä, että tänne meidän ihmiskuntaamme on ilmestytvä uusi suuri opettaja, uusi suuri vapahtaja, Jumalan Poika, joka perustaa uuden suuren uskonnon. Teosofinen liike ja koko meidän aikamme sivistys on huutavan ääni korvessa, joka kai-

hoten kutsuu: »valmistakaa Herralle tietä, sillä pian tulee Herran päivä». Katsokaa, kuinka ihmiset taas uskovat, että maailman loppu on tulossa, että aika lähenee loppuaan . . . Tällä kerralla he eivät enää erehdy . . ., mutta maailman loppu ei merkitse sitä, että tämä maailma häviäisi, vaan se merkitsee, että vanhat poistuvat ja uudet tulevat sijaan, että taasen on Jumala esiintyvä maan päällä, ilmoittava itsensä erityisen suuren ja ihmeellisen Pojan ja sanansaattajan kautta. Uusi uskonto on esiintyvä. Kukaties se on syntyvä jo tällä vuosisadalla, kukaties joku meistä vielä saa nähdä sen kirkkauden, saa nähdä opettajan, suuren ihmeellisen liikkeen, uskonnon, joka käsittää koko maapallon . . . jos minä saisin antaa sille nimen, sanoisin, että se tulee olemaan **i h m i s y d e n u s k o n t o**.

. . . Ja sentähden on tulevaisuudenkin uskonto siveysopissaan selvemmin kuin mitä ennen on tapahtunut, näyttävä meille, minkälainen on ihminen.

Pekka Ervastin kirjasta »Uuden ajan aamunkoitteessa».

I

ELÄMÄN KAKSINAISUUS

Elämä on kuvastunut eri aikakausien ajatteliijoille mysterioksi, jossa esiintyy kaksi vastakkaista mahtia: paha ja hyvä, väärä ja oikeus, valhe ja totuus, sota ja rauha . . . Nämä vastakkaisuudet näyttävät siksi silmiinpistävinä, että niitä on käsitelty mm. filosofisissa koulukunnissa ja etenkin kaikissa uskonnoissa. Viimeksimainituissa tavataan keskeisenä piirteenä opetus: paha on haihtuvaa ja ihmiselle vierasta, hyvä sitä vastoin on ikuista, jumalallista; luopukaa pahasta ja pyrkikää hyvään. Paha on aivan kuin sairaus, joka pitää parantaa oikealla elämällä, sillä lääkkeellä, mitä tarjotaan uskontojen moraalisisissa opetuksissa. Kysymystä on käsitelty eri aikakausina eri näkökulmista, riippuen opetusta vastaanottavien kansojen tai rotujen älyllisestä etevyydestä ja moraalisesta sulattamiskyvystä. Olisihan hedelmätöntä esittää esim. suuren Natsarealaisen korkeata rakkauden oppia ihmissyöjälle, jonka käsitteet hyvästä rajoittuvat ruoan hyvään makuun. Elämän eettiset arvot on esitettävä alkeellisimmille ihmisryhmille heidän käsityskykyään vastaavalla tasolla,

mitä seikkaa kristilliset lähetyssaarnaajat eivät ole oivaltaneet. Mutta uskontojen ensimmäiset julistajat ovat ottaneet tämän huomioon ja siitä johtuu uskontojen moninaisuus, mikä taas luonnollisella tavalla rinnastuu elämän moninaisuuteen, ihmisten erilaisuuteen.

Uskontojen synty, se seikka, että esiintyy opettaja, uskonnon perustaja, joka osaa esittää niin korkeita asioita ja niin syvälleikäviä moraalisia opetuksia, että ne pätevät ohjeiksi vuosisatojen ja vuosituhansien ajoiksi suurille roduille, edellyttää ihmiskunnan valiojoukoista valituimman olemassaoloa. Se edellyttää, että on olemassa täydellisten ihmisten Veljeskunta, jonka hallussa julkisuuteen saatettuja opetuksia säilytetään. Miten osasivat Jeesus, Buddha, Laotse, Zarathustra... esittää toinen toistaan korkeampaa elämänfilosofiaa ja syvempää moraalialia, ellei sellainen ollut jossain kätkeytyneenä? Onko pätevää syytä leimata Orfeus tai Väinämöinen tietämättömän kansan mielikuvituksessa syntyneiksi taruolennoiksi sen vuoksi, että suuret joukot ovat palvoneet heitä jumalina? Ovathan heidän henkiset aarteensa säilyneet jälkipolville. Itsekö nämä hengen jättiläiset ovat sanottavansa keksineet? Nykyaikainen uskontojentutkimus vetoaa uskontojen kehitykseen väittäen, että uskonnon myöhemmässä vaiheessa asiat esitetään selvemmin kuin niiden alkuvaiheessa. Oletetaan, ettei mikään uskonto ole alussa ollut kaikinäkevän kirkasta, vaan kirkkaus on kehityksen tulosta. Esim. Paavali julisti hämäriä käsityksiä Isästä, Pojasta ja Pyhästä Hengestä, mutta ei osannut esittää asioita täysin selvästi. Selkeys on tullut vasta myöhemmin kehityksen kautta. Päätelmä on tavallaan

oikea, sillä kristillinen kirkko, eli paremmin sanottuna kristillisen virtauksen monet kirkkokunnat ja lahkot ovat eräänlaisen kehityksen tulosta. Eihän niitä ollut alkuseurakuntien aikoina. Mutta kun pidämme mielesämme alussa mainitsemamme tosiasian, sen, että uskonnon varsinainen tehtävä sisältyy moraalisen julistuksen puitteisiin, miten ihmisen tulee suhtautua pahaan ja hyvään, niin on helposti nähtävissä, miten kirkkojen ns. »kehitys» on tapahtunut alkuperäisten siveysoppien hämärtyämisen kustannuksella. Sehän näkyy erittäin selvästi siinä, etteivät aikamme kristityt tunne Vuorisaarnaa. Ainakaan sitä ei hyväksytä käytäntöön sovellettavaksi. Jokainen kristitty valtio vetää tilille sen kansalaisensa, joka Vuorisaarnaan nojaten kieltäytyy sotimasta. Että kristikunta on näin julistanut Jeesus Natsarealaisen moraaliset opetukset epäkäytännöllisiksi todistaa kirkkojen »kehityksen» johtavan pois päin Jumalasta. Se on ollut taantumusta, eikä suinkaan kehitystä henkisyyden kirkastumista kohden. Kirkkaus, selkeys, tieto ja järkevyyden on ollut uskonnon — myöskin kristinuskon — alkuperustajalla ja siksi nykyaikaisen teosofian ensimmäinen julistaja H. P. Blavatsky painostikin, että kaikkien uskontojen takana vaikuttaa täydellisten ihmisten Valkoinen Veljeskunta, jonka lähetettä uskontojen perustajat ovat. Tuo Veljeskunta ei ollut alussa tämän maapallon kasvattama, vaan sen muodostivat toisista planeetoista tulleet olennot. Heidän koulussaan ovat muutamat Maan ihmisistä saavuttaneet Mestariuden ja liittyneet heidän Veljeskuntaansa.

Erään huomattavan seikan teosofia paljastaa uskon-

noissa: ne ovat a l u s s a olleet kaksiasteisia. On ollut esoteerista, salaista, ja eksoteerista, julkista uskontoa. Tällainen, sanoisimmeko työnjako on ollut välttämätön siksi, etteivät kaikki ihmiset jaksaa tunkeutua yhtä syväälle »Jumalan valtakunnan salaisuuksiin», kuten apostoli sanoisi. Suurille joukoille riittää uskonnosta pinnallinen käsitys, mutta jokainen ei ole siihen tyytyväinen. Joukossa on »valittuja», niitä, jotka kaipaavat syväliempää käsitystä, todellisempaa elämäntietoa ja taitoa. He muodostavat suljetumman piirin, joka yrittää tunkeutua syvemmälle uskontojen mysterioihin. Tätä tietä ovat syntyneet mysteriolaitokset. Niinpä Jeesus opetti varsinaista kansaa vertauksilla, mutta oppilailleen hän puhui syviä hengen salaisuuksia. Tämä käy selville sekä evankeliumeista että varsinkin gnostilaista alkuperää olevasta Pistis Sophiasta. Muutamat ihmiset ovat henkisten asioiden kanssa enemmän painiskelleet, enemmän ponnistaneet ja työtä tehneet. He ovat ehkä monen elämän aikana vakavissaan etsineet totuutta ja siksi he saavat syntyä aikana, jolloin uusi uskonto valaisee maailmaa. Heille on tarjolla esoteerinen uskonto. Se voi avautua heidän eteensä monien kamppailujen perästä, ehkä vasta sitten, kun entisen elämän tarkoituksellisuus on perusteellisesti paljastunut. Mutta luonnollisesti uuden uskonnon hyvä sanoma voi tulla kuin lahja taivaasta, entisten tekojen karmallisena palkkana. Onhan tapauksia, jolloin esim. nykyaikainen teosofis-kristosofinen sanoma saattaa tulla ihmistä vastaan ilman, että hän on osannut sitä ennen etsiä totuutta. Mutta kun sanoma tulee hänen tielleen, niin hän on sille heti avoin, ihastuen sen kauneuteen ja suuren-

moisuuteen. Tämä on silloin luonnollinen palkka siitä, että asianomainen on menneisyydessä suorittanut auttavia tekoja henkisen elämän edistämiseksi. Syyn ja seurauksen lain avulla saatamme tämän ymmärtää. Muistuttakaamme vain mieliin Martta ja Maria, jotka äidillisellä huolenpidolla hoivasivat Jeesusta, tai Suunemin vaimo, joka pelkästä ystävällisyydestä ja auttamishalusta hoivasi koditonta profeetta Elisaa. Hyvä teko kantaa hyvän hedelmän: uuden henkisen sanoman valo muuttaa heidän yönsä päiväksi ja taaksejääneen elämän entiset harrastukset näyttävät virvatulilta kuumamossa. Heistä itsestään nyt riippuu, tyytyvätkö he uskonnon valon pinnalliseen, eksoteeriseen harrasteiluun vai osaavatko kaivata enemmän.

— — —

Pahan taistelu hyvyyden voimia vastaan on herättänyt kristikunnassa uskon pahan ja hyvän tasaväkiseen, maailmoita johtavaan valtiuteen. Jumalan rinnalla uskotaan hallitsevan pahuuden mahdin, perkeleen, jonka yli Jumalalla ei ole täyttä valtaa. Kun Jumala loi maailman ja yritti luoda sen hyväksi, niin perkele tuli ja sekoitti selvän pelin. Ihminen, Jumalan kuva, jäi kuin riippumaan ilmaan, näiden kahden voiman heiteltäväksi. Hän saa selviytyä tilanteesta miten parhaiten kykenee. Ihmisen tila on melkein toivoton, sillä Jumala ei auta häntä kuin hiljaisella omantunnon kuiskeella, mikä useimmiten kuuluu sangen heikosti. Pahuuden mahdin otteet sen sijaan ovat sangen kouriintuntuvia, sillä perkele »käy ympäri kuin kiljuva jalopeura». Taistelu on ankara ja monessa merkityksessä epäoikeudenmukainen. Onhan ihminen Jumalan luoma

ja Hänen omaisuuttaan, joten perkele vetää nuottaansa kieltämättä vierailta kalavesillä. — Tämän tapainen maailmankuva on seuraus kristikunnan uskosta persoonalliseen Jumalaan. Persoonallinen olento on rajoitettu ja näin ollen saattaa työssään epäonnistuaakin. Kristikunnan Jumala on Mooseksen Jahve, Herra. — Toiselta puolen näyttää kuin edellä mainituissa käsityksissä olisi perää, sillä kukaan ei saata kieltää, etteikö elämässä vallitsisi jonkinlainen taistelu kahden mahdin välillä. Joudumme kysymään: miksi elämä on sellaista kuin se on? Materialistisen elämänkäsityksen omaaja saattaa ajatella: Ihmiskunta elää vielä lapsuuskauttaan eikä saata olla nykyistä parempi, siinä esiintyy kaikenlaista pahuutta, mikä on epätäydellisyyttä. Tulevaisuudessa saatamme viisastua, sikäli kun kasvamme ja kehitymme. Seuraamme vielä luonnollisia eläimellisiä viettejämme ja elämme »syödä tai tulla syödyksi» periaatteen mukaan. Joko teemme tahallisen itsemurhan tai sotien myllerryksissä vähitellen viisastumme ja opimme elämään kauniimmin. Tulevaisuus on kokonaan sattuman varassa, sitä ei määrää Jumala eikä paha henki. — Kirkollinen käsitys edellyttää — kuten edellä näimme — pahan saaneen alkunsa perkeleestä. Mutta katsellessamme nykyaikaisia sotavarusteluja joudumme suoralta kädeltä toteamaan, että tämä pahan täydellisin ruumistuma — sotilasmahti — minkä yksinomaisena tarkoituksena on koottujen arvojen ja niiden kokoojien hävittäminen, siis pahan teko, nauttii sivistysvaltioitten suurinta suosiota. Armeijoita eivät varustele ylikuonnolliset pahat henget, vaan kansojen valitsevat hallitukset, kansan ja kristillisten kirkkojen

tukemina. Kaikki maailman mahtimiehet, kulttuurimme kunnioittamat ns. eturivien ihmiset, jotka asettavat henkiset ja fyysiset kykynsä armeijoitten palvelukseen, ovat ihmisiä. Miljoona-armeijat, ase- ja ammustehtaajat ovat heidän suunnittelemaansa. — No niin, tietenkin, chättävät kirkot selittämään, perkele onkin henkivoima, mikä vaikuttaa sisästäpäin, yllyttäen ihmisiä pahoihin tekoihin. Jumala ei tahdo pahaa, vaan se toinen . . . — Niinkö? meillä on lupa kysyä, ovatko siis nuo edellä mainitut kulttuurimme eturivin ihmiset, joita kirkotkin pitävät erikoisessa arvossa, pahan hengen riivaamia? Siitäkö syystä kristikunta pitääkin heitä erikoisessa kunniaassa? No, kumpaako herraa kirkot siis enemmän kunnioittavat?

Joudumme tämäntapaisiin päätelmiin täysin luonnollisista syistä, eivätkä aateskelumme elämän kaksinaisesta voimasta johda hedelmälliseen ratkaisuun. Mutta teosofinen sanoma tulee avuksi ja sanoo: Uskontojen vanhat tarut ovat todellisuuspohjaisia. Niinpä Vanhan Testamentin syntiinlankeemustaru ei suinkaan ole satua, vaan eräänlaista historiallista tarua. Se on typistetty kuvaus ihmiskunnan varhaishistoriasta. — Mainitsimme edellä uskontojen eksoteerisesta ja esoteerisesta puolesta. Niinpä juutalaisilla Vanha Testamentti esitti uskonnon eksoteerista, julkista oppia, ja Kabbala esoteerista, salaista uskonnollista tietoutta. Viimeksi mainittu tietous kulki salaisena, kunnes se myöhemmin kirjoitettiin muistiin. Sekä Vanha Testamentti että Kabbala kertovat syntiinlankeemuksesta ja jos tutkimme näitä rinnakkain teosofisen tietouden kanssa, niin löydämme yhtymäkohtia.

II

KABBALAN »LILITH JA SHAMAEL»

Vanhan Testamentin paratiisitarun mukaan Jumala loi ihmisen alun perin täysin hyväksi, viattomaksi ja ihanaksi olennoiksi, joka ei tiennyt mitään pahasta. Ensimmäinen luotiin Adam, mikä merkitsee Ihminen. Yleensä käsitetään, että Adam oli mies ja Eeva, joka luotiin Adammille toveriksi, oli nainen. Mutta tarun mukaan ei ensimmäinen luotu miestä, vaan Ihminen. Ihminen, Adam, luotiin maan tomusta ja Eeva luotiin vasta tuosta Ihmisestä, joten Ihminen meni jotenkin kahtia ja näin muodostui mies ja nainen. Tässä vaiheessa tapahtui ns. viettelys ja sitä seurannut hyvän- ja pahantiedon puusta syöminen, minkä seurauksena Jumala kirosi miehen ja naisen. Näin tuli maailmaan perisynti, joten pahuuden mahti pääsi vaikuttamaan ihmiskunnan elämässä.

Tarun kuvaavin kohta lienee siinä, että se asettaa syntiinlankeemuksen elimelliseen yhteyteen sukupuoli-voimien heräämisen kanssa. Heti kun ensimmäinen ihmispari söi kielletystä puusta, huomasi kumpikin heistä olevansa alasti ja he häpesivät. He sitoivat yhteen vii-

kunapuun lehtiä ja tekivät niistä itselleen vyöverhoja. Heille selvisi suvun jatkamisen salaisuus. Tästä syystä Herra kirosi heidät: miehen pitää syömän leipänsä otsansa hiessä ja naisen pitää synnyttämän kivulla. Samassa vaiheessa Herra puki molemmat nahkavaatteisiin.

Lankeemustaru on synnyttänyt kristikunnassa sangen ristiriitaisia tunnelmia. Koska sukupuolivoiman herääminen on suoranainen tulos syntiinlankeemuksesta, on ajateltu: sukupuolivoima pitää nujertaa, sillä siinä on kaiken pahan syy. Katolinen kirkko meni ankaruudessaan niin pitkälle, että se vaati papeiltaan täydellistä selibaattia. Luostarilaitokset syntyivät samasta inspiratiosta. Papisto unohti vastata kysymykseen: miten ihmiskunta olisi lisääntynyt ilman sukupuolivoiman heräämistä? Kuitenkin Herra sanoi: »Lisääntykää ja täyttäkää maa». Tämäntapaisiin ristiriitaisuuksiin johdtaa pyhien kirjojen kirjaimellinen tulkinta.

Pyhien kirjojen kertomukset ovat useimmiten hämääriä vihjailuja ja täynnä näennäisiä ristiriitaisuuksia. Luonnollisesti hämäryyden toivotaan kiihottavan terästäämään ymmärrystä. Tarujen antama apu ei ole ensikädessä niihin sisältyvissä historiallisissa tiedonannoissa, vaan ajattelukykyä herättävässä rakennelmasa. Ihminen kasvaa henkisesti ja sielullisesti vain sikäli, mikäli hän ponnistaa ja käyttää uinuvia sielunkykyjään. Samalla kun taruissa esiintyvä moraalinen opetus asettaa ihmisen vastatusten pahan ja hyvän probleemin kanssa, samalla kertomusten hämäryys tekee mahdolliseksi avun, josta sanotaan: »monet niitä tutkivat ja ymmärrys lisääntyy». Niinpä syntiinlankeemustarukin

sisältää ihmiskunnan menneisyyteen liittyviä historiallisia seikkoja, mutta jos nämä tosiasiat olisivat esitetyt kirjaimellisesti oikein, niin niistä olisi tullut kuolleita uskonkappaleita, eikä sielunkykyjä herättäviä kirjoitelmia.

Oikein ymmärrettynä lankeemustaru heittää pahan alkuperän pois ihmisen ulottuvilta ja asettaa nähtäväksemme vain sen — sanoisimmeko — fyysillistymisen. Paratiisin ansa, hyvän- ja pahantiedon puu, oli Herran istuttama, joten ihmisellä ei ollut sen kanssa mitään tekemistä. Sekä viettelevä »käärme» että ihminen itse olivat Herran luomia. Vanha Testamentti esittää samoja totuuksia kuin nykyaikainen teosofinen sanoma siinä, ettei ole kahta mahtia, paha ja hyvää, absoluutisessa merkityksessä, vaan ne molemmat kätkeytyvät mahdollisuuksina ehdottomaan jumaluuteen. Siitä on ilmennyt elämä saanut syntynsä ja tuossa ilmennyksessä esiintyy sekä paha että hyvä, elämän kaksinaisuus. Parhain Jumalasta sanottu määritelmä kuuluu: Jumala on rakkaus ja hyvä tahto. Näin ollen paha on jotain kehityksen aiheuttamaa vaikeutta, ohimenevää ilmenystä, mikä on voitettava. Pahan ja hyvän kaksinaisuus auttaa itsetietoisien ihmisen syntymistä siten, että heräävä tajunta joutuu tekemään ratkaisun kahden voiman välillä: hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän. Varjon, pahan, avulla tulee valo, hyvä, näkyväksi.

Syntiinlankeemustaru viittaa siihen, että ihmiskunnan nykyinen yksisukuisuus on eräänlainen virhe, harha-askele. Siksi kerrotaan l a n k e e m u k s e s t a, minä tulos yksisukuisuus on. Tämä toteamus ei meitä siinä autta, sillä jos ihmiskunnan varhaishistoriassa on

tapahtunut eräitä laskuvirheitä, emme saata tehdä niitä olemattomiksi. Toiselta puolen on todettava elämänta-
kaisen jumalallisen johdon ja suunnitelman olemassaolo
ja kaikkiviisuus. Siihen viisauteen sisältyy luonnollisesti
harha-askeleittenkin huomioiminen siten, että niissäkin
toteutuu elämän vääjäämätön laki. Ja koska tuo Laki
on pohjimmaltaan rakkaus ja hyvä tahto, on käsitettä-
vää että itse lankeemukseenkin sisältyy nousemisen
mahdollisuus ja aate. Ellei näin olisi, olisi elämä jon-
kun hirmujumalan hallitsema. Emme näin ollen saata
tuudittautua fatalismiin ja päätellä: olemme auttamatto-
mia synnin orjia. Elämän laki vaatii eteenpäinmenoa:
lankeemuksesta on noustava. Itse lankeemukseen si-
sältyy nousemisen mahdollisuus, joten päätelmämme
kuuluu: Jos sukupuolivoima on jossain suhteessa siihen,
mitä sanotaan syntiinlankeemukseksi, niin itse suku-
puolivoimaan kätkeytyy pelastuksen ja nousemisen tie.
Tuo voima sisällyttää itseensä aivan kuin ensimmäisen
portaan, jolle astumalla ihmisyyys ihmisessä pääsee kas-
vunsa alkuun.

Paneurooppalaisen aatteen nykyinen apostoli, itäval-
talainen kreivi Coudenhove-Kalergi huomauttaa: on
kaksi ihmissukua, miehet ja naiset, jotka eivät ymmärrä
toisiaan. Tämä on merkillepantava seikka. Olemme
vuosimiljoonien aikana tottuneet, että pitää olla miehiä
ja naisia, emme osaa kuvitella ihmiskuntaa toisenlai-
seksi. Ja kuitenkin, jos tänne tulisi olento toiselta tai-
vaankappaleelta, niin eiköhän hänen huomionsa ensim-
mäiseksi kiintyisi kahteen sukupuoleen? Todellakin on
kuin kaksi rotua, jotka ovat sangen paljon toistensa
kaltaisia ja kuitenkin perin erilaisia. Miksi ei ole ai-

noastaan ihmisiä? Miksi luonto on jakanut avujaan kummallekin sukupuolelle aivan kuin puolueellisesti? Nainen on fyysillisesti useimmiten heikompi kuin mies ja kuitenkin hän saa kantaa raskaamman taakan ihmiskunnan lisääntymispuuhassa. Sukupuolten välillä näemme suuriakin sielullisia eroavaisuuksia. Onhan miehillä tavallisesti järki enemmän etualalla, naisilla vastaavasti tunne jne. Eivätkö nämäkin seikat kerro eräistä menneisyydessä tapahtuneista konflikteista?

— — —

Kabbalistinen selitystapa esittää ensimmäisten ihmisten keskinäisen suhteen vähän toisin kuin Mooseksen Kirjat. Sekin on melko »pimeää puhetta», mutta H. P. Blavatsky ja Pekka Ervast valaisevat sitäkin. Kabbalistisen tradition mukaan Adamin ensimmäinen »vaimo» oli Lilith-niminen henkiolento. Heidän yhteiset »lapsensa» olivat pahoja henkiä. Lilith kuvataan kauriiksi, pitkätukkaiseksi naiseksi. — Eevan ensimmäinen »mies» taas oli Shamael-niminen henkiolento, eräänlainen paha henki, ja tästä yhteiselämästä syntyi Kain. Vasta myöhemmin tapasivat Adam ja Eeva toisensa ja heidän yhteiselämästään syntyivät mm. Aabel, Set jne. Kabbalan mukaan Kin eli Gain oli Eevan (Heva, Jehhova) ja Shamaelin poika ja Aabel eli Hebel on miehisen Kainin vastakkaisuus, perusolemukseltaan naisellinen: »sikiäminen, synnytystuskat».

Okkultinen tietous kertoo ihmiskunnan olleen aikaisemmassa kehitysvaiheessaan kaksisukuisen, mies-naisellisen. Lisääntyminen tapahtui saman periaatteen mukaan kuin kasvikunnassa nykyisin, koska molemmat sukupuolet olivat samassa yksilössä. Tämä vaihe kos-

kee sitä kehityskautta, jolloin luotiin »nahkavaatteet», ts. fyysilliset ruumiit syntyivät, mikä tapahtui kolmannessa juurirodussa. Ensimmäinen ja toinen juurirotu olivat eetterisiä ja vasta kolmannessa juurirodussa eetteriset ruumiit tiivistyivät vähitellen kemiallis-fyysilliseksi. H. P. Blavatsky kertoo Salaisessa Opissa, miten Luonto teki sangen monta yritystä muodostaakseen fyysillisen ihmisen. Monet yritykset epäonnistuiivat. Syntyi kaikenlaisia välimuotoja, jotka hylättiin toinen toisensa perästä. Mutta Luonto keksii aina keinonsa ja niin tuloksena oli kaksisukuinen ihminen. Sitä Vanha Testamentti nimittää Adamiksi. Mutta ihmiseltä puuttui monia avuja, joita meillä nykyisin on ja jotka tekevät meistä sellaisia ihmisiä kuin olemme. Tuolta kaksisukuiselta Adamilta puuttui mm. mielikuvitus ja puhekyky. »Nahkavaatteisiin» puetut ihmiset olivat alussa »järjettömiä», eräänlaisia idiootteja, fyysillistyviä haamuja. Mielikuvitus ja puhelahja ovat ne pääasialliset tekijät, jotka erottavat meidät eläinkunnasta. Näitä avuja vailla oli silloinen ihmiskunta ja siksi heiltä puuttui luomiskyky. Koko luomisvoima oli suuntautunut ruumiitten luomiseen, kaksisukuiseen »yksinsynnyttämiseen». Mutta Luonnon viisaus keksi jälleen keinon, se jakoi ihmisen suvunjatkamisvoiman, luovan voiman kahtia niin, että toinen puoli suuntautui kehittämään mielikuvitusta ja puhekykyä ja toinen puoli jakoi ihmiset kahteen sukupuoleen. Kehitysprosessi tapahtui vähitellen. Kaksisukuisuus alkoi ensin heikosti horjahdella, muutamissa yksilöissä voimistuivat enemmän miehiset ominaisuudet, toisissa taas naiselliset. Tämä oli pitkä ajanjakso, kestäen vuosimiljoonia. Jakautumisen

syyt olivat sielullisia ja sen aiheuttivat näkymättömän maailman voimat.

Mielikuvitus ja puhekyky ovat ne luovan voiman olemuspuolet, jotka erottavat ihmiset eläimistä. Fyysillinen sukupuolijako ei sitä tee, sillä eläinkunta lisääntyy saman periaatteen mukaan kuin nykyinen ihmiskuntakin. Mutta mielikuvitus ja puhekyky muodostavat ihmisestä sielullis-fyysillisen kaksisukuisen ihmisen, sillä mielikuvitus on miehinen, hedelmöittävä tekijä ja puhe naisellinen, synnyttävä lahja. Nämä kuuluvat nyt jokaiselle ihmiselle. Kehitys tähtää siihen, että mielikuvitus luo ajatuksia, joita puhelahja synnyttää sanoiksi. Tämä on kaksisukuista luomista ja Luonto tähtäsi tällaisen luomiskyvyn heräämiseen. Mutta sen sivuilmiönä ihmiskunta jakaantui ruumiillisesti kahteen sukupuoleen. Kuuluiko ruumiillinen jakaantuminen Luonnon suunnitelmaan vai ei, sitä ei kannata pohtia, mutta koska jakautumisen yhteydessä esitetään ajatus lankeamisesta, niin sillä nähtävästi viitataan toiseenkin mahdollisuuteen.

Luovan voiman jakautumisprosessi tapahtui teknillisesti, kuten jo huomautimme, näkymättömän maailman olentojen myötävaikutuksella. Koska jo edellisissä luomispäivissä oli syntynyt ihmiskuntia, jotka olivat ihmisiä sikäli, että olivat omatahtoisia järkiolentoja, vaikka heiltä puuttui niitä kokemusmahdollisuuksia, joita nykyisen neljännen luomispäivän maapallon ruumistuma voi antaa, niin Luonto vaati, että näiden olentojen oli hankittava karkean aineellisuuden antamia kokemuksia ja läksyjä. Heiltä puuttui kokemusta kärsimyksestä ja näin ollen myöskin rakkauden lahja. Näitä heidän

oli saatava ja siksi päästävä syntymään ihmiskuntaan. Mutta ihmiskunta oli vielä vailla järkeä ja muita inhimillisiä ominaisuuksia, etenkin mielikuvituskykyä. Heidän syntymisensä ihmiskuntaan olisi ollut hedelmätöntä noissa olosuhteissa. — Kerrotaan, että noina aikoina oli kyllä järkeviäkin fyysillisiä ihmisiä, ns. »joogan poikia», jotka olivat tulleet maan päälle muualta ja jotka loivat omat ruumiinsa joogavoimien avulla, mutta heidän ruumiinsa eivät olleet ihmiskunnan ruumiitten synnytylakien alaisia. He olivat »jumalia», ihmiskunnan johtajia. — Teknillinen sukupuolijako alkoi siten, että eräät edellisten luomispäivien olennot saivat tehtäväkseen herättää mielikuvituksen eloon noissa kaksisuokuisissa ihmisissä. Noita olentoja, jotka esiintyivät naisellisen prinssiin edustajina, kutsuu kabbala Lilithiksi. He olivat näkymättömän maailman olentoja ja koska ihmisellä oli astraalinen aisti avoinna, niin he näkivät esiintyvät olennot ja niiden kauneuden. Se herätti heissä viehätystä ja eräänlaista rakkautta, kiintymystä. »Nainen vietti Adamin», kaksisukuinen ihminen kiintyi lepattavan mielikuvituksensa avulla Lilithiin, joten mielikuvitus alkoi vähitellen toimia, alussa sangen hatarasti, mutta ajan ollen yhä voimakkaammin. Muodostui aivan kuin avioliitto ihmisen ja henkiolennon välille. Avioliitosta syntyy myöskin lapsia. Mutta koska synnyttävänä puolena oli henkiolento, niin »lapset» eivät voineet olla fyysillisiä. Ne olivat mielikuvituksen synnyttämiä elementtaaleja, ajatusolentoja. Jokainen ajatushan synnyttää näkymättömässä maailmassa olennon, mikä elää niin kauan kuin ajatusvoima kestää. Elementtaali etsii toisia ihmisiä, joihin se voisi purkaa

varatun voimansa, kiihoittaen heitä sen suuntaisiin tekoihin, joita ajattelijan mielikuviutus on loihnut. Lilith ei tässä tapauksessa aina ollut mikään »enkeli», joten »lapset» eli ajatuselementtaalit olivat pikemminkin pahoja henkiä, kuten kabbala heitä määrittelee. Itsekkyys heräsi yhdessä mielikuviutuksen kanssa ja ihmiskunta alkoi kansoittaa näkymätöntä maailmaa omilla ajatuskuvillaan. Näin purkautui pahuus alustavasti maailmaan.

Lilithin toimenpiteillä oli kaksi seurausta. Ensiksikin heräävä mielikuviutus etsi itselleen ilmaisukeinokseen puhekyvyn. Kun pidämme mielessämme, että mielikuviutus on miehinen, hedelmöittävä prinssiippi, ja puhekyky synnyttävä, naisellinen tekijä, niin tässäkin tapauksessa pitää paikkansa luomistaru, jonka mukaan Eeva luotiin Adamista. Ensin kehittyi mielikuviutus, mikä vastaa miestä ja tästä »miehestä» luotiin »nainen» eli puhekyky. — Toisena seurauksena, kun Lilith edusti naispuolista prinssiippiä, voimistui kaksisukuisessa ihmisessä miehinen elementti, jota vastoin naisellinen puoli alkoi jäädä taka-alalle. Samalla Luonto kuitenkin pyrki tasapainoon. Kun toisissa yksilöissä miessukupuoli voimistui enemmän, niin vastaavasti toisissa yksilöissä naisellisuus pyrki voimistumaan. Ajan ollen ensiksimmäisiltä lakkasi ruumiitten kaksisukuinen synnyttämismahdollisuus, siirtyen vähitellen viimeksimainituille. Kehitys tapahtui pitkän ajan kuluessa, jolloin kaksisukuinen lisääntyminen ensin aivan kuin horjahteli, siirtyen lopullisesti sille osalle ihmiskuntaa, jossa naisellisuus oli kehittynyt voimakkaammaksi. — Syntiinlankeemus oli tässä vaiheessa siinä, että heräävä mielikuviutus saatettiin ohjata väärään suuntaan. Kun aistit

alkoivat aueta näkyväiseen maailmaan, niin mielikuvitus ja aistit kohdistuivat eläinkuntaan, mikä alusta asti oli jakautunut kahteen sukupuoleen. Seurauksena oli ihmiskunnan suurien joukkojen sukupuolinen yhtyminen eläinkunnan kanssa. Eläin tuli ihmisen fyysilliseksi esikuvaksi, joten ihmiskunta tavallaan tuli lainanneeksi sukupuolijakonsa eläinkunnalta.

Kehityksen saavuttua siihen kohtaan, jolloin kaksisukuinen synnyttäminen oli ratkaisevasti siirtynyt toiselle osalle ihmiskuntaa ja jolloin mielikuvitus ja puhekyky olivat jo melkoisesti hereillä kaikilla ihmisillä, nuo edellisten luomispäivien olennot — yhteisnimellä Lilith — huomasivat ajan tulleen voidakseen ruumistua ihmiskuntaan. He esiintyivät nyt vallitsevalle »naissukupuolelle», sille ihmiskunnan osalle, jolla synnytyskyky oli ja esittivät jonkinlaista »miehen» osaa. Kabbala kuvaa tätä vaihetta sanoen Shamaelin menneen avioliittoon Eevan kanssa. »Eeva» rakastui henkiolentoon, joka tässä vaiheessa edusti miesprinsiippiä ja seurauksena oli entistä täydellisempi naisellisuuden kasvu hänessä itsessään. Rakastuminen merkitsi rakastetun henkiolennon vastaanottamista ja synnyttämistä maailmaan. Synnyttävä puoli oli nyt fyysillinen »nainen», joten lapsikin oli fyysillinen. Eevan ja Shamaelin lapsi oli Kain, mikä merkitsee, että henkiolennot Lilith-Shamael syntyivät maailmaan muodostaen rodun, jota nimitetään Kainiksi. Shamaelia kuvataan pahaksi olennoksi ja Kainia niin ikään veljesmurhaajaksi. Mutta Kainista tuli kuitenkin kaupungin rakentaja, maailman kultivoitaja. Kain on mysterio, sillä Herra pani häneen merkkinsä.

Ihmiskunnan varsinainen historia alkaakin siitä ajasta, jolloin sukupuolijako oli saavuttanut melkein nykyisen vaiheensa. Silloin mies ja nainen alkoivat lisätä sukuaan nykyisellä tavalla ja sitä kuvataan Aabelin ja Setin syntymisellä.

Edellä esitetty on suppea kuvaus ihmiskunnan varhaisvaiheista. Huomasimme, ettei pahuuden siemen ole ensikädessä fyysillisessä sukupuolijaossa, vaan se istutettiin jo ensiksi heränneisiin tekijöihin, mielikuvitukseen ja puhekykyyn. Paha esiintyy vasta toisella sijalla fyysillisessä sukupuolijaossa. Näihin seikkoihin liittyy salaisuus. Fyysillisessä sukupuolijaossa on jotain ihmisen turmelemaa »eläimellistä pyhyttä», jota mielikuvitus ja puhelahja eivät sisällä. Tämä tahtoo sanoa: Luonnon kehitystahto on määrännyt, että ihmisen tulee oppia luomaan järkensä ja kielensä yhteisvoimilla. Hänen tulee näillä talenteillaan luoda maanpäälle todellinen henkinen kulttuuri, taivasten valtakunta. Tämä on elämän suoraviivainen tahto. Siksi ihmisen tehtävänä on saada päivä tietoinen, oma-aloitteellinen ote ajatuksensa ja kielensä yli niin, että ne tottelevat ihmistä ja palvelevat henkistä elämää. Näihin talenteihin on liitetty menneitten kehitysvaiheittemme seurauksina ns. perisynti, mikä johtaa niitä harhaan, mutta tuon perisyntin voittamiseksi ei ole mitään kiertoteitä. Se on voitettava suoraviivaisella otteella, henkisellä treenauksella, joogalla. — Fyysillisen sukupuolijaon aiheuttamien voimien suhteen on meneteltävä toisin, niitä ei nujerreta väkivallalla. Niiden »eläimellinen pyhyys» näyttäytyy siinä, että vain Kristus saattaa vapauttaa ihmisen sukupuolivoiman vallasta.

III

PERISYNTI

Kristillisessä maailmassa on aina uskottu perisyntiin ja väitetty ihmisen perineen jotain lähtemätöntä pahaa menneisyydestä. Teosofiankin mukaan tällaisessa uskossa on perää ainakin siten, että olemme sidotut menneisyytemme karmallisiin seurauksiin. Mennyt elämäme ja menneet ruumistuksemme muodostavat lankeemuksineen perisyynnin, mikä lankeaa lunastettavaksemme ja hyvitetäväksemme. Mutta luonnollisesti meitä seuraa myöskin edellä kerrottu varhaishistoriamme aiheuttama perisynti niiden voimien muodossa, jotka kytkeytyvät omaan sieluunne. Siksi on tarpeellista tutkia sieluelämäämme tarkemmin, nähdäksemme siinä piilevien voimien vaikutukset. Onhan meidän noustava kohti ihmisyyttä ja löydettävä pelastuksen tie, emmekä sitä helposti löydä, ellei sielumme labyrintti ole joka puolelta katseltavanamme. Pelastus on tietenkin Kristuksessa, Kristuksen työssä meidän hengessämme, mutta tehtävämme on auttaa Kristuksen työtä. Apostolikin huomauttaa, miten yhden ihmisen — Adamin —

kautta on synty tullut maailmaan ja yhden ihmisen — Kristuksen — kautta on tullut pelastus. Menneisyytemme perisynti — käyttäkösemme tuota vanhaa nimitystä — jakaantuu kahtia, kuten edellä näimme. Se kohdistuu toiselta puolen mielikuvitukseen ja puhelahaan ja toiselta puolen vallitsevaan sukupuolijakoon. Tarkastelemme näitä erikseen.

Se perintö tai perisynti, mikä liittyy mielikuvitukseen, piilee sen itsekkyyteen nojautuvassa, fantisoivassa luonteessa. Mielikuvituksen toiminnalle on luonteenomaista assosiaatio, mielteitten rengastuminen toisiinsa. Toimiessaan vapaasti, ilman järjen ohjaksia, luo se itsetoimivasti toisiaan seuraavia kuvia, yhdistellen asioita toisiinsa. Ilmiötä sanotaan fantasiaksi, haaveiluksi, ja olemme siihen erittäin taipuvaisia. Haaveilun tavallisin aiheuttaja on libido, sukupuoli. Katsellessamme rajatapausta, jossa fantasian libido-luonne on selvimmän näkyvässä, havaitsemme mielikuvituksen luovan siinä eräänlaisen sadun, tarinan, johon sisältyy kaksi kohdetta: asianomainen haaveilija itse ja toiseen sukupuoleen lukeutuva, kuviteltu henkilö. Jos haaveilija on mies, niin hän kuvittelee ajatuksissaan naista, joka on kaikin puolin hänen naisihanteensa kaltainen. Tämä on tavallista varsinkin nuorukaiselle. Hän kuvittelee, mitä kaikkea hänen pitäisi tehdä, millaisia urotöitä suorittaa saadakseen tunnustusta ihanteeltaan. Miten hän ihannettaan mairittelisi, hyväilisi ja rakastaisi. Fantasia kulkee tähän suuntaan ja haaveilija nauttii näistä mielikuvista. Tyttö saattaa olla elävä ihminen, mutta voi yhtä hyvin olla pelkkä mielikuva. Toinen sukupuoli on joka tapauksessa haaveilijan tajun-

nassa oleva mielikuva, ajatusmuoto. Hän itse tuntee olevansa kaiken keskus, mikä paljastaa fantasian lepäävän itsekkyyden pohjalla, vaikka se pinnalta katsoen näyttää viattomalta. — Sukupuolivietin ei aina tarvitse olla näin näkyvä, sillä libidolla on monta palvelijaa. Toista sukupuolta saattaa edustaa kunniapaikka, laakeriseppele tai vaikkapa diktaattorin istuin. Rikkaus, valta ja maine ovat tavallisia fantasian aiheita. Mutta jos tarkemmin tutkimme noita mielikuvituksen luomia aiheita, niin näemme, ettei kunniatuolilla, rahakirstulla tai marsalkansauvalla olisi mitään arvoa, ellei toinen sukupuoli olisi **niiden vuoksi** haaveilijan edessä polviltaan. Tämä todistaa haaveilun olevan eri muodoissaan sukupuolivoiman synnyttämää.

Viisaat ovatkin aina teroittaneet, että meidän pitäisi luopua haaveilusta ja opetella pitämään ajatuksemme kurissa. Fantasiataipumus on itse asiassa jäännös menneisyydestä, lankeemuksestamme. Se on sitä, että haaveilija ottaa puolisokseen Lilithin, kuvitellun olennon ja synnyttää hänen kanssaan ajatuselementtaaleja, kansoittaen täten näkymätöntä maailmaa itsekkäillä ajatusolennoilla. Monenlaiset alkuvaistot, intohimot ja pyyteet sotkeutuvat mielikuvituksen automaattisesti toimivaan kuvasarjaan, valaen niihin voimansa. Ajatuselementtaalein voima vuodattautuu edelleen niihin ihmisiin, joilla on vastaavia heikkouksia, kiihoittaen heitä ajatus-tunne-tietä toimintaan. **Olemme siis yhteisvastuussa ihmiskunnan pahuudesta sen vuoksi, ettemme hallitse mielikuvitustamme.** Pekka Ervastilta saammekin sen opetuksen, että ajatus on otettava kiinni lennosta, tarkasteltava sitä joka puolelta nähdäksemme, mikä

siinä on totta ja mikä epätodellista. Ajatusvoima on itsestään elävää ja sen aiheuttama petos on siinä, että luulemme sen aiheuttamia kuvia itsemme synnyttämiksi ja tosiksi, vaikka totuus useimmiten on aivan toinen kuin mitä kuvittelemme.

Mielikuvitus ei luo suoralta kädeltä mitään fyysillistä, sillä tavallisesti ei toinen ihminen edes tiedä, mitä kulloinkin ajattelemme. Se kylvää pahuutta näkymättömästi, aivan kuin paha henki, sen toiminta tapahtuu henkimaailmassa. Puhekyky luo sen sijaan fyysillisiä sanoja, joita toinen kuulee ja ymmärtää. Niin kuin mielikuvitusvoima voi hillittynä ja ohjattuna muuttua rakentavaksi järjen valoksi, samoin puhekyky saattaa auttaa, nostaa, rakentaa, lohduttaa..., mikäli se on omistajansa käytettävänä. Mutta siihenkin liittyy perisynti: kielen väärinkäyttö, minkä tunnusomaisin muoto on parjaushalu. Jokainen tietää, missä puhutaan paljon turhaa, siellä ei parjauskaan ole kaukana.

Tutkiessamme parjaushalun perisyitä on todettavissa, miten sekin imee voimansa sukupuolisuudesta. Useimmilla on kokemusta, että seuraelämän tavallinen lörpöttely ja jaarittelu, jonka kohteina useimmiten ovat toisten ihmisten persoonalliset yksityisasiat, synnyttää jälkeensä vastareaktionä ikävän, väsyttävän, melkein pä ylonantavan tunteen, minkä pohjakaiuttimena on: olet langennut olento. Parjaushaluinen ihminen on alussa aivan kuin kuumeessa, tuskaisen kiihkon vallassa, aivan kuin ladattuna, odottaen pakkopurkautumista. Parjauksen kestäessä hän tuntee merkillistä nautintoa, huumausta, jota aikanaan seuraa purkautumisen aiheuttama, edellä kuvattu vastareaktio. Tämä on hormo-

naalisen sukupuolitoiminnan sielullinen vastaavaisuus. Parjatessaan ihminen käyttää sukupuolivoimaansa, vaikkakin se tapahtuu puhekyvyn avulla ja merkitsee tässä tapauksessa yksintyydytystä. Luonto on suunnitellut ihmisen kaksisukuiseksi luojaksi siten, että puhekyvyn hedelmöittäjänä on terve järki. Järki ja puhe- lahja luovat yhdessä esim. henkistä kulttuuria, mutta jos kieli toimii yksin, käyttäen sanojen hedelmöittäjänä muuta kuin järkeä, on kyseessä yksintyydytys. Kielen toiminta ilman hedelmöittäjää on järjetöntä, papukaija- maista sanojen toistamista. Mutta hedelmöittäjänä saattaa toimia joku muukin »henki» kuin henkinen jär- ki. Tuo »henki» on silloin sympatian ja antipatian vallassa oleva, hillitsemätön mielikuvitus, eräänlainen »Shamael», jonka kanssa puhekyky on mennyt avioliit- toon. — Jokainen kulttuuri-ihminen on elämänsä var- rella tullut oppineeksi monenlaisia moraali-ohjeita, mm. Mooseksen kymmenen käskyä, joissa sanotaan: älä ta- pa, älä varasta, älä sano väärää todistusta lähimmäises- täsi, älä himoitse jne. Ohjeet ovat saattaneet kuulua kuuroille korville, mutta edellä kuvatun tilanteen jäl- keen, kun lataus on lauennut, hän tulee ainakin vaisto- maisesti verranneeksi menettelyään oppimiinsa moraali- ohjeisiin. Hän huomaa menetelleensä juuri päin vas- toin, kuin esim. Mooses neuvoo. Havainto synnyttää häpeän tunteen, aivan kuin hän olisi suuren tuomarin tarkasteltavana. Pelastus olisi nyt päätöksessä: olkoon viimeinen kerta, jolloin menettelin noin. Mutta näin viisaita emme tavallisesti ole. Useimmiten alamme pei- tellä omaa häpeätämme, ettei kukaan sitä näkisi. Ko- koamme kuvaannollisia viikunanlehtiä häpeämme pei-

toksi. Olemme liian alttiit uskomaan, että jos osaamme vielä paremmin paljastaa toisessa hänen kuvittelemamme heikkoudet, niin omat vikamme tulevat silloin peitetyiksi, kukaan ei osaa kinnittää huomiotaan **meihin**, joten uskomme tulevamme puhtaiksi kuin pulmunen. Parjaus on omien vikojen etsimistä toisista. Vika on parjaajassa itsessään. Se on kuin piikki, mikä vaivaa ja pistää. Hänen huomionsa on kiintynyt tuohon vikaansa ja siksi hän etsii toisessa samaa vikaa, sillä »enhän minä ole toisia huonompi». Ellei hänessä itsessään olisi vikoja, eivät ne myöskään vaivaisi, eikä hän osaisi etsiä niitä toisistakaan. Mutta jälleen toistuu vanha perisynti, Eevan ja Shamaelin avioliitto. Kun puhelahja menee avioliittoon alitajuisen »Shamaelin» kanssa, niin niiden »lapsi» on parjaus, veljesmurha. H. P. Blavatsky huomauttikin, ettei nykyajan totuudentetsijöitä enää niinkään usein teloiteta tikarilla, vaan kielellä, parjauksella. Niinikään on hyvä muistaa Jeesuksen sanoja, ettei se vahingoita ihmistä, mikä menee suusta sisään, vaan se, mikä tulee suusta ulos.

Edellä sanotun nojalla voimme ehkä paremmin ymmärtää Jeesuksenkin opetuksia: jokaisesta turhasta sanasta on tehtävä tili sekä olkoon puheenne on ja ei, kaikki muu on pahasta. Tämä on sanottu opetuksiksi kielelle. Mielikuvituksen aisoissa pitämiseksi on sanottu: ole puhdas ajatuksissasi. Näissä opetuksissaan on toinen Adam, Jeesus Kristus, näyttänyt, miten vapaudutaan ensimmäisen Adamin aiheuttamasta syntiinlankeemuksesta. Mielikuvitus ja puhelahja on näiden neuvon avulla ohjattava oikeille raiteilleen ja keskinäiseen yhteistyöhön niin, että syntyy jotain rakentavaa, he-

delmällistä, ihmiskuntaa nostavaa. Salatiede nimittää kurkunpäässä sijaitsevaa eetterikeskusta, tshakraa, luovaksi elimeksi. Niin kuin Logos loi maailman sanallaan, niin on ihmisenkin opittava luomaan sanallaan uusi maailma keskellä sitä kaaosta, missä elämme. Uusi maailma on henkinen kulttuuri, mikä rakentuu Vuorisaarnan pohjalle. Niin kuin Logos piirtää piirin kaaokseen, luoden sanallaan tuon piirin sisälle aurinkokunnan, samoin ihmisten tehtävänä on piirtää piiri, koota veljespiiri keskelle väkivaltaisen ihmiskunnan kaaosta ja sen sisällä luoda Vuorisaarnan moraaliin nojautuvan järjen ja tämän hedelmöittävän opetuksen avulla uusi maailma, missä ihmisyyys asuu. Ajatusten pitää olla sekä filosofisesti että moraalisesti oikeita, mutta niitä ei pidä säilyttää mentaalimaailman varastoihin, vaan niiden tehtävänä on hedelmöittää puhekykyä tai kättä, sillä käsi on puhekyvyn toisinto. Käsi maalaa, veistää, kirjoittaa ..., luo taidetta. Kuten sanat, niin myöskin teot ovat ajatuksen symboleja, molemmat synnyttävät. Pekka Ervast huomauttaa, että kun ihminen totuudenetsinnässään jotain löytää, niin siitä on heti puhuttava toisille, näin on elämän laki. Sekä etsiminen että synnyttäminen ovat työtä ja tuskaa. Herran sanat Adamille: Otsasi hiessä pitää sinun syömän leipää, ja Eevalle: Kivulla pitää sinun synnyttämän, eivät tarkoittaneet ensikädessä aineellista leipää ja sukupuolista synnyttämistä. »Otsan hiellä» on vain viitattu järjen, ajattelun alueille, sillä otsa on päässä, järjen keskuksessa. Herra tahtoi opastaa syntiinlangennutta ihmiskuntaa: Tästä lähtien henkinen leipä ei tule sinulle helpolla, vaan sinun on ansaittava se otsasi hiessä, jär-

kesi ja sielunvoimiesi ponnisteluilla. Sinun on tehtävä kovasti työtä jälleen saavuttaaksesi kadottamasi yhteyden Jumalaan. Tuskalla on sinun synnyttävä itsensä ihmisyy.

IV

PERISYNTI KULTTUURISSAMME

Edellä mainitsimme »toisesta Adamista», Jeesus Kristuksesta, ja hänen pelastussanomastaan langenneelle ihmiskunnalle. Herää ajatus: lieneekö ihmiskunta tullut erikoiseen kohtaan kehityksessään, jolloin syntiinlankeemuksen seuraukset pyrkivät esiin ratkaisevasti kansojen elämässä, esiintyen voitettaviksi tarkoitettuina ansoina? Onhan henkistä apua tarjolla aina silloin, kun sitä kipeimmin kaivataan! Oliko siis Jeesuksen pelastussanoma tarkoitettu ainoastaan »harvoille valituille», vai koskeeko se samalla esim. kansoja?

Kristillinen kulttuurimme on eräässä merkityksessä suoranaaninen tulos Jeesuksen sanomasta — eihän kulttuuriamme muuten voitaisikaan nimittää kristilliseksi. Vaikka kirkot anastivatkin yksinoikeuden kristilliseen sanomaan, tehden siitä ritualistisen sunnuntaiharrastelun, niin kuitenkin kirkollinen kristinusko on johdannainen alkuseurakunnista, muodostaen erään kulttuurimme tukipylvään. Voimme tehdä seuraavan johtopäätöksen: Ihmiskunta oli saapunut uuden kulttuurin syn-

tymäkauteen. Kulttuurin tulevan kehityksen vuoksi olisi ollut otettava askel ihmisyyttä kohti, sillä eihän kulttuurilla ole todellista merkitystä, ellei se johda ihmiskuntaa eläimellisyydestä ihmisyyteen. Askeleen ottaminen taas edellytti eräitä voittoja, jotka olisivat lu-
nastaneet edellä käyneitä tappioita. Ihmiskunnan men-
neet kaudet ovat suureksi osaksi muodostuneet tap-
pioista. Nehän ovat tulvillaan verilöylyjä, vainoja,
ryöstösotia . . . pyövelin kirves on ollut tärkein oikeu-
denjakaja. Tähän kaikkeen liittyy aikojen aamunsa-
rastuksessa koettu syntiinlankeemus, jolloin ihmiskun-
ta raikasi kaiken lisäksi eläinkunnan, istuttaen siihen
oman petomaisen luonteensa — petoeläimethän ovat
peräisin tältä historialliselta kaudelta. Tappioista ei
näin ollen ollut puutetta, joten apua kyllä kaivattiin. —
Uusi kulttuuri oli siis syntymässä ja Jeesus teki sen en-
simmäisen avauksen. Hänen sanomansa sisältää neu-
vot, joita seuraamalla tappiot voitetaan.

Elämme keskellä kristillistä kulttuuria ja kysymme:
Ovatko kristityt kansat osanneet toteuttaa Jeesuksen
elämänohjelmaa? Ovatko sodat loppuneet? Ovatko
puute ja hätä kaikonneet kristillisistä valtioista? Vielä-
kö kaivataan pyöveleitä oikeuden jakajiksi? Onko pa-
huuden mahti hellittänyt otettaan? — Jo ensi silmäys
todistaa, ettei ole. Eivät ainoastaan kristilliset valtiot,
vaan myöskin kristillinen kirkko on häpeällisesti tah-
rannut kätensä ihmisten verellä. Uskonsodat ja inkvi-
sition hirmuvalta todistavat, mitä »kristillisyyttä» kris-
tikunta kirkkoineen toteuttaa. Ei ole puhettakaan voi-
toista, vaan edelleen suunnattomista tappioista.

Missä on tappion syy? On luonnollista, että jos kris-

tillinen kulttuuri syntyi siksi, että se kulttuurina, kulttuurilaitoksiansa avulla ja kautta saavuttaisi voittoja mm. »ensimmäisen Adamin» lankeemuksista eli ihmiskunnan syntiinlankeemuksesta, niin näiden voittojen pitäisi näkyä nimenomaan kulttuurilaitoksissa, niissä sivistyksen tukipylväissä, jotka kansoja kasvattavat. Ellei kulttuuri ole saavuttanut voittoja, jos voittamisen asemasta on kärsitty tappio, niin tappio näkyy myöskin kulttuurilaitoksissa. Ne muodostuvat kärsityn tappion mukaisiksi: lietsovat sodan ja väkivallan henkeä sen sijaan, että näitä ehkäisisivät.

Varsinaisina kulttuurin ahjoina olivat ennen Jeesusta mysteeriöt, siitä huolimatta, että ne olivat salaisia, suljettuja. Niissä opetettiin — kuten jo edellä huomautimme — uskonnon esoteerista sisältöä harvoille valituille. Todellinen viisaus on aina esitetty uskonnon muodossa, eikä se ole — kuten kristilliset kirkot olettavat — mitään »Helppo-Heikin» tavaraa, jota saatetaan käsittää ilman vaivaa ja työtä. Jos suurille joukoille onkin riittänyt uskonnon pintakuori, niin elävä uskonto kaipaa myöskin sanoman levittäjiä, työn tekijöitä. Näitä kasvatettiin mysteριοissa. Eihän esim. kansakoulun käynyt kansalainen ole vielä kelvoinen kansakoulun opettajaksi, hänen on ensin suoritettava seminaarin oppimäärä. Samoin: vaikka tavallisella »uskovaisella» on pinnallinen käsitys »uskonnon alkeista, kätten päällepanemisesta ja ruumiin ylönousemisesta», kuten Paavali sanoo, niin ei hän näillä avuilla kykene opettamaan »taivasten valtakunnan salaisuuksia». Henkinen tieto ei ole ainoastaan pään tietoa, se on itsekasvatuksen kautta saavutettua elämän taitoa. Sitä taitoa opetettiin

mysterioissa ja se tähtäsi ihmisen henkiseen kehitykseen. Mysterioitten oppilaista tuli todellisia kulttuuriolentoja, elämän taitajia, jotka elivät niiden oppien mukaan, joita toisille opettivat. Opetus tähtäsi siihen, että oppilaat saisivat haltuunsa elämäntaidon, moraalin lisäksi järjen ja sanan mahdin, jotta he näiden kykyjen avulla olisivat uskonnon opettajia, ihmisten kultivoitajia.

Vielä alkuseurakuntienkin aikoina vaikuttivat eräänlaiset myste­riot. Se näkyy sekä Jeesuksen opetustavasta että myöhemmin Paavalin seurakuntarakennelmasta, missä oli eri asteita. Kirkkojen vainoamana sammui vähitellen esoteerinen opetus ja myöhemmässä kristillisessä kulttuurissa nämä myste­riot menivät kahtia. Koulut ja yliopistot joutuivat edustamaan miehistä mielikuvituskykyä, tieteellistä ajattelua ja kirkot naisellista »sananjulistusta», siis puhekykyä. Mysterioissa nämä molemmat tekijät toimivat sopusoinnussa keskenään, joten oppilaistakin rakentui ehjiä, itsenäisiä ihmisiä. Nyt sen sijaan kirkot ja yliopistot vieroksuvat toisiaan. Koulujen ja yliopistojen loppusaavutus on tieteellinen ajattelutapa, mikä on katkaissut välinsä Jumalan kanssa. Se ei välitä moraalista eikä henkisestä elämästä. Tieteellinen »valistus» tyytyy laskelmoivaan, hyötyp­erusteiseen älyyn ja kirkollinen »sananjulistus» kieltää järjen, eikä ole hyvillään tieteen »jumalattomuudesta». Kirkot eivät myöskään välitä Mestarinsa moraalisista opetuksista, koska niiden selvä ymmärtäminen edellyttää järjen valistusta.

Näissä kulttuurilaitoksissa ovatkin ruumistuneet syntiinlankeemuksen seuraukset. Tieteellinen ajattelu, mi-

kä edustaa mielikuvitusta, älyä, on miehinen, hedelmöittävä tekijä. Kirkollinen »sananjulistus» edustaa puhekykyä ja on naisellinen, synnyttävä tekijä. Sukupuolinen kahtiajako esittäytyy tällä tavoin kulttuurilaitoksisammme, jotka edustavat miehistä ja naisellista elementtiä. Mutta nämä kulttuuripylyvät eivät käytännöllisessä elämässä tue toisiaan muualla kuin sotarintamalla. Ja kuitenkin, jos tieteellinen mielikuvitusvoima, äly, tahtoo luoda jotain fyysillistä, niin sen täytyy saada »puoliso», joka antaa sille uskon voiman. Pelkkä ajattelu ei synnytä mitään fyysillistä, kuten jo aikaisemmin esitettiin. Jotta mielikuvitus olisi luova, sillä pitää olla »vastapeluri», joka sanoo: tätä varten sinun tulee ajatella, suunnitella. Vastapeluri on tarkoitus, mitä varten ajatusta pitää kouluttaa, ponnistaa, USKO, joka antaa aatteille muodon. Vasta yhdessä nämä kaksi saavat jotain aikaan.

Mutta tieteellinen ajattelu hylkäsi jumaluskon, jota opetettiin alkukristillisissä mysteριοissa. Se ravisti itseviisaudessaan päältään Jeesuksen esittämän moraalin siitä huolimatta, että koulu- ja yliopistokulttuuri kuuluivat Jeesuksesta alkaneeseen kristilliseen kulttuuriin. Näin tehden se olisi jäänyt kerrassaan hedelmättömäksi, spekuloiivaksi aateskeluksi, ellei se olisi etsinyt itselleen »puolisoa» muualta. Tämän se löysi materialismista, aineuskosta. Koska tieteellinen ajattelu ei usko Jumalaan, henkimaailmaan, eikä ihmisen jumalalliseen alkuperään, niin sen täytyy uskoa näiden vastakohtiin, aineen kaikkivaltiuteen. Jälleen toistuvat syntiinlankeemuksen seuraukset, sillä materialismi on se Lilith, jonka kanssa tieteellinen ajattelu meni avioliittoon —

synnyttäen pahoja henkiä. Koska toisena osapuolena ei ole jumaluskhoa, ei tämän avioparin lapsilla myöskään voi olla Jumalan antamaa henkeä, joten ne oman luonteensa mukaisesti vastustavat Jumalan suunnitelmia. Niinpä tieteen ja materialismin yhteistyön tuloksena onkin sotatekniikka, sotilasmahti. Siinä ovat älynkyvyt alistetut palvelemaan murhaa ja ryöväystä, joissa ei luoda elämää vaan kuolemaa. Nykyaikaisessa sotilasmahdissa, jonka puuhaamiseen käytetään kaikki inhimillisen älyn voimat, esiintyy koulutetun älyn synnyttämä paha henki, syntiinlankeemuksen ruumiillistunut hirviö. Se on a h a m k a a r a n kypsynyt hedelmä, missä inhimillisen älyn ja aineuskon prostituutiosta syntynyt »lapsi» on saanut fyysillisen muodon.

Entä miten kirkkoihin heijastuu Eevan ja Shamaelin avioliitto? Niin kauan kuin gnostikot, jotka kulttuurimme alussa edustivat alkukristillistä mysterioviisautta, saivat vaikuttaa kirkon piirissä, oli luonnollista, että Kristusviisautta tutkittiin. Korkeampi järki oli silloin kunniaansa. Mutta kun kirkko karkoitti gnostikot keskuudestaan, hävitti heidän kirjastonsa ja muuttui pappisvallaksi; silloin järjen valo katosi. Samalla Vuorisaarnan käytännöllinen moraalituli tehottomaksi. Niinpä pahan vastustamattomuus on yhteiskunnallisena ilmiönä vaikea probleemi, sillä se mullistaa kaikki entiset käsitykset. Sen toteuttaminen on mahdotonta ilman asioitten perusteellista pohtimista ja korkeamman järjen valaistusta. Näistä ponnistuksista luovuttiin ja seurausena Vuorisaarna tuli papiston mielestä epäkäytännölliseksi.

Kirkon luovuttua gnostilaisuudesta ja sen mukana

korkeammasta järjen valosta jäi jäljelle ainoastaan »sananjulistus». Kirkko joutui samaan asemaan kuin ihminen, jonka mielikuvitus ei toimi, vaikka suu puhuu. Mutta mitä merkitystä on puhumisella, ellei sitä järki hedelmöitä? Täytyyhän »sananjulistusta» jotenkin käsittääkin. Muutamissa kirkoissa tosin lopetettiin tykänään kaikki asioiden selittelemisen ja tyydyttiin latinankielisiin liturgioihin, joita kuunneltiin hartaudella, vaikkei kukaan niitä ymmärtänytkään. Uskonto muutui kokonaan uskoksi seremoniallisiin tempuiluihin. Toiset kirkkokunnat sen sijaan keksivät järjen vastikkeen, sijaisjärjen, joka ajatteli jokaisen uskovaisen puolesta, niin ettei seurakuntalaisten tarvinnut itse vaivautua ajattelemaan. Sijaisjärjeksi muodostuivat dogmit, joita laadittiin valmiin kaavan mukaan kirkolliskokouksissa. Pyhän kirjan jossain kohdassa sanotaan esim. »ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä». Tästä oli lyhyt askel uskoon, että maan alla on helvetti. Maa on siis litteä. Tästä muodostui dogmi, mikä on täysin totuuden vastainen. Mutta se oli ajateltu valmiiksi pappien kokouksissa, eivätkä seurakuntalaiset saaneet ajatella siitä toisin. Vähitellen totuttiin pappien auktoriteettiin ja unohdettiin totuuden etsimisen tarpeellisuus.

Vanha tarina toistuu jälleen: dogmeista tuli se Shamael, jonka kanssa kirkollinen »sananjulistus» meni avioliittoon. Yhdessä nämä synnyttivät »Kainin», veljesmurhaajan, sijaissovitusopin, joka on järjettömyyden huippu. Kun itse Jumalan Poika tuli maan päälle auttamaan langennutta ihmiskuntaa, niin hänen antamansa apu olikin siinä, että hänet tapettiin. Miksi ihmisten piti hänet tappa? Jos pelastussuunnitelmaan todellakin

olisi kuulunut Jeesuksen teloitus, niin miksei Jumala antanut salaman tehdä tehtävänsä? Ihmiset hänet tappoivat, vieläpä kavaluudella, väorien todistajien avustuksella. Kavaluus, petos ja murha pelastavat siis kirkollisen käsityksen mukaan ihmiskunnan.

Näissä ilmiöissä näkyy kulttuurimme suunnaton tappio. Kun kysymme, kuten jo teimme, tappion syytä, on se sangen yksinkertainen. Syy on siinä, ettei otettu oppaaksi ja esimerkiksi häntä, Jeesus Natsarealaista, joka avasi nykyisen kulttuurimme. Ei apostoli ole turhaan sanonut, että toisessa Adamissa, Jeesuksessa, on annettu pelastus ensimmäisen Adamin lankeemukseen. Jos tieteellinen ajattelu hylkäisi materialistisen käsityksensä ja ottaisi uskukseen Vuorisaarnan selvän moraalin, niin se ilman vaikeuksia lakkaisi puuhaamasta tuhovälineitten valmistuksen kanssa ja alkaisi tehdä tosi työtä ihmiskunnan onnellistuttamiseksi. Ja mikä olisi kristillisille kirkoilta luonnollisempaa, kuin ottaa tunnustamansa Mestarin sanoma, hänen moraaliset oppinsa ohjelmaansa! Silloin kirkot kohta huomaisivat, ettei järkeä pidä heittää penkin alle, vaan sillä on valaistava henkisen elämän tietä ja tutkittava ihmisen arvoitusta ja elämän ongelmia. Näin tehden voisivat kulttuurimme vaikuttavimmat tukipylyvät lyödä veljenkättä ihmisyyden alttarilla sen sijaan, että nyt löytävät toisensa ai-noastaan silloin, kun sodanjumala niittää satoaan kummankin kylvöistä.

V

KOLMAS SUKUPUOLI

Edellisen nojalla kävi ehkä selväksi, että ensimmäinen Adam, ensimmäinen ihminen, jonka »Herra» loi, merkitsee ennen kaikkea ihmisyyden ensimmäistä periaatetta, ihannetta, ja vasta toisella sijalla fyysillistä ihmistä. Alussa annettiin ihmisyyden ihanne, jota syntävä ihmiskunta lähti kehityksen pyörässään toteuttamaan. Ihanteen tarkoitus oli kasvattaa ihmisestä järkiolento. Mutta koska järjen pitää myöskin ilmetä käytännössä, niin ihmisen ihannekuvaan liittyi sielullinen kaksisukuisuus, mikä ilmeni sekä järkenä että sen ilmentäjänä, puhelahjana. Kaksisukuisuus esiintyi alussa ruumiillisena kaksisukuisuutena ihmiskunnan lisääntymiseksi ja tämä vaihe päättyi silloin, kun sielullis-ruumiillinen mielikuviutus-puhekyky alkoi herätä. Tässä vaiheessa muuttui ruumiillinen kaksisukuisuus yksisukuisuudeksi, muodostui kaksi erillistä sukupuolta: nainen ja mies. Yksisukuisuus ei luonnollisesti voinut muuttaa itse periaatetta, vaan elämä pyrkii siihen, että ihminen tulisi kehittyvän järkensä avulla ITSETIE-

TOISEKSI tuosta ihmisyyden periaatteesta. Jos kysymme, mikä tuo ensimmäisen Adamin eli ensimmäisen ihmisen ihanne on, on se lyhyesti sanoen persoonallinen ihminen, päivätajuinen ihminen, joka ajattelee, tuntee, tahtoo ja ilmentää fyysillisesti näitä sielullisia ominaisuuksiaan. Tämä tilanne on nyt saavutettu. Ihmiskunta on etujoukoissaan saavuttanut eräänlaisen persoonallisen itsetietoisuuden, jota se ilmentää käytännöllisessä elämässä ja esiintyy kukassaan kulttuurikansojen neroissa.

Jos »Herran» antama ihmisyyden ihanne olisi lopullinen, niin se olisi nyt saavutettu ja kulttuuri-ihminen toteuttaisi itsessään alkuperäisen ihmisen periaatetta. Mutta tästä alkaakin uusi vaihe: persoonallisen, itsetietoisen ihmisen pitää päästä selville siitä, mikä hän on persoonallinen ihminen, mikä hänen elämänsä tähtää hänen itsetietoisuudellaan. Tämän pulman selvittäjäksi tarvittiin toinen Adam, uusi ihminen, joka osasi esittää sen todellisen ihmisyyden aatteen, mikä on persoonallisuuden yläpuolella. Ihminen ei olisi voinut sitä itse keksiä, siihen tarvittiin Olento, joka oli Jumalasta syntynyt, jossa Kosmillinen Kristus, ihmisyyden täydellisyyksperiäate, oli ruumistunut. Tuo Olento oli Jeesus Natsarealainen, jota apostoli nimittää toiseksi Adamiksi. Adam on laatumimi ja merkitsee ihminen, joten Jeesus esitti elämällään ja opetuksillaan sen ihmisyyden todellisen ihannekuvan, mikä on Jumalan tajunnassa. Uusi ihanne merkitsee, että itsetietoisen ihmisen pitää vapaaehtoisesti ja itsealoitteellisesti oppia elämään jumalallisen moraalien — Vuorisaarnan hengen — mukaista elämää.

Koska ihmiskuntakin on jakautunut kahteen suuntaan, niin elämä valmisti uuden ihmisyysihanteen esittäjälle tietä ja mahdollisuutta sanomansa julistamiseen kahdella tavalla. Tietä valmistettiin järjen ja »sananjulistuksen» avulla, so. kaikkien uskontojen moraalisten opetusten muodossa, joissa kaikissa asetetaan pääpaino järkevään totuudellisuuteen ja moraaliseen puhtauteen. »Mies-naisellisuus» esiintyy uskontojen opetuksissa siinä, että järkävä totuudellisuus on miehinen elementti ja puhtaus naisellinen. Mutta elämä pyrki päämaaliinsa myöskin toista tietä, koska ihmiskunta oli jakautunut sukupuolisesti kahteen yksisukuiseseen sukupuoleen. — Kun nykyisen ihmiskunnan varsinainen jakso alkoi, kun kahteen sukupuoleen jakautuneet ihmiset saivat lapsia, niin lapset olivat sielullisesti sukupuoleettomia, vaikka vanhemmat olivatkin sukupuolioletoja. Todellisuudessa he olivat sukupuoleettomia myöskin ruumiillisesti, sillä vaikka lapsi on joko poika tai tyttö, niin sukupuolivoima ei hänessä ole toimivana. Kuvaannollisesti sanoen Abel oli alussa sukupuoleeton, mutta ei pysynyt sellaisena, vaan kasvoi ja tuli vähitellen sukupuolioletonoksi. Tämä historia toistuu jokaisen ihmisen kohdalla. Aina kun lapsi syntyy, on hän alussa ei-sukupuolioleton, mutta vähitellen hänessä alkaa ilmetä yksisukuisuus, kunnes hänestä tulee nainen tai mies. Tämä merkitsee, että luonto pyrkii synnyttämään ihmisiä, jotka eivät ole sukupuolioletoja, mutta toistaiseksi tämä aivan kuin »epäonnistuu». Elämän tarkoitus toteutuu tavallaan lapsessa, mutta menneisyyden perinnöllinen voima tekee ihmisestä lopulta sukupuolioleton. Joka tapauksessa lapsessa ovat edustet-

tuina ne periaatteet, joihin elämä tähtää, joten lapsi on ennustus tulevaisuuden fyysillisestä ihmisestä. Sanoihan Jeesuskin: ellette tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan. Toinen Adam osasi tälläkin tavalla paljastaa erään ihmisyyteen liittyvän seikan.

Tässä yhteydessä on huomattava ihmiskehityksen jakautuvan kolmeen linjaan. Kaiken alku on Jumalassa, myöskin ihmisen alku. Ihmisen sisäisin henki on jumalallinen monaadi, aivan kuin tähti Jumalan tajunnassa. Pekka Ervastian opetusten mukaan ei voida sanoa, että monaadi on »osa» Jumaluudesta, sillä Jumaluutta ei voida jakaa. Siitä voidaan kenties käyttää nimitystä »Jumalallinen atomi», koska sana ei selitä mitään. Monaadi on meissä oleva Jumalan poika, joka on jumaltietoinen omassa maailmassaan, mutta ei ole itsetietoinen. Monaadi pyrkii jumaltietoisuudesta itsetietoisuuteen. Tuo »pyrkiminen» tapahtuu persoonallisuuden kautta ja avulla. Viimemainittu jakautuu vuorostaan kahteen linjaan: sielulliseen ja ruumiilliseen kehitykseen. Ruumiillinen kehitys koskee aineellista poolia, fyysillistä ja eetteristä ruumistamme, sielullinen kehitys tähtää järki-tunne-tahto-voimien ilmenemiseen fyysisessä maailmassa, ruumiillisen kehityksen myötävaikutuksella. Lopputavoitteena on, että monaadi voisi ilmentää itseään persoonallisuuden kautta ja saavuttaisi itsetietoisuuden.

Ymmärtääksemme paremmin, miten elämä pyrkii kohti päämaaliaan, otamme jälleen esimerkin historiasta. Kun elämä oli tehnyt kauan työtä, toiselta puolen uskontojen avulla kasvattaen järkevyyttä ja puhtautta ja toiselta puolen ruumiillista tietä käyttäen pyrkinyt

synnyttämään lapsenkaltaisia, sukupuolettomia ihmisiä, niin lopulta tämä onnistui. Onnistumisen tuloksena syntyi kaksi sukupuoliolentoa, Joosef ja Maria, joissa miehiset ja naiselliset prinssiipit saavuttivat kauneimmat kukkansa: Joosefissa järkevä totuudellisuus ja Mariassa moraalinen puhtaus. Elämä oli saanut valmistetuksi v a n h e m m a t kolmannen sukupuolen syntymiseksi. Syntiinlankeemustaru ei toistu heissä enää. Tässä näkyy voitto. Jos mies-Adam meni alussa »avioliittoon» Lilithin, mielikuviansa kanssa ja synnytti pahoja henkiä, niin Joosefissa näkyy voitto siinä, että hän osasi järkevästi hillitä itsensä, aikoen luopua vaimostaan Mariasta, joka oli maan tavan mukaan hänelle määrätty puoliso isän ja äidin tahdosta jo hänen ollessaan lapsi. Tämän hän teki eli aikoi tehdä aivan epäitsekäistä syistä, koska Maria osottautui hänen mielestään liian korkeaksi olennoiksi. Joosefin luonteessa ei ollut itsekäitä piirteitä eikä sukupuolisia pyyteitä. Hän aikoi elää yksin, kuten Mariakin, jonka sanotaan olleen raskaana Pyhästä Hengestä. — Kun nais-Eeva ihmiskunnan varhaishistoriassa meni avioliittoon Shamaelin, henkiolennon kanssa, tullen siis myöskin tavallaan »raskaaksi hengestä» ja synnyttäen Kainin, niin Marian voiton vuoksi tämäkään historia ei enää toistunut. Kain on yleisnimitys. Kainista tuli Herran merkitsemä kaupungin rakentaja, maailman kultivoitaja. Kain kuvaa kulttuuria, persoonallis-päivätajuisten ihmisten muodostamaa kulttuurielämää, ensimmäisen Adamin eli ensimmäisen ihmisyyshanteen toteutumista. Kabbala sanoo Kainin perineen Adamin talentit. Kun Adam-nimitys kuvaa toisessa vaiheessaan mies-ih-

mistä, samoin kuin Eeva nais-ihmistä, niin Kainissa kuvataan miehisten kulttuurivaistojen toteutumista. Tämähän on ollut yleistä kaikissa kulttuuriyhteiskunnissa, joissa miehet järjestelivät asioita, miehinen äly hallitsee ja sen mukana järjetön sota. Mariassa tämä historia ei enää toistunut. Hän ei synnyttänyt lapsia sotaa varten, hänellä ei ollut sparttalaista sotilasihannetta. Maria tuli raskaaksi Pyhästä Hengestä ja synnytti Jeesuksen, jossa toteutui kolmas sukupuoli.

Evankeliumeissa kerrotaan, miten Jeesuksesta tuli Jordanin kasteessa Kristus, Jumalan Poika laskeutui häneen. Tämähän merkitsee, että hänen jumalallinen monaadinsakin saavutti itsetietoisuuden näkyväisessä maailmassa. Ymmärtäessämme vanhan hermeettisen lauseen: niin alhaalla kuin ylhäällä ja päin vastoin, sanomme, että Jeesuksessa olivat myöskin Joosef ja Maria sielullisina tiloina. Jotta hänessäkin saattoi syntyä Kristus, täytyi hänessä olla Kristuksen vanhemmat sisäisinä todellisuuksina. Ei ainoastaan toinen vanhemmista, vaan molemmat: hillitty miehinen järki ja puhdas tunne, joiden keskeinen sopusointu voi synnyttää kolmannen: Kristusrakkauden. Vaikka Jeesus oli fyysisen ruumiinsa puolesta mies, niin hän ei kuitenkaan ollut sukupuoliolento siten kuin hänen vanhempansa. Sukupuolivoima oli hänessä voitettu ja elämän tarkoitus saavutettu. Hänessä esiintyi toinen ihmistyyppi, todellisen ihmisyyden uusi ihanne.

— — —

Vaikka kahteen sukupuoleen jakautuminen onkin ihmiseen nähden ohimenevä, poikkeuksellinen tila, niin se ei suinkaan ole elämän lakien vastainen. Koko il-

mennyt elämä on kaksinapainen. Pekka Ervast huomauttaa, että saadaan mennä melkoisen kauaksi elämän alkulähteille, ennenkuin kaksinapaisuus loppuu. Nämä kaksi napaa ovat henki ja aine. Niiden välillä liikehtii elämän kenttä. Paitsi sukupuolijakoa, näkyy kaksinapaisuus minuuden kaksistumisena. Korkeampi minuus on heijastuma Jumalasta, jumalallisesta olemuksestamme, alempi minuutemme on kasvanut kehityksen kentällä. Viimeksi mainittu on kuoleman lain alainen toistaiseksi, kunnes jumalallinen olemuksemme sen voittaa: alempi ja ylempi minuus yhtyvät. Voidaan huomauttaa, ettei minuuden kaksistumista olisi, ellei sukupuolijako olisi saavuttanut nykyistä tilaansa, mutta elämä on kuitenkin otettava sellaisena kuin se on: meillä on kaksi minuutta ja tästä kohdasta on mentävä eteenpäin. On löydettävä vapautumisen tie. Joosef-Maria-episoodi on jokaisen ihmisen edessä esikuvana. Jokaisen on ratkaistava Kristuksen synnyttämismysterio ja sitä ennen muutettava sielunsa Adam ja Eeva Joosefiksi ja Mariaksi.

Tätä seikkaa silmälläpitäen on elämä viisaudessaan järjestänyt niin, ettei ihmiskuntaa ole jätetty ainoastaan Joosef-Maria-esimerkin ja Jeesuksen opetusten varaan, sillä ihmiskunnan kaikki miljoonat sielut eivät ole tilaisuudessa näistä oppimaan. Nähtävästi siksi elämä on valinnut toisenkin linjan, joten se tavallaan pakottaa ihmiskuntaa eteenpäin. Sukupuolijako on ohimenevä ilmiö, kuten kaikki okkultistit kertovat, ja jo alkaneessa kuudennessa juurirodussa siirrytään tässä suhteessa uusiin uomiin. Luonto keksii uudet keinot ihmisten lisääntymiseksi, kuten se on keksinyt nykyisetkin keinot.

Elämme parhaillaan murroskaudessa, mikä luonnollisesti tulee olemaan suurelle ihmiskunnalle vaikea.

Toisena elämän järjestämänä keinona olen näkevinäni sen ilmiön, josta puhuivat gnostikot, kabbala, H. P. Blavatsky ja Pekka Ervast, nimittäin että on kaksi ihmistyyppiä, joita nimitetään Kain- ja Aabeltyypeiksi. Kabbalan mukaan Kain peri Adamin talentit, joten Kain-tyyppi edustaa miehisiä prinssiippejä. Aabel merkitsee »sikiäminen, synnytytuskat», mikä taas viittaa naisellisiin ominaisuuksiin. Näillä tyypeillä ei ole mitään tekemistä sukupuolijaon, miesten ja naisten kanssa, sillä tyypit ovat sielullisia ominaisuuksia. Kuitenkin kerrotaan ihmiskunnan varhaiskausina, jolloin sukupuolinen kahtiajako alkoi, Kain-tyypin ihmisten jälleensyntyneen miesten ruumiisiin ja Aabel-tyypin ihmisten naisten ruumiisiin. Näin tuli sukupuolijako erittäin jyrkäksi: miehet olivat melkein sataprosenttisia miehiä ja naiset sataprosenttisia naisia. Kumpainkin sukupuoli oli yksin ollen aivan avuton, sillä sataprosenttinen mies, joka eli heräävän mielikuvituksen hillitsemättömässä kehässä, ei kyennyt muuhun kuin tappeluun ja verenvuodatukseen. Sataprosenttinen nainen oli vastaavasti erittäin pikkumainen, älytön ja saamaton. Mutta yhdessä he saattoivat mennä eteenpäin, koska kumpainkin ihaili niitä ominaisuuksia, joita he toisissaan näkivät ja joita heiltä itseltään puuttui. Miehiltä puuttui äidillinen vaisto ja usko omiin kykyihinsä ja naisilta loogillinen ajattelu- ja järjestelykyky.

Vaikka muutamissa maissa vieläkin on ihanteena sataprosenttinen naistyyppi, jota kasvatetaan mm. haaremeissa, ja vaikka länsimaisessakin kaunokirjallisuudes-

sa tapaamme ihannekuvan sataprosenttisesta miehestä, niin elämä on kuitenkin suunnitellut toisin. Nykyajan ihminen ei ole enää noin yksipuolinen, sillä sekä miehissä että naisissa näemme kummankin sukupuolen voimat edustettuina. Toiselta puolen näemme, ei ainoastaan »akkamaisia» miehiä, vaan myöskin heitä, joissa äidillisyyys ja tunteen herkkyys esiintyvät jalostettuina. Toiselta puolen tapaamme sekä karkean miehellisiä naisia että heitä, joissa älykkyys, intelligenssi ja todellinen tiedemiestyppi esiintyvät. Suurimpana tekijänä tähän muutokseen on nähtävästi se, että jälleensyntyvät sielut saavat vuorotella eri sukupuolissa. Tällä tavoin jokainen sielu hankkii kokemuksia sekä Kain- että Aabel-tyypin voimista, joten elämä tasoittaa sekä tyyppien että sukupuolten välistä kuilua, jotta kolmas sukupuoli helpommin pääsisi esille ja siirtyminen kuudenteen juurirotuun kävisi helpommaksi. Tähän suuntaan vaikuttavina tekijöinä näemme lisäksi mm. luostarilaitokset, joissa munkeista kasvoi eräänlaisia naisellisia pyhimyksiä. Toiselta puolen vallitseva kulttuurimme on nostanut naiset pyrkimään miesten rinnalle ja koska yhteiskuntamme on rakennettu miehisen älykkyyden perustukselle, joutuvat naiset omaksuma miehisiä periaatteita.

Vaikka elämä tällä tavoin on silloittanut sukupuolten välistä kuilua, tämä ei vielä merkitse uuden ihmistyyppin syntymistä. Silloitus sisältyy tässä merkityksessä ensimmäisen Adamin työohjelmaan, persoonalliseen täydellistymiseen. Pelastuksen sanoma on annettu toisessa Adamissa, uuden ihmistyyppin ihanteessa, Vuorisäärnassa. — Koska toistaiseksi vielä olemme jakautuneet

kahteen sukupuoleen eikä — kuten edellä huomautimme — se ole luonnon lakien vastaista, joskin poikkeuksellista, niin lienee paikallaan tutkia, minkä avun sukupuolijako on ihmiskunnalle antanut. Jos sukupuolijako on syntiinlankeemuksen tulos, niin siitä on noustava ja jos se samalla on luonnon lakien mukainen, niin siihen täytyy itseensä sisältyä joku porras, jolle astutaan. Niin viisaasti elämä ainakin on järjestetty. Ja koska sukupuolivoimaan sisältyy, kuten jo huomautimme, eräänlainen »eläimellinen pyhyys», joten sitä ei suoralta kädeltä saateta nujertaa, niin siihen täytyy sisältyä ainakin ensimmäinen alustava porras, jolle tietämätön ihmiskuntakin saattaa astua.

VI

KAKSOISSIELU

Teosofisen maailmankatsomuksen elähyttämässä kaudonkirjallisuudessa tapaamme joskus ajatuksia ns. kaksoissielusta. Nämä käsitteet ovat peräisin varhaisgnostilaisista lähteistä ja selittävät jokaisella ihmisellä olevan sisarsielun, toisen ihmisen, joka liittyy häneen salaperäisellä, mystillisellä tavalla. Kun ihminen löytää kaksoissielunsa, on hän saavuttanut elämänsä suurimman onnen. On muodostunut todellisia virtauksia, jolloin kaksoissielun etsiminen on muodostunut jonkinlaiseksi päämääräksi. Etsiskelyjen kuvaavana piirteenä kaksoissielun pitää olla toista sukupuolta. Totuudenetsijöinä olemme oikeutetut kysymään, minkä verran näissä uskomuksissa on perää? Sanotaanhan, ettei ole savua ilman tulta. Onhan lisäksi sukupuolikypsyttä vailla olevalle nuorelle ihmiselle ominaista solmia »ikuisia» liittoja oman sukupuolensa kanssa, mikä jo sinään heijastaa kaksoissieluajatusta yli sukupuolirajojen. Jos sisarsieluajatus liitetään vastakkaiseen sukupuoleen, niin mikä takaa, että kuviteltu kaksoissielu on tällä het-

kellä ruumistuneena toiseen sukupuoleen, koska jälleensynnymme vaihdellen miehen ja naisen ruumiiseen? Ja eikö sukupuolisuggestio ole omiaan heittämään eteen pettävän verhonsa? Onhan tapauksia, jolloin kuviteltu kaksoissielu onkin avioliiton »satamassa» näyttäytynyt veriviholliseksi.

Kun kaksisukuisista ihmisistä muodostui yksisukuisia, niin tämä ei merkinnyt sitä, että toinen sukupuoli olisi salaperäisellä tavalla siirtynyt toiseen ihmiseen. Vanhan Testamentin tarussa Adam vaivutettiin uneen ja hänestä luotiin nainen, Eeva. Kaksisukuinen ihminen vaivutettiin uneen ja hän muuttui yksisukuiseksi siten, että toinen sukupuoli hänessä nukahti. Se ei lakannut olemasta, vaan vaipui uneen. Okkultistit selittävätkin miehen olevan kemiallis-fyysillisen ruumiinsa puolesta positiivinen, mutta eetteriruumiinsa puolesta negatiivinen, naisellinen. Samoin naisen eetteriruumis on positiivinen, vaikka hänen karkea ruumiinsa on negatiivinen. Mutta sukupuoli o l e n t o n a eetteriruumis aivan kuin nukkuu, joten jokaisella on kaksoissielu omassa organismissaan, vaikka se on unessa.

Tästä ja eräistä muista seikoista johtuen naisen sielussa on tunne-elämä enemmän etualalla, miehen sielussa vastaavasti järki tai paremminkin äly, joten näistäkin voimista toinen on toisessa sukupuoleessa enemmän horroksissa kuin toisessa. Näihin seikkoihin sisältyy se apu, minkä sukupuolinen kaksistuminen on ihmiskunnalle antanut. Kaksistuminen synnyttää ihmisielussa aivan kuin tyhjiön ajaen etsimään sen täyttymistä. Jokainen ihminen osaa tuntea itsensä epätäydelliseksi tämän vuoksi. Jos molemmat sukupuolet olisi-

vat aina olleet ihmisessä yhtä voimakkaat, niin täydellisyyskaipuun herääminen olisi kuka ties ollut peräti työlästä.

Katselkaamme nuorta ihmistä, jonka kauneusvaistoa elämä ja olosuhteet eivät vielä ole pilanneet. Hän rakastuu, kuten sanotaan, toiseen nuoreen ihmiseen. Tämä merkitsee, että toinen sukupuoli, jokin toisesta lähtevä vaikutelma herättää hänen omassa sielussaan uinuvaa sukupuolta. Jos kysymyksessä on mies eli nuorukainen, niin nuorukaisen sielunelämä luo kuvan jostain ihmeellisestä naistäydellisyydestä liittäen sen rakastamaansa olentoon. Hän uskoo rakastavansa toista olentoa, mutta todellisuudessa hän rakastaakin oman sielunsa täydellisyyskuvaa, siellä olevaa, hieman herännyttä toista sukupuolta. Tuo kuva esittää korkeinta, mitä hän uskoo toisesta olennoista. Siinä kuvassa saattaa olla käsitteet kaikesta kauniista, puhtaasta, ylevästä... Siinä on jotain pyhyttä, enkelimäistä. Mistä tällainen johtuu? Onko tuo kaikki harhaa? Miljoonien ihmisten kokemus sanoo sen olevan harhaa, sillä kun rakastavaiset ovat jonkun aikaa eläneet yhteiselämää, niin lumous tavallisesti haihtuu ja he näkevät, ettei toinen olento ollutkaan tuon ihannekuvan kaltainen. Mutta viimeksimainittu kokemus ei ratkaisekaan kysymystä syntyneen mielikuvan harhanomaisuudesta, se vain sanoo: elämäkokemukset näyttivät, ettei toinen olento ollut a l e m m a s s a p e r s o o n a l l i s u u d e s s a a n sellainen, millaiseksi hänet kuvittelit; elämäkokemukset paljastivat tuon alemman persoonallisuuden nähtäväksesi, siitä johtuu pettymys, eikä pettymys ratkaise kysymystä, onko mielikuva oikea vai väärä. — Lem-

menvoiman herättämä täydellisyyskuva johtuu siitä, että jokainen ihminen on sisäisesti jumalan poika, jokaisessa ihmisessä on kätkeytyneenä jumalallinen täydellisyys. Kun sielussa vähän herää uinuva toinen sukupuoli, niin ihminen tuntee sisäisen tyhjiönsä täyttymystä. Ja koska herättäjänä on toinen sukupuoli, niin tuohon täydellisyystunteeseen heijastuu aivan kuin negatiivikuva toisen ihmisen jumalallisesta täydellisyydestä. Näin ollen syntynyt mielikuva on todellisempi kuin elämän antama kokemus. Sukupuolisen kahtiajaon antama apu on siis kaksinainen. Ensiksikin se herättää kaipuun täydellisyys- eli paremmin sanoen oman tyhjiönsä täyttämiseen. Toiseksi se antaa kokemuksen siitä, että täydellisyttä on olemassa. On huomattava, ettei ns. rakastunut ihminen, ainakaan nuori ihminen vähääkään epäile sielunsa kaunista kuvaa, vaan hän uskoo sen täysin todelliseksi. Nämä seikat muodostavat sen portaan, mikä liittyy yksisukuisuuteen ja mikä on ollut suuren ihmiskunnan ensimmäisenä herättäjänä sen vaivalloisella tiellä.

Tähän kokemukseen liittyvät elämän antamat kokemukset, jotka saattavat pahastikin särkeä syntyneen täydellisyysihanteen. Kokemukset opettavat sukupuolivoiman olevan luonnonvoiman, mikä toistaiseksi vie ihmiskuntaa mukanaan. Ihminen ei hallitse sitä, vaan se hallitsee ihmistä. Kokemus sanoo: ihmisen tehtävänä on hallita luontoa. Hänen tulee itsessään toteuttaa se ihannekuva, minkä hän näkee toisessa, koska toinen sukupuoli tässä tapauksessa symbolisoi sitä ihannetta, mikä hänestä itsestään puuttuu. Ellei hän ihannetta näkisi, ei hän osaisi sitä kohti pyrkiä, mutta näkeminen,

vaikka se onkin hetken huumausta, on elämän antama virke: pyri ihannekuvasi kaltaiseksi.

Toisella tavalla olemme kaksisukuisia kahden minämme takia. Tuntemamme päivätajuinen minuutemme lisäksi meillä on ns. korkeampi minuus, vaikka emme tavallisissa oloissa ole siitä tietoisia. Alemman minuuden kannalta katsoen korkeampi minuutemme aivan kuin »nukkuu». Tämä ei merkitse, etteikö se olisi todellinen minuutemme ja päivätajuinen minuutemme olisi siihen rinnastettuna harhanomainen, kuten salassa oleva toinen sukupuoli on harhanomainen niin kauan, kunnes se vähän herää. Korkeampi minuutemme on laskeutunut Jumalasta päin. Se elää kautta kaikkien jälleensyntymien ja siihen kätkeytyy kaikki kaunis, korkea ja pyhä, mistä yleensä olemme aavistuksenomaisesti tietoisia. Kehitys tähtää korkeamman ja alemman minuuden yhtymään. Minuuden kaksistumisessa on syvempi syy, joka kannustaa ihmistä kaipaamaan täydellisyyttä, yhtenäistä minuutta ja Jumalaa. Korkeampi minuus on tältä kannalta katsoen entistä todellisempi kaksoissielu, sillä siihen liittyy ikuinen elämä Jumalassa. Kristillisessä mystiikassa puhutaankin mystillisistä häistä, jolloin molemmat minuudet yhtyvät. Se tapahtuu, kun ihmissielun Adam ja Eeva — äly ja tunne — saavuttavat sopusoinnun, kasvaen entisestä tilastaan Josefiksi ja Mariaksi: äly kirkkaan oikeamieliseksi järjeksi ja tunne äidillisyydeksi, sääliksi ja ihmisyydeksi. Silloin on saavutettu sisäinen tasapaino, jolloin sukupuolijaon kauneimmat hedelmät esiintyvät samassa yksilössä. On syntynyt Kristuksen — kolmannen suku-

puolen — vanhemmat, joten Kristus voi mystillisessä avioliitossa syntyä.

Kolmannella tavalla kaksoissielu on, kuten Pekka Ervast opettaa, Mestari, jonka oppilaaksi ihminen voi tulla.

Edellä sanottu on toteamus niistä voimista, joiden keskellä elämme. Se ei merkitse, että meidän jatkuvasti on etsittävä lemmenvoimaan liittyviä kokemuksia. Jälleensyntymien kuluessa olemme ties miten monesti kokeneet kaiken ja toteamme vain, että elämän viisaus on liittännyt sukupuolivoimiin portaan, jolle astumalla ihmiskunta voi nousta askeleen ylöspäin. Ensin se on antanut käsityksen epätäydellisyydestä ja herättänyt alustavan täydellisyyskaipuun. Samalla se on antanut pilkahduksen ihmistäydellisyydestä sukupuolisuggestion muodossa. Sen jälkeen se on hajoittanut ihanteet, murskannut mielikuvat ja näyttänyt ns. karun todellisuuden, jotta ihminen ei jatkuvasti olisi luonnonvoimien heiteltävissä, vaan hänestä tulisi vastuunalainen olento, luonnonvoimien voittaja; että hänen sielunsa jalostuisi, puhdistuisi ja hän oppisi itsessään toteuttamaan ihanteita; että hän ihanteita toteuttaessaan oppisi kaipaamaan jumaltäydellisyyttä, Jumalaa, jolla ei ole mitään tekemistä sukupuolisuuden kanssa. Jumaltäydellisyys-ihanteen voi antaa vain Mestari. — Verirakkaus eri muodoissaan: perhe-, sukulais-, heimo- ja isänmaanrakautena . . . , joita kaikkia olemme kokeneet vuosimiljoonien kuluessa, on jäänyt kokemuspohjaiseksi voimaksi, jonka avulla saatamme ymmärtää rakkauden olemusta. Tämä on alkuvalmistusta, sillä Jeesus huomauttaa: Ken rakastaa isäänsä tai äitiään enemmän

kuin minua, ei ole minulle sovelias; ken rakastaa poikaansa tai tyttärtään enemmän kuin minua, ei ole minulle sovelias.

Tämän verran ainakin saatamme kaksoissieluajatusta ymmärtää. P. E. viittaa kyllä mm. gnostikkojen opetuksiin, joiden mukaan kyseessä oleva asia sisältää mysteριοita, joita materialisoitunut ymmärryksemme ei ole valmistunut käsittämään.

— — —

Tässä yhteydessä lienee paikallaan tarkastaa erästä ilmiötä, mikä liittyy yksisukuisuuden pulmiin, koska se samalla selventää vanhan ja uuden liiton välillä olevaa eroa sukupuolivoiman voittamisessa.

Voimme tavata henkisiäkin ihmisiä, joilla sukupuoli-voima on jollain tavoin pois raiteiltaan. Niinpä allekirjoittanut tapasi vanhan miehen, hienon, sivistyneen, tervejärkisen ja ihanteellisen sielun, joka valitti olleensa koko elämänsä ajan tuon voiman kanssa ankarassa ristiriidassa. Ilmiö vaikutti etenkin lapsena merkillisenä kaksistumisena. Hän eli erilaista elämää yöllä ja erilaista päivällä, iltayön ja aamupäivän ero oli suurin. Kaikki moraaliset ohjeet, joita hän oppi tuntemaan, painuivat häneen kuin vahaan. Hän oli erittäin siveellinen luonteeltaan, herkkä ja arka kaikkea pahaa kohtaan. Sanalla sanoen hän oli mitä nuhteettomin olento. Näin oli etenkin aamupäivällä, mutta kun ilta tuli, niin vuoteessa ollessaan hän joutui aivan kuin toiseen maailmaan. Herkkä omatunto vaipui tavallaan uneen ja mielikuvitus alkoi askarrella seksuaalisten seikkojen ympärillä. Sielussaan hän saattoi miltei hymyillä hyveilleen, sillä iltayön sieluntila tuntui päiväelämää todelli-

semmalta, kunnes uni lopulta voitti. Mutta aamulla omatunto oli jälleen virkeä, moitti häntä ankarasti ja sai tekemään vakavia päätöksiä seuraavaa iltaa varten. Tilanne oli kerrassaan piinallinen, sillä sitä kesti koko lapsuuden ajan. Päivä- ja yöelämä olivat jatkuvasti erilaisia sielullisesti. Vanhemmaksi vartuttuaan tilanne jonkun verran muuttui, mutta kokonaan hän ei ollut siitä vapautunut.

Ajatelkaamme nyt vanhan ja uuden liiton välistä eroa moraalin suhteen. Vanhan liiton Herra antoi ankaria ohjeitaan sanoen: ellet näitä noudata, niin sinun ei käy hyvin. Moraalin takana oli pakko, mikä usein ruumistui esim. uskonnon muotoon. Saamme lukea mm. Vanhasta Testamentista, miten juutalainen langennut nainen oli armotta kivitettävä. Kun ihminen ei osannut toteuttaa vallitsevia moraalisia käsityksiä, niin toisten ihmisten oli oltava kuin Jumalan sijaisina häntä tuomitsemassa. Tuomareina toimivat pääasiallisesti papit uskonnon varjolla ja tuella. Miten toisenlainen onkaan uuden liiton henki! Jeesus sanoi langenneelle naiselle: mene, äläkä enää tee syntiä. Hän ei tuominnut ketään. Kun ihminen uudessa liitossa tahtoo seurata uutta moraalialia, niin hänen pitää sisäisesti kasvaa moraalisten opetusten kanavaksi, omasta vapaasta tahdostaan, ei kenenkään pakoituksesta. Hän tulee itse tuoksi moraaliksi, se on hänessä eikä hänen ulkopuolellaan.

Kun kristillinen kirkko alkoi muodostua pappisvallaksi, omaksui se oppaakseen vanhan liiton käsitykset moraalista. Se sanoi mm. papeilleen: teidän täytyy elää naimattomuudessa. Siinä ei otettu huomioon pappien henkistä tilaa, olivatko he kypsiä elämään selibaatissa.

Se oletti ilman varauksia sukupuolivoiman olevan syn-
tiinlankeemuksen tulos, joten sen voittamiseksi ei ollut
muuta tietä kuin kieltää se; pappien piti elää naimatto-
muudessa Jumalan valtakunnan takia, koska kirkko oli
tuo valtakunta maan päällä. Kirkon määräys oli ulko-
puolinen pakote, jota papit eivät useimmiten osanneet
noudattaa. Virkansa vuoksi heidän oli **päivällä** ope-
tettava kirkon antamien ohjeiden mukaan, mutta viran-
toimitustensa ulkopuolella heillä saattoi olla monenlai-
sia salaisia sukupuolisuhteita, kuten historiasta saamme
lukea. Tilanne kävi niin vakavaksi, että kirkon johto-
kin ymmärsi, ettei papisto jaksaa seurata sille annettuja
ohjeita. Kirkko ei kuitenkaan peruuttanut määräyksi-
ään, vaan antoi pappien menettelylle hiljaisen siunauk-
sensa. Seurauksena muodostui varsinkin vakavamie-
listen pappien suhde tilanteeseen sangen omituiseksi.
He käsittivät vähitellen kirkollisen viran niin pyhäksi,
että se, mikä ei ole luvallista maallikoille, on luvallista
papeille. He nukuttivat tahallaan omantuntonsa äänen:
päivällä he opettivat toisin kuin iltayöllä virkansa ul-
kopuolella elivät. — Karman lain valossa saatamme
käsittää kirkon menettelystä johtuneen karmaa, mikä
vaikuttaa jälkeen päin edellä mainittuna sielullisena
kaksistumisena.

— — —

Ihmiskunnan menneisyyttä voidaan katsella ainakin
kolmelta näkökulmalta. Jos katselemme sitä yksipuoli-
sesti tunnetta silmälläpitäen, niin tunne sanoo: ihmis-
kunnan menneisyys on ollut kaikkea muuta kuin kau-
nista, sellaista, mitä on tapahtunut, ei olisi pitänyt ta-
pahtua. Mutta jos katselemme sitä järjen näkökulmas-

ta, niin se vastaa: tuo menneisyys on kenties ollut välttämätön, jotta meistä on tullut järkeviä, persoonallis-päivätajuisia olentoja. Kolmas näkökanta kulkee tahdon linjaa. On sanottu: tahto herää, kun saavutetaan tasapaino järjen ja tunteen välillä. Tasapaino saavutetaan tässä tapauksessa siten, että asioita punnitaan sekä järjen että tunteen kannalta. Tasapainon merkkinä on toteamus, että menneisyyden vaikeudet ovat voitettavissa. Emme saa tuudittautua sokeaan uskoon, vaan kokemuksista on otettava oppia. Elämä on koulua. Olemme saapuneet kehityksessämme vaiheeseen, jolloin tunnemme hyvän ja pahan. Tehtävämme on luopua pahasta ja valita hyvä.

Pekka Ervast painostaa sitä seikkaa, että sukupuolivoimain nykyinen vaihe tulee päättymään jo alkaneessa kuudennessa juurirodussa. Siksi jokaisen meistä on tehtävä nämä asiat itsellemme selviksi, ettemme joutuisi pulaan, kun se aika tulee. Sukupuolivoima on voitettava, mutta luonnollisesti se voitetaan niitä linjoja pitkin, joita myöten se on syntynytkin: sisästä ulos päin. Ja silloin on alettava alusta. Sukupuolivoiman karkein muoto on julmuus, siis väkivalta, sota, jossa julmuus on saavuttanut huippunsa. Voittaminen on aloitettava alemmasta asteesta: on luovuttava verenvuodatuksesta. Onhan teeskentelyä ja tekopyhyyttä uskotella elävänsä kaikenlaisissa »hyveissä» samalla kun puolustaa sotaa ja julmuutta sen eri muodoissa. Ihmisiltä odotetaan, että he omaksuvat uuden moraalin, pahan vastustamattomuuden ja sotimattomuuden, Vuorisaarnan moraalin. Se on tulevan rodun moraaliksi. Uusi rotu on jo pantu

alulle, mutta mitä merkitystä sillä on, ellei sillä ole annettavana ihannetta, jota ihmiskunta toteuttaa. Ihanne on meille annettu. Teosofinen elämänymmärrys julistettiin maailmalle uutta rotua varten. Tapahtui uusi hengen vuodatus, jossa H. P. Blavatsky esiintyi alustavana vastaanottajana, mutta Pekka Ervast varsinaisena keskushenkilönä, kuten J. R. Hannula esittää mm. kirjoissaan »Pekka Ervastin asema» ja »Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta». Tässä vuodatuksessa laskettiin perustus tulevaisuuden ihmistyyppille ja sen tyyppin ehkä kuvaavin piirre on väkivallasta luopuminen. Uuden rodun uskonto nojaa ratkaisevasti Vuorisaarnaan.

Kaiken moraalin pohjana on elämän sisäinen viisaus: Jumala, ihmiskunnan henkinen Isä. Kaikki uskonnot ovat puhuneet Jumalasta, nimittäköötpä tuota voimaa millä nimellä tahansa. Näin ollen on tarpeellista tarkastella tuota käsitettä lähemmin.

VII

HESEKIELIN NÄKY

Alussa koskettelimme elämän kaksinaisuutta, siinä vaikuttavaa kahta mahtia, hyvää ja pahaa, totuutta ja valhetta, oikeutta ja vääryyttä ... Vanha Testamentti vertaa tätä kaksinaisuutta hyvän- ja pahantiedon puuhun, josta ihminen joutui syömään. Vallitsevaa tilannetta on myös rinnastettu elämässä vaikuttavaan kahteen kouluun, hyvänkouluun ja pahankouluun. Hyvänkoulu johtaa suoralta kädeltä Jumalaan päin opettamalla: jos teet niin ja niin, jos elät niin kuin elämä tahtoo sinun elävän, lähestyt Jumalaa ja Jumalan tahto toteutuu sinussa. Pahankoulu sitä vastoin on kaksimielinen. Se neuvoo: sinun pitää kokea kaikkea huonoa, aistillista, epäpyhää ... siten viisastut. Sinun pitää nauttia kaikin tavoin, saavuttaa kunniaa, valtaa, rikkautta ..., siten koet mitä elämä on. Nautinto rikastuttaa sielua, tulet viisaaksi kuin Jumala, näin kerrotaan käärmeen neuvoneen ensimmäisiä ihmisiä. Pahankoulukin kasvattaa näin ollen ihmisiä paremmiksi kuin mitä he tällä hetkellä ovat, mutta keinot ovat jesuiittamaisia. Siksi

pahankoulussa on kaksi mahdollisuutta: joko ihminen voittaa ansat tai hän kompastuu niihin. Jos hän voittaa eikä lankea, niin hän kasvaa hyvässä, mutta jos hän lankeaa eikä tajua lankeemustaan, niin hänestä tulee jesusiitta, mestari pahuuden tekemisen taidossa. Pahankoulun hedelmät ovat sangen hyvin näkyvissä yhteiskunnissamme. Niissä ylläpidetään laitoksia, joiden varsinaisena tarkoituksena on pahan tekeminen, nimittäin sotalaitoksia. Sotalaitos uskoi aikaisemmin tekevänsä hyvää puolustamalla heikkoja väkivallalla, mutta tämä vaihe on aikansa elänyt. Nykyaikainen teknillinen sota ei puolusta ketään, sen yksinomaisena tarkoituksena on aikaansaada mahdollisimman tuhoisaa hävitystä. Siinä on ruumistuneena pahankoulun nurjapuoli: ihmiskunta on langennut pahankoulun ansaan ja noston pahan tekemisen kunniaan. Petos, kavaluus, ryöväys, murhaaminen . . . on kunniakasta, sellainen teko palkitaan — kunniamitaleilla.

Pahankoulun olemassaolon tekee mahdolliseksi, kuten Pekka Ervast selvimmin opettaa, se, että elämä on ilmennyksessään kaksinainen, siihen sisältyy henki ja aine. Aine edustaa vastustavaa voimaa, jota henki pyrkii hallitsemaan. Aurinkokunnassamme Logos, Kristus, edustaa henkeä. Logoksen Isänä muodostaa korkein olentojoukko, jonka tajunnassa on ja elää universaalisen Kosmillisen Kristuksen sisältämä kuva täydellisestä ihmisestä. Tämä elävä kuva Isän tajunnassa sisältää Logoksen Poikaryhmän, henkeä edustavan Kristuksen, mikä sulkee sisäänsä ihmiskunnan jumalalliset monadit. Näin ollen ihmiskunta edustaa sisäiseltä olemukseltaan henkeä, jonka tulee kehityksen tietä voittaa

aine, aineellisuuden lumo ja valta. Aineellisuutta edustavat aurinkokunnassamme erilaiset enkelijärjestöt, luovat jumalat, jotka ylläpitävät kehityksen kenttää. Siksi enkelijärjestöt muodostavat sen vastustavan voiman, mikä on ihmiskunnan voitettava. He kasvattavat ihmiskuntaa moraalisiin ja epämoraalisiin keinoin, kuten Pekka Ervast huomauttaa kirjassaan »Ihmisen synty». Varsinainen kasvatusmenetelmä on moraalinen. Jeesuskin huomauttaa aikansa Mooseksen lakeihin nojautuville: te olette saaneet lain enkeleiltä. Vanhojen uskontojen moraaliset ohjeet ovat enkeleiltä kotoisin, osaksi niiltä ennen, edellisissä luomispäivissä eläneiltä ihmiskunnilta, jotka aikanaan olivat saavuttaneet ihmisasteen ja sen jälkeen siirtyneet enkelihierarkioihin, osaksi toisista kehitysjärjestelmistä saapuvilta olennoilta. Mutta kehityksen pyörässä kaikki entiset ihmiskunnat eivät saavuttaneet korkeinta päämääräänsä, vaan muutamat jäivät luokalleen. Nämä jälkimmäiset joukot edustavat lankeemusta, elämän esteitten voittamattomuutta. Siksi heidän inspirationsa on: sinun tulee nauttia, langeta, etsiä kunniaa, valtaa, rikkautta... Ihmiskunta saa näin ollen kahdenlaista opetusta: moraalista ja epämoraalista, mitkä molemmat tulevat enkeleiltä, moraalit enkeleiltä ja epämoraali langenneilta enkeleiltä. — Tämä lienee hieman karkea määritelmä ja asiaa voidaan kuvata toisinkin. Ihmiskehitys tähtää minuuden kehitykseen, sillä vasta minuus tekee meistä ihmisiä. Mutta meillä on, kuten edellä esitimme, kaksi minuutta: alempi ja ylempi. Ylempi minuus on todellinen minuutemme, joka elää läpi aikakausien kooten ne tulokset, joita alempi, kuolevainen, päivätajuinen mi-

nuutemme kerää toistuvissa jälleensyntymisissä. Alempi minuus on kuolevainen, kunnes edellä kuvattu alemman ja ylemmän minän yhtyminen tapahtuu.

Uskontojen esittämä enkeleiltä saatu moraalitähde — jos siihen, että ihmisistä tulisi itsetietoisia minuusolentoja, jotka osaisivat valita pahan ja hyvän välillä: luopua pahasta ja valita hyvän. Elämän tahto toteutuu ihmiseen nähden tätä tietä niin, että alempi minuus kasvaa vastaanottavaiseksi korkeamman minuuden kuiskeille. Moraalin tie lähentää alemmaa minuutta korkeampaan, valmistuen niiden yhtymistä.

Langenneitten enkeleitten »epämoraali» — jos sellaista sanaa käytämme — tähtää yksinomaan alemman minuuden kehitykseen. Sanotaan että varsinkin saatanat, ensimmäisen luomispäivän langenneet enkelit valmistavat **ahamkaaran** kehitystä. Ahamkaara merkitsee minuutta, minätietoisuutta. He yrittävät saada ihmisiin juurrutetuksi käsityksen, että tuttu päivätietoinen minuutemme on kaikki kaikessa. Se vain on todellista, mitä aisteillamme tajuamme. Siksi ihmisten pitäisi alemmassa päivätietoisuudessaan tulla jumaliksi, saada valtaa, mahtiasema, osata hallita, sortaa, pettää, murhatta..., tehdä mitä vain, että päivätajuksen minuuden mahti kasvaisi. Mutta ihminen, joka heidän nuottaansa joutuu, ei ole voittanut, vaan langennut.

Tämän lisäksi saamme tietää, että kummassakin koulussa on omat johtajansa. Hyvänkoulua johtaa Melkisedek, josta Hebrealaiskirje puhuu. Melkisedekin koulun perustivat olennot, jotka tulivat Merkuriuksesta ja Venuksesta, siis toisista kehitysjärjestelmistä, eivätkä sisälly maapallon nykyisen tai edellisten luomispäivien

ihmiskuntiin. He ovat todellisia enkeleitä eli lähettejä ja heidän avullaan ovat kouliintuneet myöskin Maan edellisten luomispäivien »enkelit», nykyisen luomispäivämme varhaisemmissa roduissa. Pahankoulun johtajana on Saatana, maapallon planeettahenki, »tämän maailman jumala», kuten Jeesus sanoo. Saatanan sanotaan olevan niin viisas, että alempi persoonallisuutensa ylläpitää pahan, kärsimyksen koulua. Saatana on yksi korkeimmista enkeleistä, kuten Jobin kirja kuvaa, eikä hänen tarkoituksensa ole, että ihmiskunta sortuisi viettelyksiin. P. E. kertoo Saatanan iloitsevan suuresti, jos joku voittaa pahan, mutta hänen tehtävänä on kasvattaa ihmisiä viettelyksien kautta. Ne olennot, jotka hänen viettelyksiinsä sortuvat kyllin syvälle, saattavat tulla todellisen pahan tahdon ruumistuttajiksi, mustiksi olennoiksi.

Koska planeettamme elämänkoulu on tällä tavoin kaksipuolinen, että ihmiskunta on joka hetki vaarassa »sortua niihin kiusauksiin, joita elämä ruumiissa jalkojemme eteen heittää», kuten P. E. tilanteen esittää, niin tästä nähtävästi johtuu, että hyvänkoulukin on moraaliopetuksissaan tullut omaksuneeksi joitakin »tämän maailman jumalan» inspiratioita. Sellaisiin kuuluvat esim. muutamien vanhojen uskontojen ankaruus ja siihen liittyvä väkivallan hyväksyminen. Samasta inspiraatiosta lienee johtunut atlantilainen valkoisten ja mustien välinen sota, jolloin valkoisia hyvänkoulun voimia edustava joukko tarttui aseisiin valtansa tukemiseksi ja mustien voimien voittamiseksi. Ankaruus ja väkivallan henki esiintyvät silmiinpistävinä mm. Vanhan Testamentin Herran määräyksissä ja ohjeissa, niin että ne

toisinaan vaikuttavat epäinhimillisiltä, vieläpä jesuiitamaisilta. Kun Herra johdatti israelilaisia pois Egyptin orjuudesta, niin hän järjesti poistumismahdollisuuden, mutta samalla paadutti faaraon sydämen, joten tämä ei suostunutkaan väensiirtoon. Menettelyllään Herra pyrki korottamaan kunniaansa egyptiläisten silmissä, siis perin itsekäs motiivi. Erään patriarkan »uskollisuutta» Herra koetteli määräämällä tämän uhraamaan oman poikansa. Tämäntapaisia esimerkkejä esiintyy Vanhassa Testamentissa tuhka tiheään, vieläpä sellaisissa muodoissa, että on vaikeaa nähdä ero pahan- ja hyvänkoulun välillä. Herra on ankara jylisevä Jehova, joka uhkaa »kostaa isäin pahat teot kolmanteen ja neljänteen polveen». Tämän nojalla käyvät ymmärrettäviksi ne myöhemmät aatevirtaukset, jotka väittävät vanhojen uskontojen jumalien olleen demoneja, pahoja henkiä. Kristillinen kirkko on omista syistään tarttunut näihin aatesuuntiin sillä lisäyksellä, että vain kirkot käsittävät ainoan oikean Jumalan; kaikki pakanauskontojen jumalat ovat alun perin olleet pahoja henkiä, vaikka niiden tietämättömät palvojat ovat pitäneet niitä jumalina. Tämä kirkkokristillinen lahkolaisnäkökanta on peräti tekopyhä, pintapuolinen ja ahdasmielinen. Jos kristilliset kirkot todella tuntisivat rakkauden Jumalan, elämää johtavan ihmisyyden lain, niin luonnollisesti ne yrittäisivät Jumalaa seurata ja Hänen ohjeitaan toteuttaa. Mutta miten on? Eikö kulttuurimme todista selvästi, että kristikunta palvoo murhan henkeä, sillä ovathan sotarukoukset kristittyjen mieltäytöitä. Kristityillä ei ole allaan mitään pohjaa tuomitakseen toisten uskontojen jumalat demoneiksi.

Mainittu virtaus on syntynyt aivan toisista syistä. Syy on vanhan ja uuden liiton moraalien erossa. Jeesuksen opetuksiin ei sisälly väkivalta, pakko eikä jesuiittamaisuus. Jos tunkeudumme Vuorisaarnan henkeen, siinä esitettyihin ihmissielua puhdistaviin neuvoihin, etenkin pahan vastustamattomuuteen, sotimattomuuteen ja kaikkisyleilevään rakkauteen, niin sen henki on kuin auringon valo verrattuna esim. Vanhan Testamentin vavistusta herättävän Herran neuvoihin, joissa kuvastuu jotakin hämäryyttä, yön tuntua ja kuutamoa. Niin kuin kuun valo himmenee auringon noustessa, samoin muuttamat vanhat uskonnot käyvät himmeiksi Jeesuksen uuden moraalin edessä. Vuorisaarnan valossa niissä näkyy selvimmin se inspiratio, mikä niihin on imeytynyt »tämän maailman jumalan» ankarasta koulusta.

Tämän alustavan huomioon jälkeen siirrymme tarkastelemaan erään Vanhan Testamentin profeetan, Hesekielin, kuvausta Herrasta. Hänen selostuksensa on sangen realistinen ja yksityiskohdiltaan mielenkiintoinen. Rinnastaessamme Hesekielin Herran antamia ohjeita ja opetuksia niihin neuvoihin, joita muualla Vanhassa Testamentissa esiintyy, on helposti todettavissa, että kysymyksessä on sama Herra, Adonai, jonka moraalit kuuluvat punaisena lankana läpi Vanhan Testamentin, kiivas, ankara, jylisevä Jehova, sama, joka esiintyi Mooseksellekin. Hänen edessään vapisevat vuoret, salaman nuolet ja pitkäisen jylinä ovat hänen aseitaan. Heikkoutta hän ei salli. Ihminen ojentuu vain ruoskalla, miekalla ja kurilla. Herra antaa Hesekielille monenlaisia ohjeita, toisinaan hieman kummallisia-

kin, mutta aina hän tarkoittaa kansansa parasta, yrittää sitä nostaa, johdattaa pois epäjumalan palvonnasta jne. Juudan kansan kohtalo on täydelleen Herran sydämellä. Mistä jumalasta Hesekiel puhuu? Onko kysymyksessä sama taivaallinen Isä, josta Jeesus opettaa, joka antaa anrinkonsa loistaa niin pahain yli kuin hyväinkin ja antaa sataa niin väärä- kuin oikeamielisillekin? Tutkikaamme!

Juutalaisten ollessa pakkosiirtolaisina Kaldeassa oli pappi Hesekiel heidän mukanaan. Ollessaan Kebar-joen varrella, tuli hänen päälleen, kuten hän kuvailee, Herran käsi: »Ja minä näin, ja katso: myrskytuuli tuli pohjoisesta, suuri pilvi ja leimahtava tuli, ja pilveä ympäröitsi hohde, ja tulen keskeltä näkyi ikäänkuin hehkuvaa malmia . . . Ja sen keskeltä näkyivät neljän olennon hahmot. Ja näöltänsä . . . niillä oli ihmisen hahmo. Ja niillä oli neljät kasvot kullakin ja neljä siipeä kullakin . . . Ja säärivarret niillä oli suorat ja jalkaterät kuin vasikansorkat, ja ne välkkyivät kuin kiiltävä vaski. Ja siipiensä alla niillä oli, neljällä eri puolellansa ihmiskädet . . . Ja niiden kasvot olivat ihmiskasvojen kaltaiset; mutta oikealla puolen oli niillä neljällä leijonankasvot, vasemmalla puolen . . . häränkasvot, myös oli niillä . . . kotkankasvot . . . Ja ne kulkivat suoraan eteenpäin . . . Kulkiessaan ne eivät kääntyneet . . . Ja olentojen hahmo oli näöltänsä kuin tuliset hiilet, jotka paloivat tulisoihuttujen näköisinä. Tulta liekehti olentojen välissä . . . ja tullesta lähti salamoita. Ja olennot kiitivät edestakaisin ja olivat nähdä kuin salamanleimaus . . . niin katso: yksi pyörä oli maassa olentojen kohdalla, kunkin niiden neljän etupuolella. Pyörät olivat näöltänsä ja teoltaan

niinkuin krysoliitti, ja niillä neljällä oli sama muoto, ja ne olivat näöltään ja teoltaan, kuin olisi ollut sisäkkäin pyörä pyörässä ... Ja niiden kehät olivat korkeat ja peljättävät; ja niiden kehät olivat täynnä silmiä, yltympäri,... Ja kun olennot kulki-
vat, kulkivat pyörät niiden ohella; ja kun olennot kohosivat maasta, kohosivat myös pyörät. Minne henki vaati kulkemaan, sinne ne kulkivat... Ja pyörät kohosivat maasta samalla kuin nekin, sillä olentojen henki oli pyörissä... Ja olentojen päitten ylle hahmoittui taivaanvahvuus, niinkuin peljättävä kristalli... Ja minä kuulin niiden siipien kohinan niinkuin paljojen vetten kohinan, niinkuin Kaikkivaltiaan jylinän, kun ne kulkivat; pauhinan ääni oli niinkuin sotaleirin pauhu... Ja taivaanvahvuuden yläpuolella... oli valtaistuimen muotoinen,... (jolla) istui ...ihmisen näköinen,... Senkaltainen oli katsoa Herran kirkkauden hahmo.»

Hesekielin kuvaus »Herrasta» olisi kerrassaan käsitämätön, ellemmme ottaisi avuksi ikivanhaa vertauskuva-kieltä. H. P. Blavatsky toteaa, ettei kyseessä oleva näkysymboliikka ole kenenkään keksintöä, vaan se on iänikuista alkuperää. Huomaammehan samoja vertauskuvia myöskin Johanneksen Ilmestyskirjassa, missä muunnetulla tavalla toistetaan Hesekielin kuvauksia, joskin »lavastus» on erilainen. Tämä ei tietenkään merkitse, että Johannes olisi lainannut symboliikkaansa esim. Hesekieliltä. Kumpainenkin on katsellut asioita omalta persoonalliselta näkökulmaltaan, esittäen eräitä elämän totuuksia oman aikakautensa henkisessä valokiellassa, joten edellä mainittu »lavastus» muodostuu erilaiseksi. Hesekielhän vaikutti ennen Jeesusta, Johan-

nes taas Jeesuksen jälkeen, joten ihmiskunnan kosmilis-henkinen tilanne oli muuttunut Jeesuksen elämäntytön vaikutuksesta. Samoja symboleja esiintyy niinkään Heenokin kirjassa, minkä vanhuutta todistaa mm. se, että siinä kerrotaan asioista ennen Atlantiksen uppoamista. Kerrotaan »syntisten päivistä», jolloin vuodet lyhennetään ja kuukin muuttaa vaiheensa. »Syntisten päivät» merkitsevät Atlantiksen aikoja, joten Heenokin kirja on kirjoitettu ennen Atlantiksen uppoamista. Samat symbolit näemme Egyptin suuressa sfinksissä. Nämä kaikki todistavat Hesekielin symboliikan yleismaailmallisuutta ja vanhuutta. Niillä on kuvattu elämän suuria totuuksia, sanokaamme jumalia ja henkivaltoja.

Johannes kuvailee näin: »... Ja katso, taivaassa oli valtaistuun, ja valtaistuimella oli istuja... Ja valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentäneljä valtaistuinta... (ja) vanhinta... ja valtaistuimen keskellä ja... ympärillä oli neljä olentoa, edestä ja takaa silmiä täynnä. Ja ensimmäinen olento oli leijonan näköinen, ja toinen ... nuoren härän näköinen, ja kolmannella olennolla oli ikäänkuin ihmisen kasvot, ja neljäs olento oli lentävän kotkan näköinen. Ja niillä neljällä olennolla oli kullakin kuusi siipeä, ja ne olivat yltäpäri ja sisältä silmiä täynnä. Ja ne sanoivat lakkaamatta yötä päivää: 'Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on'. Ja niin usein kuin olennot antavat ylistyksen, kunnian ja kiitoksen hänelle, joka valtaistuimella istuu, joka elää aina ja iankaikkisesti, lankeavat ne kaksikymmentäneljä vanhinta hänen eteensä, joka valtaistuimella istuu, ja kumartaen

rukoilevat häntä, joka elää aina ja iankaikkisesti, ja heittävät kruununsa valtaistuimen eteen ...»

Suuren pyramiidin sfinksillä on ihmisen pää ja rinta, leijonan eturuumis, härän takaruumis ja kotkan siivet selässään. Ihminen, leijona, härkä ja kotka ovat edustettuina sfinksissä, kuten Hesekielin ja Johanneksen kuvauksissa. Taru kertoo sfinksin kuvanneen jumalolentoa, joka asetti ihmisen vastattavaksi eräitä kysymyksiä ja uhkasi hänet niellä, ellei hän osannut vastata oikein. Pyramiidien sanotaan olleen kouluja, joissa kasvatettiin harvoja valittuja pyrkijöitä henkiseen tietoon ja näkymättömän maailman salaisuuksiin. Pyrkijä johdatettiin näihin elämän ja kuoleman mysterioihin sfinksin alla olevaa käytävää pitkin, mikä vertauskuvallisesti merkitsi, että pyrkijän piti oppia pyramiidissa voittamaan sfinksijumala, ennen kuin hän saavutti kuolemattomuuden. Sfinksi oli kivinen kuvapatsas ja sellaisenaan vertauskuva eikä todellisuus, todellinen sfinksi on ihminen itse, joten oppilaan piti oppia voittamaan itsessään ne voimat, »jumalat», joita kuvapatsas symbolisoi. Näin ollen ihminen itse on määrättyllä tavalla jäljennös, heijastuma, eräistä henkivoimista. Hesekielin usko, että hänen näkemänsä olentoryhmä oli Herra, pitää siis paikkansa. Myöhemmin hän kyllä ymmärsi olentojen olleen joitakin enkeleitä, keruubeja, mutta siitä huolimatta hän nimittää ryhmää Herraksi. Olentojen yllä näkyi jotakin vielä korkeampaa, taivaanvahvuus, ja ». . . taivaanvahvuuden yläpuolella, joka oli niiden pään päällä, oli valtaistuimen muotoinen... Ja (sillä) istui hahmo, ihmisen näköinen, kohoten korkealle».

Mikä on se jumala, se henkivoima, jota vertauskuvallisesti esitetään mainituilla neljällä olennolla ja joka näkijän ylifyyillisellä silmällä katsottuna pukeutuu kuvauksissa esitetyillä tavoilla? Kysymys on aivan erikoisesta mahdista, mikä hallitsee sekä elämää yleensä että ihmistä. Mutta ihminen on kutsuttu ja velvoitettu voittamaan tuon jumalan, olipa se sitten ihmisen ulkopuolella tai ihmisessä itsessään tai kummassakin.

Avaimen saamme astrologian avulla eläinradasta. Se tähtijärjestelmä, jossa aurinkokuntamme kiertää yhdessä miljoonien aurinkokuntien kanssa ja jota sanotaan eläinradaksi, jakaantuu hallitsevien voimien mukaisesti kahteentoista merkkiin, jotka ovat: **Vesimies**, Kalat, Oinas, **Härkä**, Kaksoiset, Krapu, **Jalopeura**, Neitsyt, Vaaka, Skorppio eli **Kotka**, Jousimies ja Kauris. Vesimies on ihmisen merkki, edustaen sitä mahtia, jolla on ihmisen kasvot. Vesimies, Härkä, Jalopeura ja Kotka asettautuvat määrättyjen välimatkojen päähän ja muodostavat ristin, jos eläinrata piirretään ympyräksi ja nämä neljä merkkiä yhdistetään toisiinsa viivoilla, **Vesimies Jalopeuraan ja Härkä Kotkaan**.

Hesekiel kuvailee, miten nuo neljä olentoa olivat toisiinsa nähden aina samassa asennossa. Vaikka ne liikkuivat kaikkiin ilmansuuntiin, niin ne eivät kääntyneet; olennot olivat sekä toisiinsa että ilmansuuntiin nähden aina samassa asennossa, muodostaen siis määrätyn kuvion, ristin, sillä ne seisoivat aivan kuin neliön neljällä kulmalla. Mutta kyseessä ei ollut jokin piirretty risti, vaan voimailmennys, suuri mahti, Herra, jonka sanatkin ilmentävät suurta valtaa ja voimaa. Olennot uhkuivat ankaraa moraalia, ne eivät sietäneet toisia ju-

malia, ei mitään epäpyhää, vilppiä eikä kaksinaamaisuutta. Ihmisen oli valittava Herra jumalakseen kokonaan, ei puolinaisesti. Hänen oli toteltava jokaista piirtoa ja määräystä, minkä Herra saneli. Vuoret vapisivat hänen vanhurskautensa edessä ja heikko ihminen värisi pelosta hänen majesteettiuttaan kohtaan.

Olennot muodostivat siis ristin. Mutta tuon ristin alla maassa oli neljä pyörää, joita Hesekielin kuullen nimitettiin »rattaiksi». Pyörät olivat jokaisen olennon etupuolella ja koska olennot olivat — sanoisimmeko — kasvot toisiaan kohden, niin nuo neljä pyörää osuivat aivan toistensa kohdalle. Niinpä Hesekiel kuvaakin olleen pöyriä pyörien sisällä, pyörät olivat sisäkkäin, joten muodostui yksi pyörä, joka oli sisältä ja päältä silmiä täynnä ja jossa olentojen henki oli. Minne olennot liikkuivatkin, seurasi pyörä mukana, sillä se oli olentoryhmän eräs osa. Koko symboli oli siis risti, minkä alla oli »pyörä» eli ympyrä.

Tämä on ikivanha maapallon astrologinen merkki: risti ympyrän päällä. Näin ollen voimailmennys, josta Maan astrologinen merkki on heijastus, on ratkaisevassa suhteessa maapallon jumalaan, planeettahenkeen. Jeesus nimittää sitä tämän maailman jumalaksi. Se hallitsee ihmiskuntaa tähtivoimien avulla Karman määräämissä puitteissa.

Maapalloa on nimitetty ristiriidan tähdeksi, millä nimityksellä on syvät syynsä. Risti muodostuu kahden viivan leikatessa toisiaan, samoin ristiriita on tulos kahdesta vastakkaisesta voimasta. Esim. pahuus ja hyvyys ovat toisiinsa nähden ristissä, ristiriidassa. Samoin

valhe ja totuus, vääräys ja oikeus, velhous ja tietäjäviisaus, sota ja rauha ... Nämä ristiriidat sisältyvät planeettamme elämään. Ihminen ei voi välttää joutumista näiden vastakkaisten voimien väliseen ristituleen, niiden käsiteltäväksi ja koulutettavaksi. Ristiriita ei poistu ihmisyksilön kohdalta ennen kuin hän ratkaisee ristinsä arvoituksen: luopuu pahasta ja valitsee hyvän, hylkää valheen, vääryyden, sodan ... ja valitsee totuuden, oikeuden, rauhan...

Maapallon elämäkouluun on aina sisältynyt edellä mainittu ristiriita, mutta samalla on todettu historian kuluessa tapahtuneen ristiriidan muuttumista ja syvenemistä. Tähän viittaa jo apostolikin sanoessaan, ettei vanha koulu tehnyt ketään täydelliseksi, minkä vuoksi tarvittiin uusi. Vanha koulu toimi ennen planeettahengen, Saatanan, valvonnassa ja kaikki ne enkelihierarkiat, joita yhteisnimityksellä voidaan nimittää »tämän maailman jumalaksi», kasvattivat ihmiskuntaa edustessaan kaikkia »moraalisia ja epämoraalisia voimia», jonka vuoksi elämäkoulu muodostui kaksinaiseksi. Toiselta puolen siinä esiintyvät kaikenlaiset ansat ja viettelykset ja toiselta puolen ankarat ohjeet, miten nuo viettelykset ovat voitettavissa. Tämä on luonnollista senkin vuoksi, että planeettamme entinen korkein johtaja ylläpitää mustaa inspiratiota, vaikka todellisuudessa onkin korkea enkeliolento; ylemmässä tietoisuudessaan hän tietää toista kuin mitä alemmassa persoonallisuudessaan toteuttaa. P. E. nimittääkin Saatanaa ainoaksi todelliseksi jesuiitaksi planeetallamme. — Voisimme sanoa niinkin, että vanhan koulun valtakaudella paha oli ihmisen sisällä ja hyvä hänen ulkopuolellaan. Paha

vaikuttaa edelleenkin sisäisesti. Niinpä esim. kulta ja rikkaus yleensä ovat ainetta, jolle on annettu määrätty arvo. Ei voida sanoa kultaa pahaksi, se on vain eräs metalli, mutta ihminen saattaa kiintyä sieluelämällään kultaan, hänessä kasvaa kullan himo, joka voi ajaa hänet harjoittamaan kavaluutta, kirjoittelemaan vääriä vekseleitä, varastamaan ja ryöstämään. Kaikki tämä paha on ihmisen sisässä, sielussa, ja sitä tietä häntä voidaan näkymättömästä maailmasta päin kiihottaa. Hyvä ei vaikuttanut aikaisemmin samalla tavoin sisästä päin, vaan se oli esitettävä suullisessa opetuksessa, uskontojen moraaliopissa. Viisaat olennot, kuten esim. Mooses, antoivat ulkoisia ohjeita elämää varten, koska he tiesivät elämän lakiperäisyydestä. Ihmiset, jotka kuuntelivat opettajiaan, joutuivat näin ristille oman sisäisen pahansa ja ulkoisen moraaliopin välille. Vaikka heidän sielunsa veti toisaalle, niin heräävä järki, joka hyväksyi moraalin, veti toisaalle ja ihmisen oli yritettävä tehdä valintansa. Tällainen ristiriita ei ollut omantunnon kysymys, se oli jotenkin ulkopuolista ristillä olemista. Maapallo oli sellaisessa kehitysvaiheessa, että ristiriita oli vielä ulkopuolista, alemman päivätietoisien ymmärryksen synnyttämää, koska Kristusvoimat vaikuttivat ulkopuolelta. Siksi Maan astrologisena merkinä oli risti ympyrän päällä, ympyrän ulkopuolella, aivan kuin maapallon päällä, koska maapallo on tuo ympyrä. Paha asui ihmisen sisällä, kuten se asui maapallonkin sisällä. P. E. kertooikin enkelijärjestön pahuutta edustavien hierarkioitten asuvan maapallon sisällä, Saatanan työpajan olevan siellä. Samoin Hesekiel kuvaa pyörän olleen sisältä ja päältä sil-

miä täynnä ja olentojen hengen olleen pyörässä. Tä-
mähän merkitsee, että niiden olentojen, jotka muodos-
tavat ristin ja jotka aiheuttavat elämän ristiriidan, hen-
ki on pyörässä eli maapallossa, siellä asuvat eräät olen-
tojoukot, joten se on kirjaimellisesti »sisältä ja päältä
silmii täynnä». Maapallon sisällä ei voinut olla mitään
ristiriitaa, koska siellä asuvat olennot olivat kaikki sa-
manhenkisiä, siis toteuttivat Saatanan alemman per-
soonallisuuden synnyttämää inspiratiota. Ristiriita vai-
kutti vain ihmiskunnassa ja siinäkin ulkoapäin vaikut-
tavana uskonnollisena herätteenä, joka vetosi ymmär-
rykseen ja jossa saattoi vaikuttaa mukana jonkinlainen
hyödyn tavoite. Sanoohan Mooseskin: kunnioita isää-
si ja äitiäsi, että menestyisit ja kauan eläisit maan pääl-
lä. Isän ja äidin kunnioittaminen on tarpeellista vain
siitä koituvan menestyksen takia. Moraalin lait eivät
olleet vielä kirjoitetut ihmisten sydämiin, omatunto ei
ollut herännyt, se tapahtui vasta Jeesuksen elämäntyön
yhteydessä.

VIII

»PYÖRIÄ PYÖRIEN SISÄLLÄ»

Hesekielin näyssä esiintyvässä, maapalloa kuvaavassa »pyörässä» oli neljä ympyrää eli »pyörää» sisäkkäin. Vanhoissa vertauskuvallisissa esityksissä on ympyrällä kuvattu myöskin aikakautta, kehitysjaksoa. Maapallo on tällä hetkellä jälleensyntyneenä neljännen kerran, koska se elää neljättä luomispäiväänsä, joten siinä todellakin on neljä »pyörää» sisäkkäin, neljä aineellista tilaa: kiinteä, juokseva, kaasumainen ja tuli. Samoin siihen sisältyvät aktiivisina prinssiippeinä fyysillinen aine, eetterinen aine, tunne ja äly, joista kaikista ihminen on päivätajunnassaan tietoinen, koska olemme kulkeneet neljän luomispäivän aikana näiden aineellisten ja yliaineellisten tilojen kautta.

Neljään luomispäivään sisältyvä kehityskausi on rakentanut meidän päivätietoisensa persoonallisuutemme. Ensimmäisessä luomispäivässä, saturnuskaudessa, laskettiin eräiden enkelivoimien avulla perusvoimat kemiallis-fyysilliselle ruumiillemme, joten se on vanhin verhomme. Toisessa luomispäivässä, aurinkokaudessa,

saimme eetteris-fyysillisen ruumiimme idun niin ikään eräitten enkelihierarkioitten toimesta. Kolmannessa luomispäivässä, kuukaudessa, saimme astraalisen prinsiipin ja nykyisessä maakaudessa, neljännessä luomispäivässä, minuuden. Ihminen sisältää siis neljine prinsiippeineen myöskin neljä »pyörää», jotka ovat kehittyneet neljän aikakauden kuluessa, kuten planeettamekin. Noissa prinsiipeissämme vaikuttavat ne voimalinjat, jotka niihin on painettu enkelihierarkioitten toimesta, joten heidän voimansa vaikuttavat meissä. Esim. mielikuvitusvoimaamme on painettu loogillisen ajattelun siemenet, joita kehittämällä mielikuvitus saattaa muuttua älyksi, jossa järki pääsee esille, jne. Olemme persoonallisuuksina jäljennöksiä »tämän maailman jumalasta», ts. »tämän maailman jumalan» työohjelmaan kuuluu rakentaa meistä täydellisiä persoonallisuuksia. Ohjelma tähtää siihen, että päivätietoinen persoonallinen minuutemme pitäisi nostaa aivan kuin jumalalliseen täydellisyyteen niin, että sillä olisi jonkinlainen minuuden diplomi tai tohtorinhattu ja se aina olisi selvillä siitä, että MINÄ olen itse minä ja muut siinä sivussa. Persoonallisuuden kasvu ja kehitys kuuluivat sen alaspäisen kaaren työohjelmaan, minkä kautta olemme vaeltaneet neljän eli oikeammin kolmen ja puolen luomispäivän aikana. Nykyisin elämme jo nousuvan kehityskaaren alussa, mikä varsinaisesti alkoi viidennessä juurirodussa.

Kristuksen jälkeen vaikuttaneessa rosenkreutziläisessä liikkeessä alettiin käyttää mystillisen syntymisen vertauskuvana ristiä, jota ympäröi seitsemän ruusua. Ruusut ovat ympyrässä ristin ympärillä ja tämän mer-

kin alkutyyppejä on ympyrä, minkä sisällä on risti. Merkillään he viittasivat mm. siihen, että planeettamme oli henkisessä kehityksessään saapunut uuteen vaiheeseen, jolloin sen ulkopuolella ollut risti oli laskeutunut planeettamme sisään. Soveltamalla edellä sanottua aiheeseemme voimme ymmärtää asiat näin: Vanhan liiton aikana, jolloin ihmiskehityksen päätavoitteena oli persoonallisuuden kehitys, elämäkoulun nurjapuoli vaikutti kaikkivaltiaana maapallon sisässä ja koulun valloisa puoli, hyvänkoulu vaikutti ulkoapäin uskontojen opetusten muodossa. Tilanne kuvastui ihmisiin siten, että heissä itsessäänkin vaikuttivat itsekkyyden voimat sisästä päin ja epäitsekkyyden voimat tulivat ulkoa päin itsekkyyden vastapainoksi moraalisiin opetuksiin. Opetellessaan näitä ymmärtämään joutuivat he ristiriitaan ja se pakotti tekemään valinnan itsekkyyden ja moraalin välillä. Toisinaan valinta onnistui, toisinaan ei. Moraaliset ohjeetkin olivat pääasiassa ulkoisia neuvoja: Älä tapa, älä tee aviorikosta, älä varasta, kunnioita isääsi ja äitiäsi, älä palvo epäjumalia jne, kuten Mooseksen käskyistä näemme. Ken osasi näitä käskyjä noudattaa, hän oli kunnan kansalainen, oikea israeliitti. Häntä ei kenenkään tarvinnut pelätä, sillä hän ei ollut rikollinen, ei rikkonut maan lakeja. Se hyvä, mitä opittiin, oli enimmäkseen hyvää käyttäytymistä, ulkoa opittua sivistystä. Ihmisen ei välttämättä tarvinnut olla sisäisesti hyvä ja epäitsekkäs ollakseen kunnan kansalainen. Tällainen opetus oli välttämätön ennen, kuten se on nytkin, mutta se ei tehnyt kenestäkään täydellistä, kuten apostoli sanoo. Se saattoi viedä kyllä persoonalliseen täydellisyyteen, jolloin ihminen saattoi

olla esim. suuren plantaašin omistaja ja hallita itsevaltiaana satapäistä orjalaumaa, jonka henki oli hänen kädessään; hänen omaatuntoaan ei soimannut ruoskitujen orjien valitus eikä taloudellisista syistä suoritettu orjan tappo, sillä nämähän olivat hänen omaisuuttaan kuten plantaašikin. Ihmiselle oli luvallista kaikki, minä ihmisten laatimat lait sallivat, vaikka nämä poikkesivatkin uskontojen moraalista. — Jotta tästä tilanteesta olisi päästy eteenpäin, täytyi ihmisyysmoraalin tulla kirjoitetuksi sydämeen, tällöin hyväkin saattoi vaikuttaa sisäistä tietä eikä ainoastaan ulkoista. Mutta tilanne ei voinut muuttua ihmiseen nähden, ennen kuin se muuttui planeetallamme. Ristin täytyi laskeutua planeetan sisään, ennen kuin se saattoi tulla ihmisen sisään.

Tilanne muuttui, kun Kosmillinen Kristui laskeutui Jeesuksessa maapalloon. Kaikki vanhat uskonnotkin olivat Kristuksen vaikutuksesta syntyneet, mutta niiden moraali tuli esitetyksi enkeleitten kautta, »Kristus puhui profeettojen suun kautta». Koko ilmennyt elämä on Kristuksen vaikutuksesta syntynyt, sillä se pyrkii toteuttamaan Isän täydellisyyskuvaa, joka on Kosmillinen Kristus. Mutta Kristus ei vaikuttanut ilman välisiä ennen kuin vasta Jeesuksessa, josta sanotaan, että Jumala käveli maan päällä kolmen vuoden aikana. Kristus on Isän tajunnassa oleva täydellisyyskuva ihmisestä, se on todellinen ihmisyyden ihanne, kohde ja päämäärä, jota kohti ihmisen tulee kasvaa. Se on toinen Adam, ihmisyyden toinen ja todellinen ihanne, jos ensimmäinen Adam eli persoonallinen ihminen on kehittyvän elämän ensimmäinen ihanne. Ihannet-

ta ja siihen sisältyvää voimaa ei saattanut tuoda ihmisten tietoisuuteen ja planeettaamme kukaan enkeleistä, vaan siihen tarvittiin olento, joka oli, kuten Pekka Ervast opettaa, täydelleen voittanut itsekkyyden ja oppinut rakkauden läksyn. Jeesus Natsarealainen osoittautui tällaiseksi sieluksi ja häneen Kosmillinen Kristus laskeutui Jordanin kasteessa.

Tässä vaiheessa laskeutui risti maapalloon, joten ristiriita tuli todelliseksi. Ennen ristiriita oli tavallaan vertauskuvallinen. Ihminen saattoi ulkoisesti näyttää kauniilta, vaikka oli sisäisesti ruma ja epäinhimillinen. Niinpä esim. paavi saattaa olla komeasti puettu ja varustettu koristuksilla valtansa merkiksi, esittäähän hän kirkon päätä, mutta tämä kaikki on vertauskuvaa, ellei hän samalla ole Kristuksen seuraaja. Kirkkohan on perustettu Kristuksen nimeen, joten sen tehtävä olisi seurata Kristusta. Elleivät kirkon palvelijat tästä tiedä, niin koko puuha on vertauskuvaa. Samoin moraali oli vanhassa liitossa vertauskuvaa, ellei se vienyt sisäiseen puhdistukseen. Eikä se voinut viedä lopulliseen ihmisyden tuntemiseen, koska Kristus oli ihmiskunnan ulkopuolella. Vasta Jeesuksen kautta Kristus pääsi planeettaamme sisään ja siksi ristiriita tuli todelliseksi. Koko kaksinainen elämäkoulu, mikä tähtäsi persoonallisuuden kehitykseen, joutui tavallaan vastatusten Kristusvuodatuksen kanssa, joten puhutaankin vanhasta ja uudesta liitosta. Vanhan koulun moraalihan oli hyväksynyt kasvatustieteen väkivallan, minkä Jeesus kumosi. Kristustäydellisyysihanne ja persoonallisuuden täydellisyysihanne joutuivat keskenään ristiin, ristiriitaan. Persoonallisuuden ihanteenahan on, että tu-

lisimme päivätajuisessa minätietoisuudessamme täysin itsenäisiksi minuusolennoiksi. Minuus eristyy toisista minuuksista, se kuuluu minuusperiaatteeseen. **Minun** pitäisi esim. hallita koko maailmaa, mutta koska on miljoonittain toisia minuuksia, joiden jokaisen pitäisi myöskin hallita samaa maailmaa täysin itsevaltiaina, niin tuloksena on kaikkien sota kaikkia vastaan. Tämän periaatteen vastakohtaksi tuli Kristusperiaate, mikä lyhyesti sanoen on veljeys, rakkaus. Pois sota ja väkivalta ja näiden tilalle ihmiskunnan yhteys Jumalassa. Kaikki olennot ovat samasta Jumaluudesta, Isästä syntyneet, joten minuusperiaate on väärä. Se on välttämätön siihen asti, kunnes meistä tulee itsetietoisia ihmisiä, jotka osaamme vapaaehtoisesti valita hyvän ja pahan välillä, mutta tämän vaiheen jälkeen minuuden tulee uhrautua palvelemaan Kristusta, sitä korkeampaa ihmisyyden ihannetta, mikä on Isän tajunnassa.

Maapalloon laskeutunut Kristus laskeutui samalla ihmisten sisään, se vaikuttaa nyt päivätajuntamme takana, kuten P. E. asioita kuvaa. Jokainen ihminen saattaa nyt aivan kuin peilata omaa epätäydellisyytään siihen Kristustäydellisyyteen, mikä hänessä vaikuttaa sisäisesti. Omatunto on herännyt. Nyt hyvän voimat vaikuttavat myöskin sisästä päin, ei ainoastaan ulkoisina neuvoina. Omatunto on alussa heikko ja epämääräinen, mutta jos ihminen kuuntelee sen ääntä ja opettaa sitä Vuorisaarnan hengessä, niin se voimistuu ja oppii neuvomaan Vuorisaarnan mukaisesti. Omatunto on tulos kuolemanjälkeisestä elämästä, se on syntynyt helvetissä ja kiirastulissa, missä Kristusvoimat puhdistavat vainajaa. Se on epätoivoisen kärsimyks-

sen, pettymyksen ja epäonnistumisen vanha muistikuva ja siksi se on alussa yksinomaan negatiivinen. Se osaa vain varoittaa, mutta ei kehoittaa ihmisyyteen. Viimeksimainittu kyky sille on opetettava ja se tapahtuu Vuorisaarnan neuvojen mukaan, koska niissä esiintyy se uusi ihmisyyden ihanne, mikä on Kristuksessa. — Tätä tietä ihminen saattaa nyt muodostua graalin maljaksi, johon Logoksen voimat saattavat astua. Näin tapahtuu, kun Kristus syntyy ihmisen sydämessä, kun hänessä tapahtuu se mystillinen syntymä, mitä myöskin kuvataan mainitsemassamme rosenkreutziläisten symbolissa. Se merkitsee myöskin, että ihmiskunnan on Kristuksen avulla lunastettava maapallo. Ei riitä, että ristiriita tuli Kristuksen kautta maapallon ja ihmiskunnan sisään, vaan ihmiskunnan täytyy nyt synnyttää Kristus itsessään, jotta maapallokkin kirkastuisi. Pekka Ervast huomauttaa, että ne olennot, jotka ovat maapallon sisällä ja sieltä vuodattavat mustaa inspiraatiotaan, tulevat joko muuttamaan pois tai heittämään mustat vaippansa. Mutta he eivät saata jättää paikkaansa ennen kuin ihmiskunta on siihen valmis. Ihmiskunnan täytyy osata luopua persoonallisen minuutensa harhasta, väkivallasta, sodasta, itsekkyydestä ja valita ihmisuus. Valinnassa häviää ristiriita, koska voitto silloin on Kristuksella. Kristus on nyt maapallon korkeimpana minänä ja vaikuttaa ihmiskuntaan ylhäältä päin, kuten ihmisenkin korkeampi minä vaikuttaa sisäisesti. Mutta Saatana on vielä alemman koulun johdossa ja lietsoo persoonallisuuden mahtia. Hän edustaa vielä planeettamme alempaa minää. Mutta tällä hetkellä näyttää olevan merkkejä, että samoin kuin ihmi-

sen sisällä vaikuttava ristiriita synnyttää synnintunnon, joten sielussa oleva paha pyrkii pakenemaan sieltä ulos, niin samoin jotakin erikoista paha pyrkii ulos koko ihmiskunnassa vai sanoisimmeko maapallossa, mikä näkyy väkivallan voimakkaassa kasvussa kautta maailman.

Viimeksimainitun ilmiön perussyö on tietenkin siinä, että parhaillaan elämme ratkaisevassa planetaarisessa käännekohdassa. Kehityspyörän laskeva kaari päättyi Atlantilaisen, neljännen juurirodun keskikohdalla. Nykyisen viidennen juurirodun alkuvaiheet keskittyivät kertausluontoisesti lunastamaan menneitten rotujen karmaa, kunnes käsillä oleva viides alarotu muodostui viidennen juurirodun tyypilliseksi ilmentäjäksi ja samalla nousevan kaaren alkuportaaksi. Tässä vaiheessa saavutti Logoksen lunastustyö ratkaisevan otteensa siten, että Logos inkarnoitui fyysilliseen maailmaan Pyhänä Henkenä, Poikana ja Isänä. Vanhan liiton uskonnot olivat saadut enkeleiltä, jotka luovina hierarkioina käytännöllistyttävät aurinkokunnassamme Pyhän Hengen aatteen, totuuden, oikeuden, järjestyksen, elämän rytmin ... Vanhat uskonnot saavuttivat täydellisyytensä Buddhan suuressa sanomassa, mikä keskittyy enkelihierarkioista säteilevän aineellisuuden magian, lumon, täydelliseen kieltämiseen, siis maailmasta luopumiseen. Voitto, minkä ihminen tällä tiellä saavuttaa, on armahtava sääli kaikkia olentoja kohtaan. — Lunastustyön toinen vaihe alkoi Jeesuksesta, jolloin Logos Poikana, Kristuksena, toi ihmiskunnan tietoisuuteen positiivisen rakkauden voiman ja sanoman. Jeesus ei kehoittanut pakenemaan elämää, vaan kärsimään ja kanta-

maan toistenkin kuormia. Anteeksiannossa on karmalisten seurausten lunastus. — Kolmas vaihe Logoksen inkarnoitumisessa tapahtui meidän ajallamme, jolloin Logos Isänä inkarnoitui Pekka Ervastissa. Kemiällisyysillisen maailman lunastus alkoi, karma siirtyi Saatanalta Kristuksen, Isän, käteen. Näistä asioista on kirjailija J. R. Hannula tehnyt perusteellista selkoa varsinkin myöhäisemmässä kirjallisuudessaan.

Salomon Saarnaaja aavisteli jo Buddhan työtä, sillä hän nimitää elämää turhuuksien turhuudeksi. Mutta Buddha meni syvemmälle, sillä hän näytti pelastuksen tien. Ainoa järkevä tapa — hän sanoo — on suhtautua elämään kielteisesti, koska siinä kiinniriippuminen vain lisää jatkuvia kärsimyksiä. Samoin Jeesus ei kumoaa Buddhan löytöä, sillä hänkin kehoittaa luopumaan maailmasta, kieltämään alemmat vietit. Mutta samalla hän kehoittaa kantamaan ristiään kärsivällisesti, kunnes risti, ristiriita, tulee voitetuksi rakkaudessa, paha voitetuksi hyvällä. Persoonallisuuden arvo tulee todella näkyviin vasta sitten, kun se alistetaan täyttämään Isän tahtoa, kun ihminen kieltää alemman luontonsa Kristuksen tähden, häntä palvellakseen. Kuitenkin ristin kantaminen Maan fyysisessä elämässä muodostui vaellukseksi kärsimyksestä kärsimykseen, sillä Isän tahdon toteuttaminen vei tavallisimmin verimarttyyriuteen. Tämän maailman jumala peri voiton toistaiseksi, kunnes karman johto siirtyi Isälle, jolloin astui esiin uusi mahti, mikä teki henkisen elämän ja työn sen puolesta mahdolliseksi ilman verimarttyyriutta. Karman johto siirtyi Kristukselle myöskin **jälleensyntymismys-**

terioissa, mikä luonnollisesti vaikuttaa useammalla tavalla jälleensyntymään pyrkivän sielun vaiheisiin.

Personallisuuden pelastus merkitsee persoonallisuuden asettamista sille kuuluvaan tehtävään ja velvollisuuksiin. Sehän on eräänlainen jäljennös »tämän maailman jumalasta», nelipäisestä sfinksistä. On siis löydettävä sfinksin suhde elämään. Pelastussanoma ja uusi suhtautuminen elämään annettiin Jeesuksen opetuksissa, joten neuvot löytyvät luonnollisesti evankeliumeissa.

IX

NELJÄ EVANKELIUMIA

H. P. Blavatsky mainitsee Salaisessa Opissaan ja Pekka Ervast tekee seikkaperäisempää selkoa siitä, että katolisella kirkolla oli jäljellä gnostilaista tietoutta asettaessaan evankelistat yhteyteen edellä kuvattujen sfinksisymbolien ja eläinradan merkkien kanssa. Niinpä Luukasta on kuvattu häränkasvoisena, Johannesta kotkalla, Markusta leijonalla ja Matteusta enkelin eli ihmisen kasvoilla. Tähän analogiaan sisältyy luonnollisesti salaisuus.

Näillä »eläimillä» sanotaan olevan salainen suhde sekä neljään luomispäivään että ihmisen neljään periaatteeseen. Mehän olemme saaneet fyysis-sielullisen persoonallisuutemme seuraavassa järjestyksessä: Ensimmäisessä luomispäivässä, Saturnuskaudessa, laskettiin kemiallis-fyysisen ruumiin siemen, joten ensimmäistä luomispäivää ja kemiallis-fyysillistä ruumista vastaa Härän merkki. Toisessa luomispäivässä, aurinkokaudessa, laskettiin eetteris-fyysisen ruumiin itu, joten toista luomispäivää ja eetteriruumista vastaa Kot-

ka. Kolmannessa luomispäivässä, kuukaudessa, saimme astraaliruumiin siemenen ja tätä vastaa Leijona. Nykyistä neljättä luomispäivää, maakautta, vastaa Vesimies eli ihminen, sillä tässä luomispäivässä saimme minuuden. Koska evankelistoja kuvataan edellä mainituilla symboleilla, niin Luukas tangeeraa kemiallis-fyysillistä ruumista, Johannes eetteriruumista, Markus astraaliruumista ja Matteus minuutta. Samoin näillä on suhde vastaaviin luomispäiviin.

Persoonallisuuteemme sisältyvät perinsiippimme ovat luovien voimien aikaansaannosta, ne ovat syntyneet ilman meidän itsetietoista myötävaikutustamme. Olemme saaneet ne lahjaksi elämältä, emmekä osaa niitä vielä toistaiseksi hallita. Käyttövälinemme hallitsevat useimmiten meitä. Emmehän hallitse vielä ajatuksiamme, emme tunteitamme, vielä vähemmän eetterisiä voimiamme. Elämme perinsiippiemme armoilla ja ne seuraavat toiminnassaan enkeleitten niihin leimaamia linjoja. Emme yleensä tunne käyttövälinemme salaisuutta, mutta niiden syntysanojen löytäminen on tehtävämme.

Koska toisessa Adamissa, Jeesus Kristuksessa, ilmeni uuden ihmisen perustyyppi, niin luonnollisesti hänen opetuksissaan, jotka esiintyvät pääasiallisesti evankeliumeissa, on annettu avaimet persoonallisuutemme arvoituksiin. Avaimia on tietenkin useita, mutta käyttäessämme edellä mainittua analogiaa, voimme ymmärtää niistä muutamia.

Koska nyt olemme ihmisiä, joilla on minuuus, on meidän lähdeävä tutkimaan itseämme minuudesta päin. Minuuus tekeekin meistä ihmisiä, sillä ilman sitä olisim-

me eläinasteella. On ratkaistava minuuden arvoitus, se kysymyksiä kysymys, miksi olemme minuuksina olemassa, mikä on se ihminen, jonka tunnemme itseksemme. Matteuksen evankeliumilla on analogia neljänteen luomispäivään, jossa minuus syntyi, joten siinä nähtävästi on esitetty jotain ratkaisevaa minuuden suhteen.

Jos osaamme eliminoida itsestämme pois sieluelämän: ajatukset, tunteet, himot . . ., niin kuitenkin jää jäljelle tietoisuus MINÄ, opettaa P. E. Tämä minuus on pohjimmaltaan moraalinen olento. Ajatteleminen kysymystä seuraavasti.

Kosmillinen Kristus saavutti Jeesuksessa voiton Saatanan vallassa olevasta aineellisuudesta niin, että maapallo sai korkeamman minän. Korkeampi minuus inspiroi maapallossa alemmaa minuutta samoin kuin ihmisenkin korkeampi minuus inspiroi alemmaa. Kristuksen täydellisyysihanne asettaa räikeään valoon »tämän maailman jumalan» saavutuksen, persoonallisuuden, jonka nykyinen korkein tavoite on oma hyöty. Persoonallisuus pyrkii valtaan, kunniaan, hyötyyn . . ., mitkä ovat sen luonnollisia ihanteita. Voimme toistaa tuon Mooseksen käskyn: »Kunnioita isääsi ja äitiäsi, ettäs menestyisit ja kauan eläisit maan päällä». Isän ja äidin kunnioittaminen on moraalinen opetus, mutta siltä riistää moraalisen pohjan hyödyn tavoittelu. Moraalilla on arvoa vain siitä koituvan hyödyn takia. Tällainen moraalitietä persoonallisuudelle, mutta on riittämätön kuolemattomalle henkiolennolle. Ihminen on Jumalan poika, kipinä Ikuisuuden tulesta, eikä ainoastaan yhden elämän taivaltava persoonallisuus. Jeesus antoi uuden moraalitietä tälle ikuisuusolen-

nolle. Lunastamaton persoonallisuus sammuu kuolemassa, samoin sen kokoama hyöty, joten kummallakaan niistä ei ole ikuisuusarvoa. Henkiolento tarvitsee moraalin, mikä kestää ikuisuudessa. Sellainen moraalitietä esitetään Matteuksen evankeliumissa olevassa Vuorisaaressa. Pekka Ervastian selittämänä kuuluvat Vuorisaaressa viisi käskyä: 1. Älä suutu. 2. Älä ole ajatussi mukaan epäpuhtas. 3. Älä vannoa, ole aina totuudellinen. 4. Älä vastusta pahaa. 5. Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä. Tämä moraalitietä ei etsi hyötyä. Sen noudattaminen on sielun puhdistamista, persoonallisuuden jalostamista. Mutta se ei ole ensikädessä ulkoista kaunistelemista, kuten vanhan moraalitietän mukainen elämä, vaan sisäistä uudistusta, mikä kyllä aikanaan näkyy myöskin ulkoisesti. Jeesus neuvoi: luovu kaikesta, kiellä itsesi, pyyteesi, hyödyntavoittelusi ja seuraa minua, sitä uutta moraalitietä, jota minä opetan.

Matteuksen merkki on Vesimies, ihminen. Hänen evankeliuminsa lahjoittaa avaimen minuuden arvoitukseen antamalla käteemme Vuorisaaressa käänteentekevän moraalitietän. Saamme oppia viiden käskyn avulla ymmärtämään elämän lakeja. Nämä käskyt eivät ole kenenkään keksimiä, ei korkeankaan olennon, vaan ovat ne kotoisin elämän suuresta syvyydestä. Ne ovat pohjattomia, elämän sisäisten lakien tulkkia. Niiden avulla saamme käsityksen Kristuksesta, todellisen IHMISEN perikuvasta. Autuuden julistukset ja »Isä meidän» rukous valaisevat käsitystämme yhdessä käskyjen kanssa, saatamme ymmärtää älyllisestikin jotain ihmisen perikuvasta, voimme verrata sitä vanhaan moraalitietän. —

Ihmiskunnalla on suuri taipumus muovailta uskontojensa jumalkäsitys ja siveysoppi omia etupyyteitä palvelemaan. Tämähän on tunnettua varsinkin kristillisten kirkkojen suhteen. Ne ovat lainanneet jumalkäsityksensä Vanhasta Testamentista, vieläpä antaneet Jehovalle piirteitä, jotka ovat juutalaisten uskonnolle vieraita. H. P. Blavatsky huomauttikin Vanhan Testamentin muodostuneen kristittyjen kaikkien himojen parittajaksi, löytäväthän he sieltä puoltolauseita kaikkein epäinhimillisimmillekin teoilleen ja suunnitelmilleen. Siksi kirkkojen Jumala käykin sotia, vihastuu ja taistelee, kostaa ja palkitsee. Tällaiset käsitykset aiheutuvat Vuorisaarnan hylkäämisestä ja järjen kritiikin kielttämisestä. Moraalin ymmärtäminen vaatii järjen avainta. Vuorisaarnan henkeen pääsee sisälle vasta ajattelun, mietiskelyn ja tutkimisen avulla. Sanotaanhan »Isä meidän» rukouksen alussa: »Pyhitetty olkoon sinun nimesi». Jumalan nimi merkitsee laatua ja »laatu» ilmenee Vuorisaarnan viidessä käskyssä ja autuuden julistuksissa. Niissä määrätellään taivasten valtakunnan sisäinen henki ja sen valtakunnan hallitsijana on Jumala. Jumala edustaa valtakuntansa laatua ja sen korkeinta moraalialia. Vuorisaarnasta selviää, minkälainen on se Jumala, jonka nimi on pyhitettävä. Jos noiden käskyjen antajan nimi pyhitetään, niin silloin ei sitä Jumalaa saa viedä sotatantereille, eikä sillä saa puolustaa rovoamista ja ryöväämistä. Jumala, joka antaa käskyt: »Älä vastusta sitä, joka on paha» ja »Rakastakaa vihollisiannekin», ei ole pyövelien eikä murhamiesten avustaja. Heitä avustaa toinen henki. — Tällaiset seikat eivät selviä ilman työtä ja ajattelua, mutta ajattele-

minen kuuluu minuudelle, tässä luomispäivässä syntyneelle olemuksemme osalle.

Koska työ ja ponnistus, siis myöskin Vuorisaarnan seuraaminen tuottaa jonkun tuloksen, niin luonnollisesti totuudenetsijä kysyy: mihin minun tieni johtaa? Ymmärrän, että Vuorisaarnan hengen mukainen elämäni vähentää pieneltä osalta ihmiskunnan vaikeutta, mutta mitä tuosta elämästä seuraa itselleni? Vuorisaarna vastaa: ponnistelujasi seuraa autuus. Autuudenjulistuksista näet, kutka ovat autuaita. Sellaisia ovat mm. puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan. Kun ihminen on herännyt etsimään Jumalaa, elämän sisäisintä totuutta, niin kerran totuus näyttäytyy Jumalan näkemisenä tai paremmin sanottuna Jumalan kokemisena. Tuollainen kokemus ei voi olla muuta kuin autuutta. Lisäksi hän saa tietää: autuaita ovat lempeät ja rauhan rakentajat. Autuaita ovat ne, joita vainotaan heidän oikeamielisyytensä tähden, jne. Totuudenetsijä saa kokea, että elämän sisäisten lakien noudattaminen on välttämätöntä siksi, ettei hän löydä muuten rauhaa. Rauha seuraa oikeaa elämää, mm. oikeamielisyyttä, vaikka maailma häntä vainoaakin juuri sen vuoksi. Samoin vainottiin Jeesusta ja hänen oppilaitaan. Maailma on aina vainonnut vapahtajiaan, mutta tällainen menettely ei muuta sitä tosiasiaa, että rauha ja autuus sisältyvät oikeaan elämään ja että totuudellinen elämä kuuluu ihmiselle.

Näin avaa Matteuksen evankeliumi ajattelevalle minuuden vapautuksen tien. Minuuden salaisuus on moraalinen ja uudelle ihmistyyppille kuuluva moraalinen on esitetty Vuorisaarnassa. Se ei kumoa vanhaa moraalialueita kuin

suhtautumisessamme väkivaltaan. Muissa suhteissa uusi moraalitäydentää vanhaa ja näyttää, mikä on persoonallisuutemme tarkoitus Logoksen suunnitelmassa. Persoonallisuus tulee arvoonsa vasta sitten, kun se uhraataan palvelemaan uutta ihmistyyppiä, Kristusta. Vuorisaarna esittää myöskin mietiskelyohjelman, »Isä meidän» rukouksen, jotta henkinen elämä tulisi intensiivisemmäksi, hedelmällisemmäksi.

Mutta ajan ollen etsijä tulee kysyneeksi: eikö Vuoriisaarnan henki ole samalla veljeyden henki? Voiko veljeyttä toteuttaa yksin? Missä ovat ne ihmiset, jotka tavallani etsivät totuutta? Haluaisin heidän kanssaan yhteisymmärryksessä ja veljellisessä kanssakäymisessä syventyä uuden moraalit käytännölliseen sovellutukseen. Maailmassa on ihmisten muodostamia liittoja paljon, mistä tiedän, missä ryhmässä etsitään totuutta ilman ennakkoluuloja? Onko käytettävissäni mittapuu, millä voin erottaa eri ryhmissä vallitsevan hengen? — Tähän vastaa Markuksen evankeliumi.

X

VIIKUNAPUU

Eläinratamerkki Leijona on vastaavaisuussuhteessa kolmanteen luomispäivään, jolloin saimme astraalisen prinssiin ja siihen sisältyvän alemman ymmärryksen himoelementteineen. Jos kuvittelemme eläinrataympyrän sellaiseen asentoon, että ihmistä kuvaava Vesimies on ylinnä, niin Jalopeura eli Leijona asennoituu alimaksi merkiksi. Eläinrata vastaa tässä asennossa neljännen luomispäivän ihmistä, sillä ihmisen asettuessa yllä kuvattuun ympyrään seisomaan, on Vesimies pään ja Leijona jalkojen kohdalla: inhimillinen minuus, joka tekee meistä ihmisiä, on ylinnä ja astraalinen himoelämä alinna. Ihmiskunnan liikkeellepanevana voimana on näihin asti ollut himo, joka on kuljettanut ja kuljettaa sitä kuten jalat ihmistä. Himoelämä on suhteessa tiehen, minkä vuoksi esim. himojuoppouteen sortuneen ihmisen sanotaan olevan väärällä tiellä. Himoelämän voimakkaimmat muodot ovat kunnian ja vallan himo. -- Koska Markusta on kuvattu leijonapäiseksi, niin sillä on viitattu mm. siihen, että Markuksen evankeliumi

valaisee erikoisella tavalla uutta tietä. Vanhan tien kannustimena on himoelämä eri muodoissaan, mutta sellainen kannustin ei kelpaa Jeesuksen seuraajalle. Yksilökohtainen tie on kyllä viitoitettu Vuorisaarnassa, mutta kun totuudenetsijä suuntaa katseensa ulospäin, kun hän tavallaan irroittautuu omasta minästään ja alkaa etsiä veljiä henkisessä elämässä, niin eteen avautuu näennäisesti monta tietä. Hän huomaa useammanlaista »totuuden etsintää», on seuroja ja kirkkokuntia, jotka kaikki väittävät nojautuvansa Jeesukseen. Hän joutuu valinnan eteen. Ihmetellen hän kysyy: ovatko nämä kaikki oikealla tiellä?

Markuksen evankeliumissa esitetään ensilukemalta käsittämättömältä vaikuttava tapaus. Jeesuksen kerrotaan lähteneen Betaniasta nälkäisenä. Hän kulki oppilaittensa kanssa jalan ja näki kaukana tien sivussa viikunapuun, jossa oli lehtiä, vaan ei hedelmiä. Kertomuksessa huomautetaan nimenomaan, **ettei silloin ollut viikunoitten aika**. Tästä huolimatta Jeesus sanoi viikunapuulle: »Älköön ikinä enää kukaan sinusta hedelmää syökö». Kun he myöhemmin palasivat samaa tietä, huomasivat he puun kuivettuneen juuriaan myöten. Oppilaitten ihmettelyyn Jeesus vastasi: »Pitäkää usko Jumalaan ... Ja kun te seisotte ja rukoulette, niin antakaa anteeksi, jos kenellä teistä on jotakin toistansa vastaan, että myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antaisi teille anteeksi teidän rikkomuksenne».

Jeesus puhui usein sekä viinipuusta että viikunapuusta. Itsestään hän sanoi mm. »Minä olen tosi viinipuu ja te olette oksat». Natanaelin kysymykseen »mistä minut tunnet» Jeesus vastasi: Näin sinut viikunapuun alla,

siitä tiedän sinut oikeaksi israeliitaksi, vilpittömäksi ihmiseksi. Jeesuksen lausunto oli Natanaelille niin vakuuttava, että hän sen vuoksi tunnusti Jeesuksen mestariksi.

Oliko kysymyksessä tavallinen viikunapuu? Jospa tuntematon ihminen sanoisi meille: tunnen sinut oikeaksi ja rehelliseksi suomalaiseksi, koska näin sinut istumassa kuusen juurella. Olisiko tämä todistus tuntemattoman puhuttelijan suuruudesta? Päin vastoin. Meidät olisi Natanaelin kanssa leimattava herkkäuskoisiksi, jos puhuttelu saisi meidät niin vakuutetuiksi, että jättäisimme kotimme ja seuraisimme tuntematonta opettajaa. Natanaelin menettely todistaa viikunapuusymbolilla olleen syvällisemmän merkityksen. Saihan Buddhakin valaistuksensa bodhipuun alla.

Ennen Jeesusta vaikuttivat mysteriot henkisen elämän ahjaina, ja ne perustuivat uskontojen esoteerisiin oppeihin, kuten edellä esitimme. Niissä kasvatettiin muutamia valittuja sieluja ymmärtämään uskonnon syvempää puolta, jotta heistä tulisi päteviä opettajia, apostoleita. Nämä olivat ns. vähempiä mysteριοita, joissa opetettiin kärsimyksen ja onnen, eli helvetin ja taivaan läksyjä. Niissä esiintyi havainnollistettuna se elämänkoulun kaksinaisuus, josta olemme edellä kertooneet: pahan ja hyvän »taistelu» ihmisen omistuksesta, elämän risti: moraali ja epämoraali. Suuremmat mysteriot ovat Kristusmysteριοita. Tältä pohjalta ymmärrämme Jeesuksen sanat: minä, Kristus, olen tosi viinipuu. Jeesus Kristus toi todelliset suuremmat mysteriot, Kristusmysteριοit, viinipuun ja siksi hän saattoi tuoda julkisuuteen pienempien mysteριοitten salaisia nimityk-

siä. Hän sanoi Natanaelille: tunnen sinut vilpittömäksi ihmiseksi, sillä näin sinut viikunapuun alla, ts. näin sinut pienemmissä mysterioissa, niiden salaisuuksia tutkivat vain valitut sielut, nyt saat osallistua suurempiin mysterioihin, tulla osalliseksi Kristusviisaudesta. Tällaisen puheen Natanael vihittynä ymmärsi ja siksi hän oli valmis tekemään ratkaisevan päätöksen. Hänelle selvisi: ainoastaan vihitty saattaa tietää hänen, Natanaelin pyrkimyksistä ja mysteriosalaisuuksista; Jeesuksen täytyy olla korkea vihitty.

Kertomus voidaan tietenkin avata useammalla avaimella, kuten kaikki pyhien kirjojen kertomukset, mutta se voidaan ymmärtää näinkin: Jeesus tuli oppilaineen Betaniasta. (Betania merkitsee »vaivaisten» eli »köyhien huone»). Jeesuksella oli nälkä. (Huom. Jeesuksen lauseet: »Minun ruokani ei ole tästä maailmasta» ja »Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, mikä tulee Jumalan suusta»). Jeesus tuli sellaisten »vaivaisten» eli köyhien luota, jotka olivat kiinni aineellisuudessa, kaipaamatta henkistä elämää ja siksi hänen oli nälkä. Hän kaipasi ihmisiä, jotka olisivat vastaanottavaisia hänen sanomalleen eli »aterioitsisivat» hänen kanssaan taivaallisella leivällä. Kulkiesaan hän näki oppilaitoksen, mysteriokoulun, jota saottiin viikunapuuksi. Sinne hän poikkesi opettamaan siinä uskossa, että ainakin siellä kaivattaisiin henkistä valoa. Olihan hänellä itsellään Suurempien Mysterioitten viimeinen avain, kuten »Pistis Sophia» kaikkein selvimmin kuvailee. Jeesuksen »nälkä» olisi poistunut niiden ihmisten parissa, jotka olisivat aterioineet hänen kanssaan taivaallisella leivällä ja henkisellä viinillä,

Kristusviisaudella. Mutta surukseen hän huomasi, ettei kyseessäoleva mysteriokoulu vastannut sille asetettuja vaatimuksia. Se oli, kuten niin monet henkiset yritykset, rappeutunut. Siitä oli tullut kirkko, mikä eli itseään varten. Siellä ehkä vietettiin kauniita juhlallisuuksia ja esitettiin komeita muotomenoja, mutta muodoista oli henki kadonnut, sillä juhlallisuuksien toimeenpanijat eivät tunteneet niiden sisäistä merkitystä. Kaikki komeus oli muodostunut itsetarkoitukseksi. Koulu oli kuin hedelmätön puu. Se oli tavallaan elävä, koska se toimi, mutta siinä ei ollut hedelmiä, se ei kyennyt antamaan sitä opetusta, mikä kasvattaa ihmisyyttä. Jos kyseessä olisi ollut tavallinen viikunapuu, niin ajattelematonta olisi ollut »kirota» puuta siksi, ettei se kantanut hedelmiä silloin, kun luonnon järjestyksen mukaan ei ollut edes viikunoitten aika, kuten nimenomaan sanotaan. Hedelmähän valmistuvat vasta syksyllä. Mutta kyseessä olikin henkinen koulu, minkä tehtävänä on kantaa hedelmiä aina. Puu tunnetaan hedelmistään ja koulu opetusten tuloksista. Ko. viikunapuu, koulu, oli degeneroitunut ja Jeesus tahtoi valaa siihen uutta viiniä, korkeamman moraalin valoa. Mutta laitoksen johto eväsi hänen tarjouksensa. Vastaavan esimerkin löydämme nykyajasta, sillä Pekka Ervast yritti myöskin valaa henkeä vanhaan vapaamuurarijärjestöön uudistaakseen ja elävöittääkseen sen hengettämiä muotoja, mutta järjestön johto eväsi tarjouksen. Tämän nojalla ymmärrämme Jeesuksen asenteen. Hän tiesi, että jos kyseessä oleva koulu jatkaa rappeutuneena toimintaansa, niin siitä tulee ennemmin tai myöhemmin hänen sanomansa vastustaja. Jeesuksen työn yhteydessä tuli pla-

neettaamme uusia kosmillishenkisiä voimia, jotka elävöittivät kaikkea henkistä pyrkimystä, siis myöskin henkisten koulujen degeneroituneita varjokuvia. Niiden toiminta ei ajan ollen rajoitu siihen, että ne voimattomuudessaan ja itsetarkoituksessaan tyytyisivät olemaan henkisen elämän jarruna, vaan niidenkin toiminta elävöityy, muodostuen lopulta **itsetietoiseksi** vastustukseksi. Kristilliset kirkot ja monet, alkuaan henkiset järjestöt ovat tässä suhteessa varoittavina esimerkkeinä. Jeesuksen lausuma »kirous» oli siis tilanteen toteamus, sillä hän tahtoi sanoa: tälle koululle on nyt tarjottu henkistä apua, mutta se ei ottanut sitä vastaan, siksi se on jätettävä karmansa haltuun; se on nyt pannut liikkeelle syitä, jotka vievät sen aikanaan laivahylyn tavalla matalikolle mätänemään. — Kun Pietari huomautti Jeesukselle ko. »viikunapuun» kuivettumisesta, opetti Jeesus: Tuossa näette nyt esimerkin vääristyneestä elämäntavasta. Tuossa on oppilaitos, jonka pitäisi kasvat-
taa ihmisiä oikealle tielle, mutta se viittaakin vasemmalle. Älkää te menetelkö noin. »Pitäkää te uskonne Jumalaan»... »kun te seisotte ja rukoulette, niin antakaa anteeksi, jos kenellä teistä on jotain toistansa vastaan, että myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antaisi teille anteeksi teidän rikkomuksenne».

Markuksen muistiinpanot opettavat: Ellei henkinen veljesryhmä pysy Kristusviisaudessa, niin se luisuu väärälle tielle. Siitä huolimatta se on sielullisesti elävä, joten monet totuutta hakevat ihmiset saattavat joutua tuollaisen ryhmän lumoukseen. Niillä voi olla erittäin kauniita seremonioita, joiden astraaliseksi muodostunut sisältö vetää magneetin tavoin puoleensa. Mutta sen-

luontoinen puuhailu on kulkemista lavealla tiellä, sillä siitä puuttuu suhde Valkoiseen Veljeskuntaan. Madal-
tuneella järjestöllä tai kirkolla voi olla suhde näkymät-
tömiin henkivaltoihin, joihinkin enkeleihin, enemmän tai
vähemmän värillisiin henkivoimiin, astraalisiin suuruuk-
siin, mutta ei Viisauden Mestareihin, vaikka ne niin
voivat kuvitella. Markuksen evankeliumi antaa vas-
tauksen eräisiin pulmiin, jotka ovat tekemisissä kolman-
nen luomispäivän, astraaliruumiin ja siihen vaikuttavi-
en enkelivoimien kanssa, ja tämä vastaus kuuluu: Kun
totuudenetsijänä tahdot lähteä ulos omasta minuudesta-
si etsiäksesi toisia ihmisiä, kaltaisiasi totuudenetsijöitä,
niin opi tuntemaan henget. Puu tunnetaan hedelmis-
tään, järjestö elämästään ja opetuksestaan. Ellei ope-
tus seuraa kiinteästi Vuorisaarnassa esitettyä moraalista
linjaa, niin siitä tiedät: viikunapuu on tuomittu kui-
vumaan, karta sitä. Sellainen järjestö ei kykene viitoit-
tamaan tietä Jumalaan päin, vaan se viittoo astraalisil-
le alueille, joiden loppupäässä roihuaa sodan »uhritu-
li», himoelämän, etenkin kunnian- ja vallanhimon ruu-
miillistuma. »Pukinsorkka» näkyy rappeutuneitten hen-
kisten järjestöjen opetuksissa siinä, että Vuorisaarna
sivuutetaan. Alussa se tapahtuu varovaisesti, mutta
myöhemmin yhä räikeämmin, moraalin tilalle asetetaan
monenlaisia psyykkisiä tavoitteita, jotka ovat omiaan
kiihoittamaan pyrkijän turhamaisuutta ja kasvattamaan
vallanhimoa.

Evankelista Johanneksen symboli on kotka, P. E. rin-
nastaa toisiinsa toisen luomispäivän, eläinratamerkki
Kotkan ja evankelista Johanneksen. Näin ollen Johan-

neksen evankeliumi antaa avaimen eetteriruumiimme salaisuuksiin, koska tuon ruumiin siemen laskettiin toisessa luomispäivässä.

Kirjassaan »Johanneksen evankeliumi» — ja muualakin — Pekka Ervast selittää syvällisesti ja perinpohjaisesti mainittua evankeliumia. Samoin J. R. Hannulalta on ilmestynyt kirja »Johanneksen evankeliumi teosofian valossa». Rajoitunkin tässä yhteydessä viittaa-maan näihin kirjoihin. Erikoista huomiota ansaitsee kuitenkin kertomus Kaanaan häistä, joissa Jeesuksen kerrotaan muuttaneen veden viiniksi. Ko. kertomus avaa P. E:n tulkitsemana nähtäväksemme vanhan ja uuden ajan suhteen eron totuudenetsijän okkultis-psykologiseen kehitykseen. Kysymystä voidaan ajatella myöskin seuraavasti:

Eetteriruumis on voimaruumis, mikä sisällyttää itseensä tavat, tottumukset ja taipumukset. Ponnistelllessamme päättävästi määrättyyn suuntaan, esim. saadaksemme jonkun ammattitaidon, painuu tuosta ponnistelusta jotain eetteriruumiiseen, muuttuen kyvyksi ja taidoksi. Samoin kauan harjoitettu joko ajatus- tai tunnekeskitys painautuu eetteriruumiiseen taipumukseksi. Eetteriruumis osaa varastoida, säilyttää, mikä on tavallaan muistamista. Tästä johtuen saatamme muuttaa esim. huonot taipumukset harjoittelun avulla paremmiksi; hyvyiden mietiskely luo taipumuksen suuttumattomuuteen jne. Olemme tilaisuudessa kasvattamaan itsessämme kaikenlaisia »hyveitä», sellaisia ominaisuuksia, joiden vastakohtia pidämme paheina. Tämähän on totuudenetsijälle välttämätöntä työtä, se on sieluelämän sivistämistä. Mutta tarkemmin ajateltuna hyveiden, kuten paheiden-

kin, vaaliminen pyörii persoonallisen minuutemme ympärillä. Se liikkuu oman sielumme taistelukentällä, missä vastakohtat kamppailevat ylivallasta. Paheiden vasta-kohtina esiintyvät hyveet: kysytään, kumpi voittaa. Voimat ovat keskenään ristissä, sellainen on ristiriidan elämää, taistelua. Ristiriita johtuu Kristuksen puhdistavasta kiirastulesta, sillä Kristuksen vaikutuksesta näemme tai paremminkin sisäisesti tajuamme eron hyvän ja pahan, totuuden ja valheen, oikean ja väärän välillä. Tämä ei olisi mahdollista, ellei eetteriruumis muistaisi, mitä ominaisuuksia siihen sisältyy ja elleimme Kristuksen valon avulla näkisi, mitä ominaisuuksia meiltä puuttuu.

Eetteriruumiiseen sisältyvät ne voimapyörteet eli tshakrat, jotka avaavat ovet mm. näkymättömään maailmaan. Vanhan Liiton aikana, ennen Jeesuksen vaikutusta, oli näiden tshakrojen herättäminen etsijälle välttämätöntä, sillä hänen oli päästävä ulos omasta fyysillisestä ruumiistaan näkymättömään maailmaan, jossa Kristuksen löytäminen vain oli mahdollista. Mutta tämäkin työ oli kiertämistä persoonallisuuden piirissä, sillä oma minuus, sen yliaistilliset kyvyt näyttelivät pyrkijän okkultisessa työssä pääosaa. Ihminen ei päässyt itsestään irti. Hänen oli hankittava kaikenlaisia ominaisuuksia, kykyjä, hyveitä, yliaistillisiä voimia. Hänen oli saatava tshakransa hereille, koettava näkymättömän maailman elämää jne. Tämä kaikki tapahtui »itsen» takia. Minuutensa keskipisteestä ihminen ponnisti Jumalaan päin ja siinä ponnistuksessa hänen persoonallisuutensa kasvoi suureksi, ihmeelliseksi ja voimakkaaksi.

Mutta Jeesuksesta alkoi uusi ajanjakso myöskin ok-

kultisessa merkityksessä. Opettaahan Jeesus: kieltäkää itsenne, ottakaa ristinne ja seuratkaa minua. »Joka tahtoo sielunsa pelastaa, hän sen kadottaa, mutta joka kadottaa sielunsa minun tähteni, hän sen pelastaa». Jeesuksen elämänkatsomus on päinvastainen edelliselle, sillä sen mukaan työ oman sielunsa erikoistamiseksi on aikansa elänyt tavoite. Se kuuluu menneisyyteen. Uusi aikakausi odottaa, että ihminen unohtaa oman sielunsa, kieltää itsensä, lakkaa pyrkimästä erikoisesti oman minänsä autuuden tai muun hyvän takia. Kristilliset kirkot ovat suistuneet tähän ansaan, sillä niissä hän kehoitetaan nimenomaan olemaan »uskovaisia», jotta saisimme palkaksemme kuolemanjälkeisen autuuden. Palkka koituu — tai uskotaan koituvan — uskovan, rakkaan päivä tietoisin minän hyväksi. Jeesus opettaa kuitenkin: teidän ei pidä ajatella omaa erikoisuuttanne, vaan sen sijaan unohtaa itsenne, sielunne autuuskkin minun, Kristuksen työn tähden. Jeesuksen seuraaminen ja hänen ristinsä kantaminen ei ole epä-määräistä uskonnollista tunteilua tai rituaalista hartailua, vaan se on hänen käskyjensä ja neuvojensa käytännöllistä seuraamista **sen vuoksi**, että ihmisestä tulisi kykenevä työntekijä Mestarin työssä. Täten ihminen »menettää» eli unohtaa sielunsa Kristuksen tähden ja kuitenkin hän sen todellisuudessa silloin pelastaa. Meidän sielumme sisältöineen on kuolevainen, kuten näkyvä ruumiskin. Vaikka se elääkin aikansa kuoleman jälkeen, niin lopulta sen elämä päättyy. Vaikka uskovan tekisi miten paljon työtä sielunsa pelastamiseksi, niin sielun elämä päättyy aikanaan. Se kuolee taivasmaailmassa vietetyn ajan päättyessä. Näin menettää

ihminen sielunsa. Mutta jos hän unohtaa itsensä Vuorisaarnan mestarin johtamassa työssä, niin tuo »unohdettu» sielu oppii työskentelemään niiden arvojen parissa, jotka ovat ikuisuudesta kotoisin ja silloin sielu niittää ikuisuusarvoisia hedelmiä. Ihminen »löytää» oman sielunsa nähdessään, miten suuriarvoiseen työhön se kykenee toteuttaessaan Jumalan suunnitelmia.

Uuden tien erikoisuus on ratkaisevasti siinä, ettei pyrkijän tule herättää eetteriruumiinsa voimakeskuksia minäkeskeisen ponnistelun avulla. Näitä voimakeskuksia, tshakroja, on seitsemän, joista seitsemäs on pään yläosassa. Ainoastaan tämä viimeinen on tärkeätä saada viritetyksi, sillä se aukaisee kanavan henkiseen Isään. Tämä voimakeskus pitää saada täyttymään tai-vaallisella viinillä, Kristuselämällä. Jeesushan huomauttaa Kristuksesta, mikä hänessä itsessään vaikutti: Minä, Kristus, olen tosi viinipuu, te, minun oppilaani olette oksina siinä puussa. Siksi minun viinini tulee virrata teissä. Totuudenetsijän tehtävänä on ennen muuta saada hereille pääläen tshakra, kuten Pekka Ervast opettaa, jotta hän saavuttaisi yhteyden korkeampaan minäänsä, hengen maailmaan, taivasten valtakuntaan. Viini sopii vertauskuvaksi, koska sillä — ainakin mysteριοissa käytetyllä Soma-juomalla, Asclepias acidan mehusta valmistetulla alkoholipitoisella aineella — on henkisiä vaikutuksia avaavia ominaisuuksia.

XI

KUNNIA JUMALALLE

Kun ihminen saapuu elämänkokemustensa kannustamana kohtaan, jolloin tieteellinen, materian palvontaan pohjautuva elämänkäsitys on paljastanut hänelle ontto-utensa ja jolloin kristillisten kirkkojen, sijaissovitusopin vääristämä jehovistinen maailmankuva on riittävän selvästi paljastanut nurjan puolensa, on hän tullut ratkaisevaan tien haaraan. Vanhojen arvojen luhistuttua seuraa luonnollinen epäily, joka johtaa parhaimmassa tapauksessa henkisen totuuden etsintään. Hänet valtaa totuuden jano, kysymys siitä, mikä on totuus elämästä ja kuolemasta, Jumalasta ja mahdollisesti pahasta hengestä, koska sellaisestakin on uskonnon yhteydessä puhuttu. Kumpi näistä mahdeista hallitsee maailmaa? Ihmiskunnan elämä ei todellakaan ole ruusuilla tanssimista, siinä näkyy olevan kaikenlaista pahuutta, vääryyttä, sortoa, julmuutta..., joiden kurimuksessa ihmiskunta, koko luomakunta, taistelee. Jos Jumala, hyvyiden ja oikeuden henki hallitsee elämää, niin mik-

si Hän sallii kaiken tämän? Onko Jumalaa olemassa, vai paha henkikö on kaiken suunnitellut?

Tässä vaiheessa saattaa teosofis-kristosofinen elämän ymmärrys tulla vapauttajaksi. Se antaa järkiperäisen, täysin käsitettävän kuvan elämästä opettaen syysuhteen lakia, jälleensyntymistä, ihmisen jumalsyntyisyyttä, fyysillisen, psyykkisen ja henkisen ihmisen kehitystä. Se opettaa ihmiskunnan käsityksissä tapahtuvalla jumalankuvan asteettaisella syvenemisellä olevan perustansa siinä, että jumalallinen elämä, Logoksen jumalallinen valo on todellakin lähestynyt asteettaisesti ihmiskuntaa. Myöhemmissä uskonnoissa on Jumala ilmoittanut itsensä syvällisemmin kuin aikaisemmissa. Se opettaa ihmiselämän tarkoituksen olevan toisen, kuin pinnalta katsoen luulemme. Pintapuolinen tarkastelija uskoo olemassaolon ainoan tarkoituksen olevan elämän taistelussa, toimeentulon ja mukavuuksien hankkimisessa. Mutta kristosofia viittaa Vuorisaarnaan ja sanoo: elämän tarkoitus on autuus. Kaikki surkeus ja onnettomuus on kehityksen sivuilmiötä, ohimenevää, voitettavaa episodiat. Syvällä kaiken takana on sanomaton autuus, rakkaus ja hyvä tahto. Se on Jumalan olemusta ja samalla ihmisen sisäistä olemusta, koska ihminen on osa Jumalasta. Siksi Vuorisaarna puhuu autuudesta. Mutta autuus ei suinkaan ole kuolemanjälkeinen hullunparatiisi harppuineen ja tansseineen, kuten kristityt otaksuvat, vaan se on käytännöllis-siveellinen sieluntila. Autuudenjulistuksissa sanotaan nimenomaan: autuaita ovat mm. lempeät, rauhan rakentajat, ne, jotka janoavat oikeamielisyyttä, jne. Autuus on sisäinen tilla, mikä saavutetaan henkisen itsekasvatuksen avulla.

Autuus ei ole tavoiteltava tila, vaan se on tulos oikeasta elämästä, siitä, että jumalan poika, ihmisen sisäinen jumalkipinä astuu yhä tietoisemmaksi tajuntaan, saaden ilmentymismahdollisuuden ihmisessä ja näin tehden hänen käytännöllisen, jokapäiväisen elämänsä inhimilliskäytännölliseksi.

Tajuttuaan tämän nousee esille kysymys Vuorisäärnan käskyjen toteuttamisesta, käytännöllisestä seurauksesta. Siinä on läksy ihmisen minuudelle, kuten edellä esitimme. Matteuksen evankeliumissa avautuu Uuden Liiton henki, ja sen valokiilassa entinen jehovistinen jumalkäsitys ankarine lakeineen ja jylisevine tuomioineen saa demoonisen luonteen. Minuuden tehtävänä on tehdä ratkaisu enkeleiltä saadun ja suoraan Logoksesta saapuneen moraalien välillä, tarkemmin sanoen Vanhan Testamentin ja Uuden Testamentin jumalkäsityksien välillä. Oikea ratkaisu velvoittaa Vuorisäärnan hengen mukaiseen elämään.

Mutta Vuorisäärna henkii rakkautta, ihmisyyttä, veljeyttä. Totuudenetsijä kaipaa ystäviä, veljiä henkisesti elämässä. Hän suuntaa etsivän katseensa ulospäin löytääkseen heitä, jotka ymmärtävät elämää hänen tavallaan, henkisellä tavalla. Maailmassa on monenlaisia yhdistyksiä, salaisia seuroja, kirkkoja, lahkoja ... Elämä on rikas erilaisine harrastuksineen, enemmän tai vähemmän henkevine suuntauksineen. Kaikki nämä tarjoavat auliisti apuaan ja neuvojaan. Ne lupaavat taivaallista autuutta, »Pyhän Hengen kastetta», uskoa ja pelastusta synnistä ja kuolemasta. Jokaisella on Kristuksen nimi huulillaan. Miten etsijä osaa tehdä valintansa, mistä löytää veljiä henkisesti elämässä?

Mietittyään etsijä oivaltaa: samoin ajattelevia löydän tietenkin teosofisesta leiristä, sillä sieltähän olen saanut jo avun tuskaani. Mutta tarkemmin tutkittuaan hän huomaa, että teosofisiakin järjestöjä on paljon, niidenkin suhteen pitäisi tietenkin osata tehdä oikea valinta. Täytyy olla pätevä syy, miksi teosofinen maailma on jakautunut monen suuntaan.

Tällöin Markuksen evankeliumi tulee avuksi ja sanoo: sinun pyrkimyksesi löytää ystäviä henkisessä elämässä johtuu henkisestä nälästä. Tunnet olevasi yksin, vailla ystäviä ja ihminen, jolla ei ole ystäviä, on todellakin köyhä. Olet kuin köyhäin talossa, »vaivaisen huoneessa», Betaniassa. Mutta tilasi ei ole ainutlaatuinen, se sisältyy välttämättömänä vaiheena henkiseen elämään. Olihan Jeesuskin Betaniassa ja siksi hänen oli nälkä, hänkin kaipasi vakavia etsijöitä. Ota siis oppia hänestä. Kun näet viikunapuun, henkisen järjestön, niin tutki, onko siinä hedelmiä, nojautuvatko sen opetukset Vuorisaarnaan, pyritäänkö siinä vakavasti toteuttamaan Vuorisaarnan moraalialia, vallitseeko siellä tyrannius vaiko hierarkius, henkinen vapaus, vaiko pappisvalta. Tässä valinnassa saattaa löytää oikean johtolangan, sillä viikunapuukin tunnetaan hedelmistään.

Etsivä löytää ja kolkuttavalle avataan: hartaita ystäviä saattaa löytyä. Silloin alkaa yhteistyö, veljellinen tutkimustyö. Yhteistyössä joutuvat toimintaan myöskin eetteriruumiin voimakeskukset. Niinpä se tshakra, mikä on navan kohdalla, asettaa kokeelle ja voitettavaksi sympatian ja antipatian voimat. Veljeys ja epäveljeys astuvat näyttämölle. Aikaa myöten tule-

vat monenlaiset psyykkiset ryöpyt, arvostelu ja parjaus, kunnianpyyde ja vallanhalu... Kaikki nämä nousevat esiin totuudenetsijän sielunelämästä voitettaviksi, sillä tshakrat pitää puhdistaa Vuorisaarnan käskyjen seuraamisen avulla. Samalla tulee avuksi Johanneksen evankeliumi ja sanoo: suuntaa tajuntasi kaikissa vaikeuksissasi yksin jumalalliseen totuuteen, Kristukseen, silloin voimistuu päälaen tshakran toiminta avaten kanaan jumalalliseen elämään. Yritä tehdä henkistä työtä kaikin voimin ja siinä työssä voittaa vaikeutesi.

Henkisen työn ja ponnistelun seurauksena rauhoittuu aikanaan totuudenetsijän astraalis-psyykkinen sielu. Samalla hänelle selviää hänen oma suhteensa kanssaveljiinsä, vastuunalainen asemansa. Hänestä tulee, kuten aikanaan Pietarista, ihmisten paimen. Hän on kuin paimen öisellä kedolla, tarkkaillen ajan merkkejä: allaan viheriöivä keto, edessään rannaton ulappa, yllään tähtinen taivas ja äärettömyys. Hiljaisuudessa lähestyy ihmistä Jumala, sillä maassa, ruumiin temppelessä, vallitsee rauha. — Totuudenetsijä löytää vastauksen sielunsa asenteseen Luukkaan evankeliumista. Tämä evankeliumi liittyy ensimmäiseen luomispäivään ja myöskin fyysilliseen ruumiiseen, minkä siemen laskettiin ensimmäisessä luomispäivässä. Luukas esittää enkelten laulun paimenille. Hän kertoo, että niillä seu-duilla, missä Jeesus syntyi, oli paimenia kedolla paimentamassa laumaansa. Heille ilmestyi enkeli suuresa kirkkaudessaan ja sanoi: »Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikille kansoille: teille on tänä päivänä syntynyt vapah-taja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungista».

Ja enkelin luo tuli suuri joukko »taivaallista sotaväkeä» laulaen: »Kunnia Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha ihmisten kesken, joilla on hyvä tahto» eli »maassa rauha hyvätahdon ihmisille», kuten P. E. lauseen kääntää. — Niin kuin Jeesus syntyi eläinten, rauhalisten kotieläinten, työteliäitten vetojuhtien huoneessa, tallissa, samoin Kristus voi syntyä ihmisen sydämessä. Sydän saattaa olla tallin kaltainen, mutta siellä ei saa olla petoeläimiä, vaan ainoastaan lauhkeita työjuhtia. Kun Jumala lähestyy ihmistä, niin ehtona on, että maassa, ruumiin temppelissä, vaikka se vielä onkin tallin kaltainen, vallitsee rauha. Mutta rauhan edellytyksenä on hyvä tahto. Missä paha tahto vallitsee, siellä on sotaista ja rauhatonta. Siellä ei myöskään anneta korkeuden Jumalalle kunniaa, sille todelliselle henkiselle Isällemme, joka on hengen ylhäisyydessä taivasten valtakunnassa. Sillä paha tahto antaa kunnian tämän maailman jumalalle, väkivallan hengelle. Totuudenetsijä tarkkailee ihmiskunnan tilaa ja ymmärtää: se ei osaa antaa arvoa ruumiin pyhyydelle, sillä kaikkialla hallitsee ja vallitsee sota ja väkivalta, ihmisen ruumiillinen elämä on sille arvoton; tämä on luonnoton tila. Ruumis on maaemon lapsi, mutta se on kutsuttu tulemaan Jumalan asunnoksi. Sen tähden maassa pitää vallita rauha, sillä Jumala ei puhu tykkien jylinässä, vaan iltatuulen hiljaisessa huminassa. Ruumiillisina olentoina meidän on uhrattava käsiemme työ ihmiskunnan rauhan alttarille ja sen työn ensimmäisenä edellytyksenä on, että annamme kunnian korkeuden Jumalalle, sille henkiselle Isällemme, jonka viisaus on tiivistetty Vuorisaarnaan.

— — —

Rinnastaessamme toisiinsa Hesekielin ja Johanneksen kuvauksia huomaamme, ettei Hesekiel varsinaisesti joutunut tekemisiin taivaanvahvuuden päällä olleen ihmisenmuotoisen olennon kanssa. Hänen varsinainen neuvonantajansa oli kuvauksensa nelipäinen Herra. Sitä vastoin Johannes joutuu Valtaistuimen eteen, taivaanvahvuuden päälle. — Ihmisenmuotoinen tarkoittaa tässä luonnollisesti Jumalan tajunnassa olevaa kuvaa täydellisestä ihmisestä, siis Kristusta. Ennen Jeesusta elänyt Hesekiel ei vielä tuntenut Kristuksen tulevaisuusaavutuksia, joskin hänellä saattoi olla siitä heikkoja aavistuksia. Sitä vastoin Johannes kuvailee tapahtumia Jeesuksen jälkeen, siis Kristuksen saavutuksia, voittoja. Tämä näkyy siitä, että nelipäinen »tämän maailman jumala» antaa kunnian Ihmisen Pojalle, ihmisyydelle, Kristukselle. Mutta samalla Johannes saa aavistuksen tapaisen kuvan tulevaisuudesta, niistä tapahtumista, joita Jeesus ennustaa tapahtuviksi. Johanneksen mukaan ei »tämän maailman jumala» enää jaa yksinvaltiaana ankaria ohjeitaan, vaan valta on siirtynyt Ihmisen Muotoiselle. Tämähän kuvaa selvästi aikaa, jolloin karman johto on siirtynyt Saatanalta Isälle. Tämä ajankohta on tullut vasta meidän ajallamme, sillä ratkaiseva voitto tapahtui Pekka Ervastin Jordankas-tekokemuksessa, jolloin Logos Isänä inkarnoitui ihmiskuntaan. Ratkaiseva voitto on saavutettu, mutta ihmisten tehtäväksi jää tuon voiton toteuttaminen itsesään. Johannes aavisteli aikaa, jolloin risti ja ympyrä yhtyvät niin, että ympyrän eli maapallon sisällä olevat olennot luovuttavat valtansa Isälle. Hän näkee neljä

olentoa, joilla on leijonan, härän, kotkan ja ihmisen kasvot, mutta heidän allaan ei ole »pyörää», kuten Hese-kielin näyssä. Olennot ovat itse sisältä ja päältä silmiä täynnä merkinä siitä, että risti ja ympyrä ovat yhtyneet. Kuvauksessa näkyy samalla Kristuksen voitto, sillä olennot ovat alttarin keskellä ja ympärillä, alttari on tuo ympyrä. Maapallosta eli ympyrästä on tullut alttari, ei kuitenkaan sodan uhrialttari, vaan alttari Kristukselle, Isälle. Maapalloalttarin keskellä ja ympärillä vaikuttaa »tämän maailman» nelipäinen jumala Kristuksen palvelijana antaen kaiken kunnian Valtaistuimella istuvalle ja huutaen yötä päivää: pyhä, pyhä, pyhä jne. Kaikki tapahtuu tämän jälkeen valtaistuimella istujan tahdosta, toisten veisatessa hänelle uutta virttä ja antaessa hänelle suitsukkeena pyhien rukoukset. — Johannes kuvaa ennakoivasti sitä suurta kosmillis-henkistä tapahtumaa, mikä on toteutunut ratkaisevan alustavasti meidän päivinämme, jolloin Logos Isänä inkarnoitui fyysilliselle tasolle ja jonka seurauksena Karma siirtyi Isän käteen. Karman toimeenpanijana oli ennen »tämän maailman jumala», ja siksi vielä Jeesuksenkin saavutusten jälkeen verimarttyyrius kruunasi Vuorisaarnan seuraajan tien. Karman johdon siirryttyä Isälle on tilanne muuttunut niiden kohdalla, jotka vapaaehtoisesti alistuvat Vuorisaarnan Mestarin johtamaan työhön antaen siten oman karmansa johdon Isälle.

XII

TODELLINEN JA EPÄTODELLINEN

Edellisissä luvuissa olemme yrittäneet syventyä sekä ihmiskunnan okkultiseen historiaan että siinä esiintyviin vaikeuksiin, joiden seuraukset kantautuvat ihmiskunnan sieluelämän kautta aina kulttuurimme rakennuspylväisiin asti. Samalla olemme tutkineet, miten alkuperäinen ihmisaate vähitellen kasvaa kykeneväksi toteuttamaan Jumalan tajunnassa olevaa täydellisyyssaatetta, Kristusta. Kasvaminen ja kehittyminen niveltävät sekä historiallisesti että psykologisesti tapahtuvaan Kristuksen, Logoksen, laskeutumiseen ihmiskuntaan. Lähestymisen ansiosta tapahtuu jumaltietoisuuden syveneminen: käsityksemme Jumalasta muuttuu sikäli kun tietomme kasvaa moraalisen puhdistuksen ansiosta. Moraalinen puhdistuminen edellyttää vuorostaan syvempää moraalista oppia, mikä ei tule tyhjästä. Todellisen moraalin pitää olla sama kuin Jumalan tahto, sillä Jumalasta on kaikki elämä lähtöisin ja Hänen tahtonsa ja viisautensa on lopulta ainoa oikea tahto. Niinpä syvemmän moraalin ovatkin antaneet jumaltie-

toiset olennot, sellaiset kuin Buddha, Jeesus ja Pekka Ervast. Heidän johdollaan voimme turvallisesti edetä Tiellä.

Mutta henkisellä tiellä on monenlaisia ansoja ja loukkuja psykologisesta rakenteestamme johtuen. Sielussamme on kohteita, joihin elämää hallitsevat voimat vaikuttavat. Sekä planeetoista että näkymättömästä maailmasta tulvii kaikenlaisia innoituksia, joihin olemme taipuvaisia lankeemaan. Koskettelimme näistä ansoista jo muutamia ja seuraavassa tarkastelemme erästä teosofisen liikkeen aikana silmiinpistävänsä ansana esiintyvää.

Ihmiskunnalla sanotaan olevan kolme vihollista: tietämättömyys, itsekkyyys ja köyhyys. Koska kuolemasa pitää luopua kaikesta, ts. tulla todella köyhäksi, niin kolmas vihollisemme on kuolema. Mutta tietämättömyys on ensimmäinen, se tekee elämän eräänlaiseksi varjoelämäksi, epätodelliseksi peilielämäksi. Tietämätön ihminen elää kuin leikiten, hän muistuttaa tavallaan lasta, sillä lapset ja leikki liittyvät toisiinsa. Lasten leikeissä kuvastuu epätodellisuus: kävyt edustavat lemmiä ja puupalikat hevosia. Vanhemmat lapsista käsittävätkin, ettei leikki ole todellista elämää, se on heijastusta aikuisten puuhista, se on edesvastuutonta, sillä leikeistä puuttuu liiallinen vakavuus. Leikit sopivat lapsille, mutta jos me aikuisina ajattelemme: on turhaa vaivata päätään elämäkysymyksillä, turvallinen toimeentulo riittää..., silloin menettelemme kuin lapset, elämme epätodellista leikkittelyä. Täysi-ikäisyys edellyttää vakavampaa otetta. On todella uskallettua tyy-

tyä monenlaisiin ennalta omaksuttuihin uskomuksiin, joita ympäröivä elämä meille tyrkyttää. Terve ajattelukin jo sanoo, ettei elämä saata olla miten sattuu, vaan kaiken takana on ehdoton syy. Onhan koko luonto kiinteän lakisiteinen: vesi virtaa luonnostaan alaspäin, metsän puut kasvavat ylöspäin, yö ja päivä seuraavat toisiaan... Kaiken tämän aiheuttaa takana oleva syy, vaikka tuo syy olisikin tuntematon. Jos tämän ymmärrämme, muuttuu elämä arvokkaaksi, sillä on tarkoitusta. Kaikkein arvokkainta on kuitenkin tuon syyn tunteminen.

Koska useimmat pitävät elämää arvokkaana siitä huolimatta, etteivät tunne sen pohjimmaista syytä, niin on aiheellista tutustua erilaisiin elämän arvoihin. Näemme ensiksikin, miten välttämättömyys tekee muutamat seikat arvokkaiksi. Tarvitsemme mm. ruokaa, vaatteita ja asunnon. Nämä ovat välttämättömiä eläksemme ja siksi ne ovat arvokkaita. Mutta kulttuuriyhteiskunnat tarjoavat paljon muuta, mitä pidämme arvossa, sillä kulttuuri-ihminen kaipaa ravintoa myöskin sielulle, hän tarvitsee sivistystä, tietoa, uskontoa. Nämäkin ovat todellisia arvoja, koska niitä välttämättä tarvitsemme. Kulttuuri on kuitenkin luonut paljon sellaista-kin, jota emme oikeastaan tarvitse, vaan tulemme il-
mankin hyvin toimeen. Ovathan yhteiskunnat muodostuneet kolmiasteisiksi talous-, oikeus- ja sivistysko-
neistoinen, joista jokainen muodostaa monisokkeloisen järjestelmän erilaisine portaineen. Edellisten lisäksi esiintyy sotalaitos paraateinen, sotilassalaisuuksineen, ase- ja ammustehtaineen sekä ylimääräisenä hyvänä sairaalat, vankilat ja köyhäintalot. Verratessamme

viimeksimainittuja yhteiskunnan kolmioon näemme köyhäntalojen niveltävän talouselämään, joten kysymme: miksi vauras yhteiskunta sallii köyhyyttä? Ellei olisi köyhiä, ei kaivattaisi köyhäntalojakaan... Vankilat liittyvät oikeuselämään, joten kysymme nyt: ovatko kaikki vangit rikollisia? Monessa maassa on paljon mm. poliittisia ns. rikollisia, joista varmaan jokainen ei ole rikollinen sanan todellisessa merkityksessä. Ovatpa-han vain **ajatelleet** toisin kuin vallitseva väkivaltaperiaatteinen yhteiskuntamoraali edellyttää, joten heidät on leimattu rikollisiksi. Monissa »kristillisissä» maissa on pitänyt rakentaa erityisiä keskitysleirejä poliittisia rikollisia varten. Kieltolain aikana oli paljon kieltolain edessä rikollisia, mutta lain kaaduttua entisistä rikollisista tuli kunnan kansalaisia. Sota-ajan elintarvikelaite-tekivät jokaisesta, joka ei tyytynyt korttiannoksiin, rikollisen. Eivätkö tällaiset ilmiöt merkitse lakien uhreja? On vain todettava yhteiskuntien ylläpitävän tällaisiakin laitoksia, joita emme välttämättä tarvitse, mutta pidämme silti suuressa arvossa. Emmehän **elääksemme** tarvitse esim. sotalaitosta, pyöveleitä, hirttolavoja, komeita kirkkoja piispoineen ja pappeineen, emme teattereita ja elokuvia madaltuneine taiteineen... Vaikka ainoastaan ruoka, vaatteet ja asunto ovat välttämättömiä, niin yhteiskunnilla on tarjolla komeita »lukeaaleja», suunnattomia pukuvarastoja ja ruokaa niin paljon, että meillä on mahdollisuus syödä itsemme sairaksi. Viimeksimainitut eivät siis ole välttämättömiä, mutta sittenkin annamme niille erittäin suuren arvon. — On siis kahdenlaisia arvoja: niitä, jotka ovat välttämättömiä ja siksi todella arvokkaita, ja toisia, joita pidämme arvok-

kaina, mutta ovatkin epätodellisia arvoja. Kysymme: mikä tekee epätodelliset arvot todellisiksi?

Vastaus: himoelämä, jonka tekijöinä ovat ahneus, mukavuudenhalu, nautinnonhalu, vallan- ja kunnianhimo... Viimeksimainittu esiintyy erittäin keskeisenä, jopa niin, että kaikki muut himot tavalla tai toisella palvelevat kunnianhimoa. Niinpä suuren omaisuuden haltijaa kunnioitetaan, hyvä ysteiskunnallinen asema tuottaa kunniaa, samoin valta, maine jne. Kunnia on persoonallisen minuutemme esittäjä, joten se osoittautuu arvoista kaikkein arvokkaimmaksi. Se näyttää maailmalle: »minä olen itse minä ja muut siinä sivussa». Tämän ovat lainlaatijatkin oivaltaneet suunnitellessaan kunnianloukkauslait. Kulttuuriyhteiskunnat pitävätkin kunniaa niin suuressa arvossa, että sitä vaaditaan jopa veroilmoituksen teossakin. Edellisiä suuremman kunnian tuottaa kuitenkin sotilaskunnia: on sankarillista taistella »kodin, uskonnon ja isänmaan» puolesta. Mutta kaikkein suurin kunnia saavutetaan vasta sankarikuolemassa, sillä se tuottaa varmimmin — kunnialliset hautajaiset.

Kysymme: kuuluuko tämäntapainen kunnia todellisiin vai epätodellisiin arvoihin? — Olettakaamme pennittömän maankiertäjän saavan tavalla tai toisella suuren omaisuuden, mikä tekee ennen niin kunniattomasta ihmisestä kuin taikaiskulla kunniallisen. Yhteiskunta pitää häntä suuressa arvossa, tarjoaa hänelle luottamustehtäviä ja arvonimiä. Mutta jos sama ihminen tekee perinpohjaisen vararikon, josta hän ei enää nouse, niin kunnia ja arvonanto on mennyttä. Tosi asia on, ettei itse ihminen ole sisäisesti muuttunut rikkauten ansios-

ta: hän on rikkaana ja köyhänä sama Matti ja Maija. Kunnia on siis kerrassaan epätodellista. — Entä sankarikunnia? Kun sotilas haudataan kunniallisesti asiallisin menoin, joihin kuuluvat mm. kunnianlaukaukset, kysymme: kenelle tuo kunnia tulee? Meille vastataan: tietenkin se tulee vainajalle. Mutta tämähän edellyttäisi vainajan olevan jossain salaperäisessä henkiruumiis- saan seuraamassa hautausta ja ottamassa vastaan hänelle tulevan kunnian. Kuitenkin kirkot kieltävät tällaisen mahdollisuuden sanoen: vainaja nukkuu haudasaan ja herätetään viimeisenä tuomiopäivänä, hän ei ole kuulemassa kunniaansa. Tavallisestihan hautaus on kirkollinen. Materialistinen käsitys nauraa kuolemanjälkeiselle elämälle, olipa materialismi tieteellistä tai kirkollista. Kenelle siis kunnia tulee, koska vainaja ei siitä itse nauti? Se tulee sankarivainajan kunnioittajille itselleen, näin: **meidän** poikamme taisteli näin sankarillisesti, tämä on **meidän** armeijamme urotyötä. Vainajan kunnioittajat tehostavat omaa kunnianpyydetään vainajan kustannuksella. Tämähän on jo epätodellisuuden huipennus.

Näin leikkisää on elämä, se on tietämättömien ihmisten peilielämää, jossa arvoton tehdään arvokkaaksi persoonallisen minuuden tehostamistarkoituksessa. Elämä pyörii tavallaan kunnianpyyteen ympärillä ja siksi yhteiskunnistamme onkin muodostunut eräänlaisia noidan kehiä, joista ei näytä olevan ulospääsyä. Kansakunnat kokoavat omaisuutta ja kaikenlaisia »kulttuuriarvoja» suurin ponnistuksin, jotta palkka-, puolueym. taistelujen lomassa olosuhteet muuttuisivat jotenkin siedettäväksi. Varastojen täytyttyä uhkaa työttömyys,

mutta tämä ei johdu siitä, että köyhyys olisi tullut voitetuksi, sillä ylellisyyden vastakohtana esiintyy samalla köyhyyttä, mitä jatkuva työttömyys vielä lisää. Koko pulma kielii henkisestä köyhyydestä, suorastaan kulttuurielämän vararikosta, koska kansat kouluistaan, yliopistoistaan ja kehittyneistä tieteistään huolimatta eivät kykene ratkaisemaan näin alkeellista kysymystä. Ainoaksi ratkaisuksi on osoittautunut sotateollisuus, mikä teettää täysin hyödytöntä työtä. Viimeksikoettujen suursotien hävitysvimma puhuu selvää kieltään siitä, ettei asemahti kykene lisäämään kansojen varallisuutta, vaan on päinvastoin tuhonnut entisetkin. Mutta sotateollisuus järjestää työtä, ja sitä seuraa tyytyväinen mieli työn tekijöille. Tyytyväisyys johtuu tietämättömyydestä, ajattelemattomuudesta, sillä kansat eivät »hoksaa» tekevänsä hyödytöntä työtä, eikä ainoastaan hyödytöntä, vaan lisäksi tuhoisaa, sillä näin he kaivat omaa hautaansa. — Asevarikkojen täytyessä on jälleen edessä työttömyys ja siitä »pelastaa» vain sota. Mitä laajempi ja keskitetympi siitä tulee, sitä täydellisempi on hävitys. Sodassa menevät sekä taloudelliset että kulttuuriarvot yhdessä niiden kokoojien kanssa, kunnes lopulta saadaan solmituksi aseellinen rauha. Kansat nuolevat haavojaan ihmetellen, kutka olivat sootaan syypäitä. Silloin syttyy pelastava tähti: sotasyyllisiä olivat hävinneet kansat. Tällainen kynttilänvalo sisältyy kristittyjen kansojen mentaliteettiin, sillä nehen uskovat Jumalan taistelleen sotivien mukana. Tietenkkin Jumala antaa oikeuden voittaa, joten voittajavallat ovat oikeassa. Ja koska Jumala ei ole tuhonnut hävinneiden valtioiden johtohenkilöitä, niin nämä pitää voit-

tajien toimesta teloittaa. Eihän sodanjumala Herra Sebaoth ole voinut säästää heitä heidän syyttömyytensä vuoksi, vaan antaakseen voittajille tilaisuuden koston. Niin seuraakin »sotasyllisten» hirttäminen ja muunlainen teloitus, sillä siinä nähdään kansojen pelastus. Erittäin johdonmukaista ajattelua, sillä onhan kristittyjenkin pelastus Jeesuksen ristiinnaulitsemisessa.

Hävityksen jälkeen alkaa jälleenrakentaminen. Kansat elävät köyhyydessä, asuvat maakuopissa, kärsivät vilua ja nälkää; sairaalat, vankilat ja köyhäintalot ovat kansoitettuja ja niin vähitellen sodan haavat arpeutuvat. Jälleen alkavat puolue- ja palkkataistelut ja muutamana vuoden kuluttua varastotkin alkavat täyttyä. Työttömyys uhkaa, joten sotateollisuus on saatava uudelleen entistä tehokkaampaan toimintaan. Edessä on uusi sota, entistä hirmuisempi hävitys. Ja kaikessa uskotaan Jumalan olevan mukana: ovathan sotapapit toiminnassa, tehdäänhän kirkoissa lippuvaloja. — Tällainen on se noidan kehä, jolla ei näytä olevan alkua eikä loppua. Se on tietämättömien ihmisten leikkiä; mutta se on kohtalokasta, sillä siinä leikitään ihmishengillä.

Vain teosofian valo voi avartaa ymmärrystämme. Siksi H. P. Blavatsky julistikin heti alusta asti: vaikka elämä on pinnalta katsoen vapaata, eräänlaista seikkailua, niin sen takana on jumalallinen järjestys, karman laki. Saamme tehdä elämän helvetiksikin, Jumala ei sekaannu välittömästi puuhiimme, mutta aikaansaannoksemme saamme itse lunastaa. Tämä ei ollut uusi keksintö, ei nykyaikainen teosofinen sanoma ole »tehty» karmaa ja asettanut sitä toimimaan, se on koko

olemassaolon perusta. Siitä ovat opettaneet maailman suuret uskonnot. Sanoihan Jeesuskin: mitä kylvätte, sitä niitätte. Hänkin puhui karmasta, vaikka kristityt eivät ole hänen opetuksistaan piitanneet. Yksilöt niinkuin kansatkin saavat maksaa tekojensa seuraukset siitä huolimatta, että teeskentelevät syntisyydellään. Onhan suoranaista teeskentelyä tekeytyä syntiseksi, saamattomaksi silloin, kun kyseessä on ihmiskunnan onni, varsinkin kun syntisyys häipyy tuuleen heti hävitystyöhön ryhdyttäessä.

Teosofinen sanoma esitti katseltavaksemme todellisen elämän ja näytti, miten entinen kirkollis-materialistinen uskomustemme summa on kerrassaan epätodellinen. Todellinen maailma on Jumalan maailma, se kuvastaa elämäntakaista todellisuutta, mikä pyrkii toteutumaan myöskin tässä epätodellisuuden maailmassa. Siksi meiltä vaaditaan ja odotetaan vakavampaa otetta, jotta meistä tulisi elämän työtovereita, jumalallisen todellisuuden toteuttajia. Tätä silmälläpitäen H. P. Blavatsky paljasti katseltavaksemme ilmenneen kosmoksen synnyn, siinä vaikuttavan kehityksen lain, minkä puitteissa jumalallinen totuus pyrkii esille tässä harhanoimaisessa maailmassa. Hän puhui suunnattomista kehitysjärjestelmistä, manvantaroista, luomispäivistä, miljoonia vuosia kestävästä roduista, näkymättömistä maailmoista, kuolemanjälkeisistä tiloista... Hänen sanomansa oli niin valtava, että verratessamme sitä entiseen elämänskäsitykseemme, näyttää entinen kerrassaan naivilta, pieneltä ja suorastaan järjettömältä. Jälleensyntymisen laki tekee elämän kouluksi, missä jokainen yksilö oppii olemassaolon suurta läksyä. Olemme näi-

hin asti eläneet suunnattomassa tietämättömyydessä, raataneet ja tuskailleet, kärsineet ja iloinneet, käyneet verisiä sotia maiden omistuksesta, aatteiden ja mielikuvien puolustamiseksi, »ainoan oikean uskonnon» yksinvaltiudesta. Kaikkien mahdollisten ja mahdottomien asioiden vuoksi olemme vuodattaneet verta tietämättä, että sadon kylvöistämme olemme itse korjaava. Siksi jokainen totuudenetsijä joutuu teosofiseen sanomaan tutustuttuaan valinnan eteen: jos se elämäkäsitys, minkä olen ennen omaksunut, on harhanomainen, epätodellinen ja se uusi, minkä teosofia esittää, on todellinen ja jos luovun vanhasta ja valitsen uuden, niin luonnollisesti tuo uusi asettaa minut elämään nähden myöskin uuteen asenteeseen ja uusiin velvollisuuksiin. Mikä on tuo uusi asenne?

Teosofia vastaa: se asenne ei ole uusi, sillä sitäkin opetetaan kaikissa uskonnoissa, se on uskontojen moraaliksi; kun elät, kuten uskonnot opettavat, tulet tietämään totuuden, teosofia ei ole sellaisenaan uskon asia, sillä moraalin toteuttaminen vie tietoon. H. P. B. sanoi buddhalaisille: jos tahdotte olla buddhalaisia, niin seurakkaa Buddhan kahdeksankertaista tietä. Ja kristityille hän sanoi: jos tahdotte olla kristityitä, niin seurakkaa Vuorisaarnaa. Lukeudumme kristittyihin kansoihin, joten viimeksimainittu neuvo kuuluu meille. Kysymme: mitä on kristinusko? Kirkot vastaavat: se on sitä, että meidät kastetaan lapsina kolmiyhteisen Jumalan nimeen, että opettelemme ulkoa muutamia »uskonkappaleita», käymme säännöllisesti Herran ehtoollisella ja kun meidät kuoltuamme haudataan kirkollisen seremonian puitteissa, niin silloin tulemme autuaiksi vii-

meisessä ylösousemuksessa. Tähän olemme velvolliset huomauttamaan: mihin joutui Vuorisaarna? H. P. B. viittasi siihen, mutta kirkot eivät sitä tunne.

Olisimme enemmän kuin ymmällä, sillä H. P. B. ei tätä seikkaa selitä perusteellisemmin, ellei hän antaisi utta vihjettä: kun tulee hyvin vaikea aika, jolloin teosofitkaan eivät enää tiedä, mitä teosofia on, kääntäkää silloin katseenne Pohjolaan, Suomesta tulee Valo. Suomen teosofisen liikkeen alkuunpanija oli kirjailija Pekka Ervast. Kun tutustumme hänen opetuksiinsa, niin huomaamme niiden ankkuroituvan Vuorisaarnaan. Hän puhuu siitä jokaisessa opetuksessaan. Lisäksi hän kertoo omasta elämästään, kertoo eläneensä Vuorisaarnan opetusten mukaan niin täydelleen, ettei tiennyt koskaan rikkoneensa siinä olevia käskyjä vastaan. Vuorisaarnan seuraaminen johti henkiseen kokemukseen, jota hän nimittää Jordanin kasteeksi ja jossa Jumala tunnusti hänet Pojakse. Hän siis tietää kokemuksellisen tiedon perusteella, mitä kristinusko on ja hän myös paljastaa kristinuskon olemusta mahdollisimman monelta puolelta. Laadullisesti vastaavanlaisen kokemuksen esittää kirjailija J. R. Hannula omissa muistelmissaan, joten meillä on tutkittavanamme uuden moraalin saavutukset näiden kahden kokeneen henkilön opetuksissa.

XIII

PSYKISMI VAI MORAALI

Edellä luonnehdimme kunnianpyyteen epätodellisten arvojen joukkoon, mutta koska maapallon elämänkoulua on kuitenkin nimitetty kunnian kouluksi, niin nimityksellä lienee syvempikin merkitys. Ihmiskunnan on nähtävästi ratkaistava myös kunnian salaisuus. Ratkaisuun johtavan viitteen saammekin Jeesuksen opetuksista: kunnia tulee yksin Isältä ja antaa kunnia Jumalalle.

Pekka Ervast nimittää Maan ihmiskuntaa mestarien ihmiskunnaksi, koska sen kehitys tähtää ihmisen täydellisyyteen, mestariuteen. Valkoinen Mestari tekee työtä elämän, Jumalan tahdon, toteuttamiseksi antaen siten kaiken kunnian Jumalalle. Henkisen tien yhteydessä kuvataan sen erästä astetta, kirkastusta, minkä Jeesuskin koki kirkastuksen vuorella, jolloin Jumala hänet kirkasti antaen siten kunnian ihmiselle. Tämä saavutus on elämänkouluumme sisältyvän kunnian salaisuuden ratkaisu, sillä todellinen kunnia tulee Jumalalta,

mutta nurinpäinen peilikuva heijastuu persoonallisuuteemme esiintyen kunnianpyyteenä.

Maan elämänkoulua on sanottu myöskin kiusausten kouluksi. Sanonta johtuu niistä kiusauksista, joita saamme kokea henkisellä tiellä jokapäiväisessä elämäsämme. Kiusausten tarkoituksena on kasvattaa meistä itsenäisiä ihmisiä, jotta osaisimme kieltäytyä pahasta ja valita hyvän. Kiusauksia tulee useammalta taholta, mm. vainajien kiirastulesta, helvetistä ja persoonallisista taivaista. Mutta niitä tulee myöskin planeettamailmasta tähtivoimien muodossa. Jokaisella planeetalla on oma elämänkoulunsa ja koska koulussa on sekä koulutuksensa loppukohteen saavuttaneita että heitä, jotka eivät sitä ole vielä saavuttaneet, niin tähtivaikutteet muodostuvat kaksipuolisiksi. Toinen vaikutus edustaa epätäydellisyyttä ja toinen täydellisyyttä. Niinpä Merkuriuksen, jota on nimitetty kosmillisen totuuden peiliksi, korkeampi vaikutus inspiroi totuuteen, rehellisyyteen, tietoon... ja alempi epärehellisyyteen, valheeseen, tietämättömyyteen. Merkuriuksen alempi vaikutus kohdistuu luonnollisesti persoonallisuudessamme esiintyvään kunnianpyyteeseen aiheuttaen epärehellistä kunnian tavoittelua. Koska tieto ja tietämättömyys ovat tekemisissä älynkykyjen kanssa, joita erikoisesti kehitetään käsillä olevassa viidennessä juurirodussa, niin epärehellinen kunnian tavoittelu esiintyy erittäin silmiinpistäväinä nykyaikana. Harvassa lienevät ne, joita kunnianpyyde ei tavalla tai toisella kannustaisi eteenpäin. Mutta useimmiten pyydetä peittävät kauniimmat motiivit. Niinpä puolueharrastuksissa eteenpäin pyrkivä näyttää mieluummin ulospäin ajavansa köyhälistön etu-

ja, talousihminen painostaa kansan taloudellista hyvinvointia jne., vaikka todellisena kannustimena olisikin siinä kunnianhimo. Tämä on epärehellistä kunnian tavoittelua, Merkuriuksen alemmaa innoitusta ja siitä kuultaa tietämättömyys elämän päämääristä. Siinä juostaan arvojen perässä, jotka kuoleman majesteetti aikanaan paljastaa jesuiittamaisiksi.

Venusta on nimitetty Amoriksi, joten siellä vallitsevan elämänkoulun ylempi ja kauniimpi innoitus on veljesrakkaus. Mutta sen alempi vaikutus innoittaa sukupuolisiin lemmeleikkeihin, nautintoihin ja aiheuttaa uskonnollista hysteriaa, mikä on läheisessä suhteessa sukupuoli-voimiin. Tapaamme paljon eräänlaista »laitakaupunkikulttuuria», missä — Venuksen alemman puolen vaikutuksen kohdistuessa kunnianpyyteeseen — annetaan kunnia remuavalle, elostelevälle elämälle. Niinikään tapaamme uskonnollisissa piireissä johtajia, jotka pitävät kunniakkaana johtonsa-alaisen joukon saattamista hysteeriseen hurmostilaan, jolloin järjellinen elämä sammuu tolkuttomaan liikehtimiseen ja »kielilläpuhumiseen». Venusvoimat kohdistuvat keskeisesti tunneluontoon ja koska tunne on lähempänä minuutta kuin äly, niin niiden aiheuttama suggestio kiihoittaa itsekkyyteen.

Merkuriuksen alempi innoitus yhdistyy siis tietämättömyyden ansaan, Venuksen itsekkyyden ansaan ja Marsin vastaavat voimat keskittyvät kuoleman ansaan, mistä syystä Marsia nimitetäänkin sodan jumalaksi. Pekka Ervast sanoo Marsin koulua sotijain kouluksi. Sen korkeampi puoli innoittaa aseista luopumiseen, miekan kääntämiseen ristiksi, mutta alempi — kohdistues-

saan kunnianpyyteeseen — inspiroi sotilas- ja sankari-kunnian sekä eräänlaisen »puukkojunkkarikunnian» tavoitteluun.

Voimme todeta suoralta kädeltä kristillisten kirkkojen langenneen järjestyksessä jokaiseen ansaan. Tietämättömyys tuli kirkkojen ansaksi silloin, kun ne alkoivat ahdistella gnostikoita, jotka alkukristillisellä ajalla edustivat uskonnollista tietoutta. Itsekkyyden ansa voitti järjestyksessä seuraavana: papisto lankesi vallantavoitteluun, seksualismin värittämät uskonnolliset hurskastelut tulivat »muotiin», syntyi kirkollinen aristokratia, piispuus julistettiin pyhäksi, millä tarkoitettiin »apostolisen siunauksen» perinnöllistä siirtymistä. Lopuksi voitti kuoleman ansa : siirryttiin uskonsotien ja inkvisition hirmuaikaan... Niinikään Golgatan murhenäytelmän korottaminen autuuden ehdoksi. Näemme ihmiskunnan olevan altis kompastuksille. Ja koska samat ansat ovat aina edessämme, on asiallista tutkia, miten nämä ansat erikoisella tavalla esiintyvät nykyäikaisen teosofisen totuudenetsijän elämässä.

Teosofisessa sanomassa on alusta asti painostettu uskontojen moraalialueen henkisen elämän kulmakiveksi. Tämän lisäksi antaa teosofia sekä filosofisen että metafyy-sillisen käsityksen elämästä opettaen samalla, etteivät ne sellaisenaan ole uskon asioita. Ihmisellä on yliaistillisia kykyjä, joilla hän saattaa itsekohtaisten tutkistelujen avulla tulla vukuutetuksi teosofisen elämäntutkimuksen todellisuudesta. **Nämä kyvyt heräävät moraalisena itsekasvatuksen tuloksena.**

Tällaisten tiedonantojen parissa vaaditaan erottamiskykyä, miten todellinen erotetaan epätodellisesta. Sillä

totuudenetsijä joutuu valinnan eteen: kumpi on todellista, psykismi vaiko moraalii. Vaikka on nimenomaan te-
roitettu, että psyykkiset kyvyt heräävät — jos ne ovat
henkisessä työssä välttämättömiä — moraalisen itse-
kasvatuksen tuloksena, niin ihminen saattaa kuitenkin
valita psykismin ja asettaa sen ensimmäiselle sijalle.
Ymmärtääksemme tämäntapaisen valinnan seuraukset,
niin kysykäämme mitä seuraa, jos etsijä valitsee moraa-
lin asettaen sen elämässään ensimmäiselle sijalle?

Emme puhu jokapäiväisestä ihmisestä, vaan totuu-
denetsijästä. Jos ihminen etsii totuutta vakavissaan,
niin mainittu valinta ei suinkaan ole hänelle yhdenteke-
vä asia, vaan hänen sielunsa ja henkensä sekä lepää et-
tä työskentelee tuossa valintansa kohteessa: hän on löy-
hemmässä tai kiinteämmässä mietiskelytilassa suhteessa
totuuteen. Hänen henkensä rukoilee valoa elämältä,
tapahtukoon rukous tieteen tai tietämättä. Jos hän on
valinnut moraalien tien, asettanut Vuorisäärnan käskyt
ensimmäiselle tilalle, niin hänen henkensä rukoilee: an-
na minulle opettaja, joka johdattaa askeleitani moraalien
viittomalla tavalla. Hän etsii pulmiinsa vastausta sekä
kirjoista että elävän opettajan suullisista neuvoista.
Elämä kuulee hänen rukouksensa ja antaa hänelle opet-
tajan — joko hän löytää elävän ihmisen opettajakseen
tai edesmenneen opettajan valaisevat opetukset. Hänen
neuvojaan noudattaessaan on etsijä oikealla, turvallisel-
la tiellä.

Etsijä saattaa valita myöskin psykismin tien. Jos yli-
aistillinen tieto on ihmisen ulottuvilla, niin sen tavoitte-
lu vaikuttaa luonnolliselta. Vaikkei etsijä Vuorisäärnan
moraalia kieltäisikään, niin kiusaus on asettaa se

toistaiseksi hyllylle, koska siveellinen elämä tuntuu vaikealta. Psykismistä tulee numero yksi. Hän joutuu mietiskelyssään kääntymään elämän puoleen saadakseen psykismin opettajan, ja hän voi sellaisen myöskin saada. Tavallisimmin opettaja tulee hänen luokseen kuin susi lammasten vaatteissa, eikä opettajan tarvitse edes olla itse tietoinen opettajatehtävästään. Hän, opettaja, on saattanut vain harrastaa psykismiä niin intensiivisesti, että jotkut ovet ovat menneet hänessä raolleen näkymättömään astraalimaailmaan päin. Sieltä tulee kaikenlaisia inspiratioita, jotka hän uskoo itse keksineensä. — Tällaisten opettajien suhteen on merkillepantavaa, etteivät he yleensä osaa suhtautua aiheeseensa tiedemiesten tavalla, he eivät osaa tutkia yliaistillisia asioita puolueettomasti ilman sivuvaikutteita. Ennemmin tai myöhemmin näkyy »pukinsorkka» opetuksessa: henkisten opettajien ohjeet pitäisi saada pimentoon. Vanha koeteltu ja tehokkaaksi havaittu keino näyttää olevan se, että **totuudenetsimisen varjolla yritetään löytää henkisen opettajan opetuksista sellaisia kohtia, joilla voitaisiin kaataa hänen elämäntyönsä.** Näin menettelivät kristilliset kirkot Jeesuksen opetusten suhteen kääntäen ne ylösalaisin ja tehden ihmisille käsittämättömiksi. — Psykismin opettajat yrittävät kylvää epäilyksen siementä toisten sieluihin ja vedota heidän **kunniaansa**: olisi suurenmoista saavuttaa yliaistillista tietoa, maailma silloin ihailisi ja katsoisi kuin ylempäänsä. Tästä näemme psykismin epätodellisuuden: sillä tiellä voidaan toivoa kunniaa. Moraalin tie ei tuota kunniaa, ei lupaa arvonantoa. Jos yritän elää suuttumatta, kuten Vuorisäärän ensimmäinen käsky neuvoo, niin maailma voi osoittaa

minua sormellaan ja sanoa: joutavaa nahjustelua, pitää-hän ihmisen suuttua, se on miehekästä. Jos yritän elää sukupuolisesti säädyllistä elämää, niin maailma nauraa sellaiselle puhtaudelle. Vannomattomuudesta saattaa joutua näissä »kristillisissä» maissa tilinteolle, varsinkin sotilasvalan ollessa kyseessä. Aseista kieltäytymistä ja pahan vastustamattomuutta pidetään yhteiskuntaa vastaan kohdistettuna rikoksena. Moraalin tie on ohdakainen ja kunniaton, toisenlainen kuin psykismin tie, joka lupaa paljon, mutta antaa vähän. — Tässä yhteydessä on hyvä muistaa, ettei Lontoon Psykkinen Seura, niin tieteellinen kuin se uskoi olevansakin, osannut pysyä puolueettomalla linjalla, vaan häpäisi H. P. Blavatskyn elämäntyön laskemalla liikkeelle parjausten tulvan. Koska psykismi ei ole henkisyttä, ei se myöskään nouse astraalisia alueita korkeammalle. Se imee voimansa »oppimisen salista», kuten H. P. B. osoittaa. — Siksi kaikissa okkultisissa piireissä on aina opetettu: pitää tehdä niin paljon henkistä työtä, että erottamisen kyky herää. Moraalinen painiskelu herättää filosofisen selvänäköisyyden, jolloin järjen silmän kirkastuessa osataan erottaa totuus valheellisuudesta, henkisyys psykismistä.

Jos psykismin ihailija kallistaa korvansa epäilyksen kylvölle, niin siemen saattaa itää. Silloin hän alkaa itsekin epäillä: mistäpä voi varmasti tietää, vaikka Jeesus olisi erehtynyt, hänhän sanoo tässä lauseessa näin ja tässä näin. Ja opettaahan Blavatskykin ristiriitaisesti, hän varmaan on erehtynyt ja — Pekka Ervast on erehtynyt noin pahasti. Ainoa, joka ei ole erehtynyt, on asianomainen epäilijä. Hän on kaikista epäilyksis-

tään vuoreнварma. Tällainen sielun asenne todistaa, ettei etsijä ole päässyt älyllistä pohdiskelua pidemmälle, hänen älynsä ei ole vielä Pyhän Hengen valaisemaa, sillä Totuuden Pyhä Henki valaisee vasta moraalisen puhdistuksen ohessa. Erottamisen kyky ei ole herännyt ja siksi hän on ainakin osaksi langennut tietämättömyyden ansaan.

Epäilyksen kylvön viljeleminen johtaa aikanaan itsekkyyden ansan kohtaamiseen. Etsijä löytää henkisen opettajan opetuksista kohtia, jotka sanomattomasti loukkaavat hänen turhamaisuuttaan, itsekkyyttään. Jos opettaja on elävä ihminen, niin hänen muutamit sanansa saattavat sattua kipeästi: minua on verisesti loukattu, varmaankin hän tarkoitti juuri minua noilla sanoillaan. Etsijä saattaa helliä loukkaantumistaan ja nauttia sen aiheuttamista kärsimyksistä. Olemmehan niin merkillisiä, että fyysillisiä kärsimyksiä emme pidä toivottavina, mutta jos sellainen ihminen, jonka vaistoamme olevan moraalisesti meistä edellä, »loukkaa» meidän kunniantuntoamme, niin siitä voimme nauttia, melkeinpä hekumoida ylpeydessämme: minäpä olenkin sentään itse minä, on minulla keinot takataskussa, minäpä nöyryytän tuon loukkaajan . . . Loukattu ei huomaa langenneensa itsekkyyden ansaan, ei ymmärrä, että hänen itsensä olisi nöyryyttävä ja vakavasti opeteltava anteeksiantamisen suurta läksyä.

Ellei totuudenetsijä aikanaan herää, vaan kasvattaa ja kypsyttää sielussaan loukattua kunniantuntoa, niin ennen pitkää viimeinen vihollinen, kuolema, pistää »sormensa peliin». Usein se tapahtuu näin: tuo opettaja häiritsee meidän työtämme, hän saa aikaan vain pa-

hennusta, hän puhuu liiaksi moraalista, soimaa kirkkoa ja sotalaitosta, olisi parempi, jos hän menisi pois, kuolisi, velvollisuutemme on vaientaa hänet... Tämä on viimeinen lankeemus, kuolema on tullut oletetuksi pelastajaksi, rauha häämöittää sen takana — kuoleman rauha, sillä henkinen elämä on tähän pisteeseen jou-tuneessa totuudenetsijässä tullut vastakohdakseen.

Totuudenetsinnän todellinen arvo riippuu siitä, onko etsijä totuuteen nähden negatiivisessa vai positiivisessa suhteessa. Täysin positiivisen asenteen näemme Pekka Ervastin tutkielmien yhteydessä. Kun hän tutkii esim. Paavalia, niin hän pyrkii ymmärtämään Paavalin opetusten HENKEÄ eikä etsi hänen heikkouksiaan. Paavali oli heikkouksistaan huolimatta rehellisen totuuden mies, jolla oli sanottavaa ihmiskunnalle. Jos hän ei osannut sanoa sanottavaansa kyllin selvästi, niin vika oli suurimmaksi osaksi kuuntelijoissa, joilla ei ollut niitä henkisiä kokemuksia, joita Paavalilla oli ja jotka kokemuksellisen tiedon puutteessa eivät olisi häntä ymmärtäneet. Ennen kuin Paavalia voi ymmärtää, pitää asettua Paavalin kannalle ja yhdistyä hänen henkeensä. Tästä asenteesta voi arvostella opettajia oikeasta näkökulmasta ja ottaa vastaan heidän tarjoamansa avun. Oikea asenne on positiivinen, aktiivinen, totuut-tajanoava suhde Mestariin.

Psyykkisten kykyjen suhteen on huomattava tärkeä momentti. Atlantilaisen juurirodun aikana oli yleistä astraalinen selvänäköisyys ja vielä nykyisenkin juurirodun alkuaikoina se oli verrattain helposti herätettävissä, kuten tiedämme mysterioista, joissa herättämistapaa käytettiin. Mutta atlantilainen selvänäköisyys oli

eräessä merkityksessä tunneperäinen, sillä tunteet olivat silloin voimakkaat. Aurojen värien näkeminen ihmisissä, eläimissä ja kasveissa oli tavallista, mutta katsoijan tunteet värjättivät ne omalla tavallaan. Fyysillinen maailma oli samassa suhteessa hämäämpi, epäselvempi, joten sekä fyysillisen että näkymättömän maailman sisältämä totuudellisuus oli tajunnalle enemmän tai vähemmän arveluttava. Kun ihminen katseli esim. puuta, niin hän näki sekä puun että sen astraalisen auran käsittämättä, kumpi oli todellisempi. Kehitys on kulkenut siihen suuntaan, että näkymätön maailma on peittynyt, mutta näkyväinen on samassa suhteessa avautunut. Jos nykyajan ihminen herättää astraalisia kykyjään tahtoen vain saavuttaa k y k y j ä, välittämättä moraalista kasvustaan, niin hän herättää itsessään menneisyytensä, hän aivan kuin kulkee psyykkisesti takaperin atlantilaista aikaa kohti. Onnistuminen riippuu siitä, onko hänen veressään mediumistisia taipumuksia. Elämä on suojannut meitä tälläkin tavalla, niin ettei kenellä tahansa ole psyykkisiä taipumuksia, vaikka olisi-kin halu kykyjen omistamiseen. Tässä suhteessa on havaittavissa rodullisia ja myöskin kansallisia eroavaisuuksia — onhan mm. kelttiläisessä veressä paljon psyykkisiä ominaisuuksia.

Kuitenkin sanotaan, että jo tulevassa juurirodussa uusi aisti tulee melko yleiseksi. Merkitseekö tällainen muutos taaksepäin menoa? Ei, sillä aisti puhkeaa silloin aivan uudella tavalla, sen perustana tulee olemaan ä l y l l i n e n selvänäköisyys, sisäinen totuuden näkemys. Uusien aistien perustyyppit ovat meissä jo olemassa ja Pekka Ervast nimittää niitä taitelijavaistoksi ja

filosofiseksi intuitioksi. Uudet aistit puhkeavat veljeyden tajuamisen ja järjellisen totuudennäkemisen pohjalta. Ellei näin tapahtuisi, tulisivat uudet aistit kiroukseksi eikä siunaukseksi. Jos sotapsykoosia sairastava ihmiskunta saisi vielä selvänäköisyyskyvynkin, niin sen julmuudelle ja kostonhalulle tuskin löytyisi rajoja. Mutta elämä onkin viisaudessaan järjestänyt niin, että veljeyden pitää tulla tunnustetuksi tosiasiaksi, ihmisruumiin pyhyyden jokaisen tietoisuuteen. Kun tähän liittyy filosofinen totuuden tajuaminen, niin uusien aistien perusta on oikea. Elämähän on täynnä ristiriitaa, valhetta, kieroutta, kavaluutta . . . mutta myöskin kauneutta, ihmisyyttä, totuutta . . . Näiden välillä on osattava valita, eikä siinä auta muu kuin totuuden selvä näkemys. Ensin on opittava tekemään selvä ero näkyväisessä maailmassa aistittavien arvojen välillä ja tämän tiedon ja kokemuksen viisastuttamina osaamme tehdä eron näkymättömässä maailmassa esiintyvien arvojen kesken. Ilman näkyväisen maailman antamaa kokemusta olemme näkymättömässä maailmassa pahemmassa kuin pulassa. Näkyväisen maailman arvojen valinnassa meillä on käytettävänä Vuorisaarnan moraaliset mittapuut, joiden avulla saamme käytännöllistä kokemusta elämästä. Kun Vuorisaarnan käskyjen realismi painuu vereemme näkyväisen elämän jokapäiväisissä kokemuksissa, niin samalla siihen tulevat istutetuiksi aikanaan kyvyiksi puhkeavat tulevaisuuden uusien aistien taipumukset. Niiden avulla osaamme erottaa valheen totuudesta, epätodellisen todellisesta niilläkin elämän tasoilla, joilla himojen pyörteet tulevat vastaamme joko omassa elementissään tai enkelin vaippaan kääriytyneinä.

XIV

LUVATTU MAA

Syvälle ihmisen sieluun on kätkeyty paremman tulevaisuuden toivo ja odotus. Ihminen on sen perinyt, kuten muinainen viisaus ja gnostilaiset opetukset kertovat, paratiisista, lapsuusvaiheensa onnellisesta olotilasta. Tuskin osaisimme tavoitella taivaita, ellei taivaallinen valo olisi kerran ollut ulottuvillamme. Mutta elämä on viisaudessaan näyttänyt lapsi-ihmiskunnalle taivaallisia näköaloja, joita kohden sen tulee kasvaen kulkea. Ihanne, mikä näytettiin kehityskaaren alussa, tulee kaaren lopussa puhkeamaan kukkaansa ja kypsytämään hedelmänsä.

Tästä syystä uskonnot ovat yhä uudelleen teroittaneet: olette ihmisiä, Jumalasta syntyneitä tajuntoja, etsikää siis Jumalaa, alkulähdettänne. Useimmat uskonnot antavatkin paremman tulevaisuuden toivon herättääkseen siten eloon ihmissielun sisäisen kaipuun. Varhaiskristityt odottivat tuhatvuotista valtakuntaa, jolloin maan päällä vallitsee rauha ja harmonia, jolloin leijona ja lammis käyskentelevät sovussa laiturillaan.

Buddhalaiset odottavat elämän vaikeuksista vapaata nirvaanaa ja israelilaiset maitoa ja hunajaa vuotavaa luvattua maata, minkä Herra on luvannut heidän asuin-sijakseen . . . Poikkeuksen tekee alkuperästään vääris-tyntynyt kirkkouskontomme, josta toivo on kadonnut. Jos nimitämme alkuperäisiä uskontoja niihin sisältyvän lu-pauksen takia ilon uskonnoiksi, niin kirkkouskontoa on syytä nimitettävä surun ja epätoivon uskonnoksi. Epä-toivo kuvastuu mm. valittavissa saarnoissa, pitkävetei-sissä virsissä, hautajaistunnelmaisissa kirkonmenoissa, mustissa kirkkopuvuissa . . . Koko elämä on synkkää, vaikeata, synnillistä. Ihminen on synnissä siinnyt ja syntynyt ja ansaitsee palkakseen vain loppumattoman piinan ja vaivan. — Vaikka kirkolliseen synkkyyteen onkin liitetty tulevaisuuden toivoksi lunastus, niin se ei ole voinut poistaa epätoivoa, sillä epätoivon syy on juu-ri tuossa »lunastavassa toivossa», Golgatan murhenäy-telmässä. Kristillistä kirkkoa painavat rikoksen jäljet, koska se on tehnyt juutalaisten toimeenpanemasta oi-keusmurhasta autuutensa ehdon. Rikosta ylistämällä kirkot lyövät uusia nauvoja Mestarinsa ristille — siinä on tarpeeksi syytä synkkyyteen ja epätoivoon. Tämän johdosta kristikunta onkin luisunut niin kauas paratiisi-maisen ihmisyystavoitteen ulkopuolelle, että jos joku täällä länsimailla yrittää seurata Vuorisaarna, niin — huomauttaa Pekka Ervast — häntä katsotaan pitkään. Kukaan ei ota uskoakseen, että ihminen saattaa olla esim. suuttumatta. Mutta kun kirkkouskovainen valit-taa: »minä vaivainen syntinen ihminen», niin jokainen sen uskaa. Jos kristitty ei muulloin puhuisikaan totta, niin tässä asiassa hän ainakin on totuudenmukainen,

hän uskoo itse ja sen uskovat toiset, sillä kristityt näkevät rikoksen jäljet toistensa kasvoilla. — Kirkkouskonto onkin vääristynyt, nurinpäinen muunnos kristinuskosta eli Jeesus Natsarealaisen esittämästä elämäntyksestä, sillä viimeksimainitussa ihmisyystavoite esiintyy selvääkin selvempänä.

Israelilaisten historia paljastaa eräitä mielenkiintoisia seikkoja, huomaamme siellä mm. »luvattu maa»-käsitteen jaksoittaista syvenemistä ja henkevoitymistä. Vaikka Herra jo Aabrahamille lupasi erikoisen hedelmällisen, paimentolaiskansalle sopivan, vesilähteen ja runsasruohoisen maanpaikan, jonka sanottiin vuotavan maitoa ja hunajaa, niin israelilaiset eivät kuitenkaan sitä koskaan saavuttaneet. Herra kyllä toistuvasti esitti myöhemmin Kanaanin maan olevan se luvattu maa, joka oli heille, Aabrahamin jälkeläisille luvattu, mutta siitä huolimatta maa ei vuotanut »maitoa ja hunajaa» israelilaisille. Syy oli siinä, etteivät he osanneet maata asua, vaan kävivät jatkuvia sotia sekä keskenään että naapuriensa kanssa. Vika ei ollut maassa vaan israelilaisissa. Tämän johdosta käsite »luvattu maa» joutuu osaksi vertauskuvaston piiriin, jolloin se erikoiseksi maanpaikaksi tulkittuna merkitsee houkutusta, jolla materialisoitunutta ymmärrystä kiihoitetaan tavoittelemaan jotain parempaa.

Myöhemmässä vaiheessa kyseeseen tulee henkempi sisältö. Israelilaisten historiassa on ajankohta, jolloin esiintyy joukko eriaisteisia profeettoja. Vaikka nämäkin painostavat voimakkaasti Herran antamaa lupautta, niin samalla he viittaavat Messiaaseen, ylifyysillisillä kyvyillä varustettuun voimaihmiseen, kansan

vapauttajaan. Heidän puheisiinsa sisältyy jotain ylimaallista, aivan kuin tuomion tuntua. Kun Messias tulee, niin silloin on tehtävä tilinpäätös menneisyydestä ja aloitettava uutta elämää. Käsite »luvattu maa» siirtyy tulevaisuuteen, saaden samalla vahvan moraalisen sisällön. On kuin tuomio kävisi maailman yli Herran ja-kaessa oikeutta.

Sanojen merkitys alkaakin saada lopullisen sisältönsä Jeesuksen opetuksissa, hänen taivastenvaltakunta-kuvauksissaan. Luvattu maa tarkoittaa Jeesuksen opetuksissa näkyväistä maailmaa, missä taivasten valtakunnan lait toteutuvat. »Minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta», hän sanoo. Se on kotoisin Jumalan maailmasta, mutta tehtävämme on rukoilla, että se tulisi maan päälle. »Isä meidän»-rukouksessaan hän sanoo: »Tulkoon sinun valtakuntasi ja tapahtukoon sinun tahotosi maan päällä kuten taivaissakin». Käsite »luvattu maa» koskee näin ollen koko ihmiskuntaa, luvattu maa on tämä Maa, maaplaneetta, mikä on luvattu ihmiskunnalle asuinpaikaksi. Mutta lupaukseen on liitetty ehto: ihmiskunnan tulee kasvaa ja kehittyä sellaiseksi, että se osaa Maata asua. Sitä ei ole luvattu rikollisten tyyssijaksi, vaan »lempeät saavat periä Maan», kuten Jeesus sanoo autuudenjulistuksissaan. »Luvattu maa» merkitsee todellisuudessa kaukaista tulevaisuutta, jolloin ihmistäydellisyys on puhjennut kukkaansa.

Mutta Jeesus viittaa tulevaisuuteen toisellakin tavalla puhuessaan Kristuksen toisesta tulemisesta. Näissä kuvauksissa esiintyy sekä psykologinen että historiallinen tausta. Hän lohduttaa oppilaitaan sanomalla, etteivät nämä ehdi kiertää kaikkia tarkemmin määriteltyjä kau-

punkeja, ennenkuin hän tulee takaisin. Tässä hän puhuu Kristuksen tulemisesta muutamien oppilaittensa sie-luihin, sillä hehän ehtivät kulkea kaupungista kaupunkiin, eikä Jeesus tullutkaan ruumiillisessa muodossaan takaisin. Kuvaus on psykologinen. Mutta toisessa yhteydessä hän kertoo hyvin vaikeista ajoista, jolloin kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, tulee maanjäristyksiä ja onnettomuuksia. Silloin Kristus tulee kunniansaan ja ihmiskunta jaetaan kahtia »vuohiin ja lampaisiin» tekojensa mukanaan. Tämä on kieltämättä historiallista kuvailua, joten edellä esitetyn johdosta tulemme seuraavaan toteamukseen: Ihmiskunnan kehitystavoitteena on inhimillinen täydellisyys, minkä laatua on kuvattu mm. Vuorisaarnan autuudenjulistuksissa. Tämä tavoite tehtiin ihmiskunnalle tiettäväksi jo silloin, kun Venuksesta, Merkuriuksesta ja Auringosta saapuneet auttajat perustivat tänne Salaisen Veljeskunnan ja antoivat ensimmäisen viisaus-uskonnon. Täydellisyystavoitteen eli »luvatun maan» saavuttaminen koskee sekä ihmisyyksilöä että ihmiskuntaa. Kaikki uskonnot, samoin kuin entisajan mysteriolaitokset, kasvattivat erikoisesti valistuneimpia ihmisiä henkisen itekasvatuksen tiellä »luvattua maata» kohti. Näin syntyi psykologinen kaita tie. Ihminen on pienoismaailma, jossa maailmankaikkeuden perusperiaatteet ovat edustettuina. Ihmiskunta on vastaavasti »suuri maailma» siten, että se toistaa historiassaan ihmisen psykologisen vaelluksen. Tältä pohjalta saatamme ymmärtää eräitä Vanhan Testamentin kuvauksia, joissa esitetään suorastaan luonnonlakien vastaisia tapahtumia. Ne ovat lainauksia eräistä mysterio-ope-

tuksista, joita on tiettyä tarkoitusta varten liitetty juutalaiseen historiaan. Niihin on yhdistelty lisäyksiä ja asiaankuulumattomia kuvauksia, jotta salainen taru saisi historiallisen leiman ja olisi niiden tajuttavissa, joilla on »korvat kuulla».

— — —

Toisen Mooseksenkirjan 14. luvussa kuvataan israelilaisten pakoa Egyptin orjuudesta. Mooseksen johdolla ja egyptiläisten takaa-ajamina saapuivat he Kaislameren rannalle. Siellä Mooses kohotti kätensä ja sauvasa meren yli, jolloin meri pakeni ja israelilaiset pääsivät kulkemaan kuivaa myöten meren yli. Herra kulki heidän edellään päivällä pilven patsaassa ja yöllä tulen patsaassa, mutta egyptiläisten seurattessa heitä huonoissa aikeissa Herra eli nuo patsaat siirtyivät israelilaisten ja egyptiläisten väliin, niin etteivät he nähneet toisiaan. Päästyään toiselle rannalle Mooses kohotti jälleen sauvasa meren yli, jolloin meri palasi paikoilleen hukuttaen egyptiläiset.

Israelilaisten matka suuntautui tämän jälkeen erämaahan, missä he tyydyttivät nälkensä mannalla, eräänlaisella ylifyysillisellä ruualla, jota satoi »taivaasta». Sitä oli koottava aamulla päivän tarpeita vastaava määrä, eikä sitä voinut varastoida. Erämaanvaellus johti Siinain vuoren luo ja vuorella Herra antoi Moosekselle lait vastaista elämää varten. Nämä Herran lait ja asetukset säilytettiin Mooseksen kalliista puusta valmistamassa, sisältä ja ulkoa kultaamassa arkissa, jota nimitettiin liiton arkiksi.

Seuraava kertomus niveltyy edelliseen. — Joosuan kirjan 3. luvussa kerrotaan Mooseksen kuolleen ja Joo-

suan tulleen hänen seuraajakseen jatkaakseen israelilaisten johtamista luvattua maata kohti. Joosua saapui joukkoineen Jordanin virralle, jonka toisella puolella oli Jeriko, kaupunki, minkä he aikoivat valloittaa. Kaikkien toisten olisi ylitettävä Jordan, ainoastaan pari israelilaisten sukukuntaa jäisi virran erämaanpuoleiselle rannalle, sillä siinä oli heidän »luvattu maansa». He lähettäisivät ainoastaan kaikki asekuntoiset miehet toisten mukana Jerikoa valloittamaan ja nämäkin palaisivat tehtävänsä suoritettuaan takaisin lähtörannalle.

Israelilaiset ylittivät Jordanin samalla tapaa kuin aikaisemmin Kaislameren. Joosua ei kuitenkaan käyttänyt virran jakamiseen sauvaa, vaan pappien kantama liiton arkki pysäytti veden juoksustaan. Kun arkkia kantavien pappien jalat koskettivat Jordanin vettä, niin se pysähtyi ja kasautui suuriksi röykkiöiksi kaukana Aadamin luona (Aadam-niminen paikkakunta) olevalla yläjuoksullaan alajuoksun tyhjentyessä vedestä, vaikka Jordan oli silloin partaitaan myöten tulvillaan. Jordanin näin paljastaessa pohjansa kulkivat israelilaiset pohjaa myöten toiselle rannalle pappien seisossa sen ajan keskellä virtaa. Jordanin pohjasta otettiin 12 kiveä, joista tehtiin muistomerkki tuleville sukupolville. Kun pappien jalat nousivat virrasta toisella rannalla, alkoi vesi jälleen virrata.

Jerikon valloitus tapahtui myöskin erikoisella tavalla liiton arkin näytellessä huomattavaa osaa. Sitä kannettiin useampaan kertaan kaupungin ympäri ja viimeisellä kierroksella, kun pasunoihin puhallettiin ja kansa nosti kovan huudon, sortuivat Jerikon muurit.

Kolmas, edellisiin rinnastettava tapaus kerrotaan

toisen Kuningasten Kirjan 2. luvussa. Profeetta Elia ja hänen lähin oppilaansa Elisa kiertelivät useissa kaupungeissa, joissa jokaisessa oli Elian oppilaita. Viimein he saapuivat Jerikoon, siihen kaupunkiin, mikä aikaisemmin oli valloitettu melkein ylifyysillisellä tavalla. Siellä oli viisikymmentä Elian oppilasta, joilla oli aavistus opettajansa Elian poismenosta. He kyselivätkin Elisalta, onko tämä tietoinen siitä, että Elia otetaan pois heidän joukostaan, ja Elisa myönsi tietävänsä asian. Näinä viisikymmentä oppilasta sekä Elisa, joka ei tahtonut jättää opettajaansa, seurasivat Eliaa Jordanille. Virran rannalla Elia otti viittansa, kääri sen kokoon ja löi sillä Jordanin vettä, jolloin virta jakaantui kahtia ja Elia ja Elisa kulkivat pohjaa myöten toiselle rannalle, mutta muut oppilaat jäivät virran sille rannalle, missä olivat olleetkin. Kirja jatkaa: »Kun he olivat tulleet yli, sanoi Elia Elisalle: 'Pyydä minua tekemään hyväksesi jotakin, ennenkuin minut otetaan pois sinun tyköäsi'. Elisa sanoi: 'Tulkoon minuun sinun hengestäsi kaksinkertainen osa'. Hän vastasi: 'Pyyntösi on vaikea täyttää. Mutta jos näet kuinka minut otetaan pois sinun tyköäsi, niin se täytetään; jollet, niin se jää täyttämättä.'» Elia asetti siis Elisalle ehdon, mutta Elisa näki, miten hänen opettajansa otettiin pois tulisilla vaunuilla ja tulisilla hevosilla ja niin Elian vaippa jäi Elisalle. Vai passassa oli Elian voima ja sen avulla Elisa palasi Jordanin yli toisten oppilaitten luo, jotka tunnustivat Elisana opettajakseen Elian tilalle, sillä Elian henki oli Elisassa.

Kristikunta on päätellyt näiden kertomusten olevan historiallisia tapahtumia, uskoen mm. edellä kuvatut vedenylitykset Jumalan ihmeiksi. Mutta luonnonlakeja ku-

moava »ihme» ei sovellu lakisiteisen elämän sanakirjoihin, joten kertomuksilla on vain kaksi selitystä. Jos ne ovat fyysisesti tosia, niin Mooseksella, Josualla ja Elialla on täytynyt olla aivan suurenmoisia, luonnolakiensa mukaisia joogavoimia, aivan liian suurenmoisia. Olisi aivan tavatonta voimien tuhlausta työntää syrjään meri tai joki, tai kaataa suuren kaupungin muurit melkein pilan päin, vain siksi, että joukot näiden tekojen vuoksi uskoisivat johtajaansa. Elian »taivaaseen» nouseminen on lisäksi fyysillinen mahdottomuus — kuten J. R. Hannula todistaa kirjassaan »Vanhan Testamentin avain» — sen vuoksi, ettei taivas ole fyysillinen todellisuus yläilmoissa, vaan se on laatumitytys. — Kertomusten luonnollinen selitys on siinä, että ne ovat historiallisiin puitteisiin sommiteltuja vihkimysrituaaleja. Ne ovat peräisin entisistäysteriokouluista, joissa näytelmien muodossa esitettiin oppilaille henkisen tien vaihteita. Näytelmien katkelmia sommiteltiin juutalaiseen historiaan tietyistä syistä, jotta ne säilyisivät jälkipolvien tutkijoille. Ajatteleva tutkija näkee niissä katkelmia mm. maa-, tuli-, vesi- ja ilmakokeista sekä lisäksi eräitä elämäntouluun sisältyviä kokemuksia. Niitä voidaan ymmärtää ennen kaikkea psykologisesti, joten voi olla opettavaista vetää nuoruinaiset kuvailut nykyajan ihmisen näköpiiriin, sillä pääpiirteissään henkinen tie on aina kulkenut samoja linjoja.

— — —

Ensimmäisessä jaksossa israelilaiset pakenivat Egyptistä Kaislameren yli erämaahan ja Herra antoi heille

lain Siinain vuorelta. Mikä on tuo meri, tai myöhemmin esiintyvä joki?

Uskontofilosofisissa myyteissä ja vertauskuvissa vesielementti on kuvannut tunne-elämää ja siihen läheisesti liittyvää himoa. Tunnetta tai paremmin sanoen astraalista luonnon elementtiä sekä ihmisessä että hänen ulkopuolellaan on kuvailtu myöskin tuleksi, mutta vesikuvaus lienee vanhempi. Myrskyävä meri tai kuohuva koski ovat rinnastettavissa himojen myrskyihin, koska kumpainenkin saattaa upottaa ihmisen. Mutta tunne saattaa olla myöskin tyyni kuin meren pinta ja voimakas kuin virtaava joki. Astraaliseen maailmaan sisältyy — paitsi vainajien helvetit ja kiirastulet — kaikki se, mitä nimitämme pahaksi, kaikki itsekkyyks, ilkeys, julmuus, sorto, vääräys, sota ja sen tuottama hurmio . . . kaikki jesuiittamaisuus, kaunisteltu väkivalta, sotarukoukset, joita H. P. Blavatsky nimitti henkiseksi noituudeksi; lyhyesti sanoen kaikki se, mikä ravitsee ihmisen itsekkyyttä. Astraalimaailma on eräs kolminaismaailmamme näkymättömistä tasoista, mutta sen vaikutukset näkyvät myöskin näkyväisessä maailmassa ihmisen kautta. Ihmistä kutsutaan pienoismaailmaksi, sillä olemme osallisia »suuren maailman» periaatteista. Fyysillisen ruumiimme kautta olemme osallisia fyysisestä maailmasta, astraaliruumiimme kautta astraalimaailmasta jne. Emme ole astraalimaailmasta osallisia ainoastaan kuoleman jälkeen, vaan jo eläessämme, koska astraaliruumiimme asuu nyt jo omassa maailmassaan ja välittää astraalisia voimia päivätaajuntaamme ja fyysilliseen maailmaan. Näin ollen kyseessä oleva astraalinen meri sisältyy jokapäiväiseen elämäämme, jo-

ten näemme himoelämän kaikki muodot ruumistuneina ihmiskunnassa; onhan sen karkein muoto, sodan verinen hurmio erittäin keskeinen kulttuurissamme.

H. P. Blavatskyn »Hiljaisuuden äänessä» on astraalista, psyykkistä maailmaa nimitetty myöskin oppimisen saliksi. Sen edessä on synkkä eteinen eli tietämättömyyden sali ja takana viisauden sali. Kun ihminen elää materialismin pimeydessä, välittämättä henkisyydestä, Jumalasta ja uskonnon tarjoamasta moraalista, niin silloin hän elää tietämättömyyden salissa, synkässä eteisessä eli Egyptissä, sillä Egypti merkitsee »synkkä, pimeä». Mutta kun hän »pakenee Egyptistä», kuten israelilaiset, kun hän alkaa pyrkiä Jumalan tuntemiseen, niin edessä on oppimisen sali eli edellä esitetty astraalinen meri. Nämä ovat laatumimityksiä siten, että vaikka elämme samalla kertaa keskellä ihmiskunnan pimeyttä ja astraalista merta, niin kuitenkin saatamme jättää tietämättömyyden ja lähteä etsimään tietoa ja viisautta. Nousee kysymys: miten selviän tästä himojen merestä siihen hukkumatta? Miten saavutan moosesvaiheen, sillä Mooses merkitsee »vedestä vedetty» eli pelastettu? »Egyptin pimeydestä» paenneelta ei voida odottaa, että hän osaisi heti nähdä astraalisen meren kaikessa julmuudessaan, mutta häneltä odotetaan ratkaisua siihen sisältyvistä kaikkein karkeimmista voimista. Luvattua maata ei voida tavoittaa eikä merta ylittää Mooseksen taikasauvaa omistamatta.

Mooses tappoi nuoruudessaan erään egyptiläisen, joka kohteli hänen heimolaisiaan huonosti. Pekka Ervast kertoo tämän teon estäneen Mooseksen henkisesti edistymästä. Hänen oli etsittävä näkymättömässä maail-

massa tappamansa miehen sielu ja saatava häneltä täydellinen anteeksianto, vasta anteeksisaannin jälkeen oli henkinen tie hänelle avoinna. Tämä merkitsee, että ne itsekasvatukselliset ponnistukset, jotka tekivät Mooseksesta näkymättömän maailman kansalaisen ja johtivat edellä mainittuun anteeksisaantiin, olivat ratkaiseva käännekohta hänen elämässään: Mooses luopui tappamisesta, hänen miekastaan tuli henkisen tien matkasauva. Sauvaa käytetään tukena tiellä kulkiessa. Hänen miekkansa ei vielä muuttunut ristiksi — tämä mahdollisuus tuli vasta Jeesuksen jälkeen — niin että hän tappamattomuudellaan olisi osannut kantaa ihmiskunnan kärsimyksiä, mutta siitä tuli matkasauva adeptiuteen vievällä tiellä. Tappamisesta luopuminen oli se ihme-sauva, mikä taltutti astraalisen himojen »punaisen» meren, se teki Mooseksesta todellisen israeliitan. Israel merkitsee »jumalan voittaja». Mooses voitti »tämän maailman jumalan», Saatanan, jonka kasvatusmenetelmiin sodat ja niiden aiheuttamat kärsimykset sisältyvät. Luopuessaan tappamisesta ja sodasta voitti hän Saatanan karkeimmat ansat, eikä enää huumaantunut sotien lumoihin, ei uponnut astraalisen meren myrskyihin. Siksi Mooseksen tarina — mikä tietenkin on osaksi historiallinen — on viisaasti osattu liittää salaisiin vertauskuviin, osoitukseksi niistä voitoista, joita henkisellä tiellä on saavutettava.

Mooseksen myytti toistuu nykyajan totuudenetsijän elämässä. Jättäessään kuvaannollisen »Egyptin», materialistisen tietämättömyyden ja pimeyden, »tietämättömyyden salin», on hänen saatava täydellinen anteeksianto» menneen elämänsä karkeimmista erehdyksistä.

Siinä ei riitä anteeksisaanti niiltä, joille on tehnyt paha, jos aikoo jatkaa elämänsä entisellä tavalla, vaan anteeksisaanti merkitsee sisäistä muutosta hänessä itsessään: hänen itsensä pitää luopua tappamisesta, kieltäytyä verenvuodatuksesta. Tämä teko on se ihme-sauva, jolla hän jakaa psyykkisen meren arvot kahtia. Karkeampiakin pahuuden muotoja on totuttu pitämään arvossa: sotaa sankariuden näytteenä, oveluutta neroutena jne. — Vasemmalle puolelle joutuvat murha, sota, ryöväys . . . kaikki ne karkeudet, jotka henkisesti valistumatonkin ihminen selvästi näkee rikollisiksi. Oikealle puolelle hän siirtää toistaiseksi peitetymmän pahuuden, jota hänen ymmärryksensä ei vielä osaa heittää vasemmalle. Hän saattaa ajatella: pitäähän ainakin moraalisesti tukea esim. isänmaan puolustusta, täytyyhän harjoittaa armeliaisuutta niitä kohtaan, jotka panevat henkensä alttiiksi hyvän asian puolesta. Onko kyseessä oleva asia todella hyvä, vai onko joku sanonut sitä hyväksi, tällaisia hienouksia hän ei osaa vielä ratkaista, siksi himojen meren kahtiajaossa saattaa joutua oikealle puolelle paljon jesuiittamaista, pirullista pahuutta, hienoa itsekkyyttä ja kauneuden vaippaan puettua kavaluutta, mitä hänen järkensä ei osaa vielä tuomita. Mutta tappamattomuus sinäänkin on niin ratkaiseva teko, että se kiihoittaa maailman sotapsykoosin vallassa olevat »egyptiläiset» ajamaan häntä takaa, nimittämään häntä »omantunnonaraksi» raukaksi, vetämään hänet tuomioistuimien eteen ja pahimmassa tapauksessa teloitettavaksi. Nämä ovat ajankohtaisia näkemyksiä niille, jotka uskaltavat kieltäytyä sodasta.

Mutta voi käydä toisinkin. Samoin kuin Herra Moo-

seksen tarussa asettui tulen- ja pilvenpatsaana Israelilaisten ja egyptiläisten väliin suojaksi, samoin voi sodasta kieltäytyjä tänä päivänä joutua »pilveen» ja säästyä fyysilliseltä kuolemalta. Eikä ainoastaan yksilö vaan jopa kansakin. Pekka Ervast opettaakin, että jos joku kansa, esim. Suomen kansa, osaa itsealoitteellisesti luopua armeijastaan, niin se tulee tuon moraalisen tekonsa vuoksi henkisesti suojatuksi niin, ettei kukaan voi sen kimppuun hyökätä. Karma pitää huolen ahdistajista, sillä »joka tuulta kylvää, hän myrskyä niittää», so. sota nielee aikanaan ihailijansa.

»Merenylitystä» seuraa vaellus erämaassa, sillä totuudenetsijä joutuu erilleen sotaisen ihmiskunnan puuhista ja verihurmiosta. Entiset ystävät jättävät hänet ja yhteiskunta pitää häntä luopiona. Siinä tilassa ahdistaa »nälkä», henkisen tiedon kaipuu. Mutta kaikkina aikoina on elämä ollut niin järjestettyä, että »nälän» kasvaessa korkeimmilleen on ruokakin ollut ulottuvilla. Henkinen leipä on tavalla tai toisella ollut tarjolla Salaisen Veljeskunnan lähettiläiden toimesta ja nykyaikana sellaisena esiintyy teosofinen ja kristosofinen sanoma. Totuudenetsijältä odotetaan vain asioihin syventymistä, mietiskelyä, hänen tulee aloittaa säännöllinen mietiskely. Paras aika on aamulla, kuten Jeesus neuvoo: »Anna meille t ä n ä p ä i v ä n ä yliaistillinen leipämme». Samoin Herra ruokki israelilaisia mannalla, jota satoi »taivaasta» ja sitä oli koottava a a m u l l a vain sen päivän tarpeita vastaava määrä. Jatkuva mietiskely johtaa totuudenetsijän lopulta »Siinain vuoren luo», totuuden kallion juurelle, mistä »Herra» julistaa hänelle lait tulevaa elämää varten. Hänelle selviää elä-

män lakiperäisyys, kehityksen välttämättömyys, karmen toiminta, jälleensyntymisen suuri tosiasia, tähtivoimien vaikutus ihmiselämään ja ennen kaikkea elämän jumaljohtoisuus. Totuuden Pyhä Henki valaisee ymmärrystä ja antaa hänelle selvän ja järkipäisen elämäntähtämyksen. — Ensimmäinen taival on kuljettu, eikä ole sanottu, että se kuljetaan yhden jälleensyntymän puitteissa. Uudessa jälleensyntymässä unohdetaan se, mikä kuuluu älyllisen tietouden piiriin, mutta saavutettu moraalinen pohja säilyy kannustavana panoksena seuraavaa etappia varten, jolloin siirrytään Siinailta Jordaniin.

XV

»TUOMIOVIRTA»

Totuudenetsijä siirtyy aikanaan moosesvaiheesta joo-suavaiheeseen, joutuen silloin Jordanille eli Tuomiovirralle. Se on sama »vesielementti» mikä jo edellisessä vaiheessa tuli ylitetyksi, mutta tässä vaiheessa se ei enää ole sotahurmion »punainen meri», koska se jo tuli voitetuksi, vaan »tuomiovirta». Hänen pitää uudelleen ratkaista psyykkisen maailman arvoitus, mutta ratkaisu muodostuu tässä vaiheessa astraalisten voimien entistä perusteellisemmaksi tuomioksi. Moosesvaiheessa tuli siirretyksi oikealle puolelle ehkä paljonkin salakavalaa pahuutta, sillä miekasta luopumisen perinpohjaisuutta rajoitti ymmärryksen vaillinaisuus. Siitä huolimatta hänen päättävä tekonsa merkitsi järjellis-käytännöllistä uudestisyntymistä, sillä luopuessaan sotahurmiosta luopui hän vuosimiljoonia hallinneesta, miekan mahtiin turvautuneesta käyttäjästä. Tämän jälkeen alkoi uusi käyttäjä, mikä ei sallinut miekkaa, hän syntyi uuteen elämäntaitoon. Taito on tässä vaiheessa passiivista, hän kieltäytyy miekasta ja siksi

hän »pakenee Egyptistä» eli maailman sotahurmiosta. Mutta aikanaan hän tulee Jordanille, minkä jälkeen alkaa Jerikon valloitus ja silloin elämän taidon eli uuden käytännön pitää muuttua aktiiviseksi. Tähän hän valmistuu korpivaelluksellaan, syventyessään elämän jumaljohtoisuuteen ja lakiperäisyyteen. Pyrkijää odottaa käytännöllis-siveellinen henkinen työ, mutta sitä ennen hänen pitää pestä itsensä Jordanissa eli puhdistaa oman sielunsa astraalinen luonto. Psyykinen maailma on siirrettävä salakavalline voimineen vasemmalle niin perusteellisesti kuin selvä ymmärrys antaa myöten. Tehävä on käytännössä toteutettua sielullista suursiivousta, peseytymistä, josta kaste on vertauskuva. Siinä työssä ei riitä enää tappamattomuus, vaikkakin se on välttämätön edellytys, vaan apuna on käytettävä »korpivaelluksen» mietiskelytyössä saavutettua valistusta, elämän lakiperäisyyden ja sielussa vaikuttavien tähti-voimien tuntemusta, siis »liiton arkkiä». Siksi Joosuan tarinassa kerrotaankin, miten papit kantoivat liiton arkkiä Jordanille, jolloin virta — pappien laskiessa jalkansa siihen — pysähtyi juoksussaan kaukana Aadamin luona laskien alajuoksunsa tyhjäksi. Aadam merkitsee »ihminen». Todellinen i h m i n e n syntyy vasta edellä mainitussa suursiivouksessa, siihen asti hän on ollut todellisuudessa eläinihminen, astraalisten voimien temmellyskenttä. Näin syntyneen ihmisen luona astraalinen virta pysähtyy. Ulkoisessa maailmassa se virtaa entisellä tavalla, siellä riehuvat sodan hurmio, kaunistelematon ja kaunisteltu väkivalta, himojen erilaiset pyörteet..., mutta tavoittaessaan Jumalaan uppoutuneen ihmisen, jossa Kristushenki vaikuttaa, pyörteet

pysähtyvät sellaisen ihmisen sielussa, sillä hän on mieltiskelyssä katsonut sielunsa syvyyteen ja erottamiskyvyllään erottanut ikuisuusarvot astraalisesta kuonasta. Hän on etsinyt sielustaan myöskin kahdentoista eläinratamerkin vastaavaisuudet, synonyymit ja niiden sailaisuudet, kuten Jordanista otettiin 12 kiveä. Niistä hän on velvollinen tekemään »muistomerkin» tuleville sukupolville eli kirjoittamaan kokemuksensa tulevien sukupolvien opastukseksi. — Sisäinen puhdistus johtaa luonnostaan Jerikon valloitukseen ja sitä tietä »luvattua maata» kohti.

Jeriko merkitsee »kuu, haju». Alempaa päivätajuista ymmärrystä nimitetään kuun alaiseksi minuuden kaksinaisuuden vuoksi. Kuolematon korkeampi minuutemme, mihin paha ei ylety, elää korkeammassa älyn maailmassa eli auringontasolla. Se vastaa psykologiassamme aurinkoa ja päivätajuinen ymmärryksemme, joka elää todellisen minämme lainavalolla, kuuta. Näin ollen ihmiskunnan päivätajuinen elämä on »kuun alainen maailma» ja sillä kieltämättä on oma »hajunsa». Emme tunne sen hajua niin kauan kuin itse elämme alemman ymmärryksemme varassa, sillä ihmiskunnan elämä tuntuu silloin luonnolliselta. Mutta jos pyrimme henkiseen elämään, niin alamme tuntea veren löyhkää. — Ihmiskunnan päivätajuinen ymmärrys on se Jeriko, jota henkiseen elämään asennoitunut ihminen joutuu valloittamaan. Sitä työtä ei tehdä ase kädessä, vaan puhutun ja kirjoitetun sanan avulla. »Liiton arkki» on oleva hänen työaseensa, kuten Joosuakin kukisti Jerikon muurit kiertämällä niitä liiton arkki mukanaan. Hänen työnsä on ensi kädessä elämän henkisten lakien julistamista,

järjen avarruttamista, ymmärryksen muurien kukistamisesta ja niiden valloittamista henkiselle elämälle. Siinä saattaa olla apuna mm. taide, vaikka nykyajan »Jerikon valloittaja» ehkä mieluummin käyttää kanteletta kuin pasuunaa. Hänellä on edessään suuri pimeä ihmiskunta, sama »Egypti», josta hän lähti, mutta hän ei enää lähesty sitä »Egyptin» vaan »Jerikon» näkökulmasta. Hän ei enää pakene ihmiskuntaa, vaan lähestyy sitä auttajana, opettajana, valistajana. Työmaa on valtava, sillä ihmiskunnan ymmärrystä ei valloiteta yhdessä elämässä eikä yhden ihmisen voimilla. Mutta työ kantaa aikanaan hedelmää, joten uusi vaihe saattaa alkaa aikanaan.

Joosuan kirjan mukaan osa israelilaisia jäi Jordanin erämaan puoleiselle rannalle, missä oli heidän »luvattu maansa». He lähettivät vain asekuntoiset miehet valloittamaan Jerikoa ja nämä palasivat takaisin tehtävänsä suorittettuaan. Tällainen mahdollisuus on myöskin nykyajan totuudenetsijällä. Hänelle on menneitten elämien vaikeissa kokemuksissa käynyt selväksi tappamattomuuden välttämättömyys ja se kuvastuu tässä elämässä hänen korkeimmaksi tavoitteenkseen. Hänessä on hereillä eräänlainen totuudenetsijämentaliteetti, mutta syvempi elämänfilosofia ja korkeampi moraalit vaikuttavat siksi vierailta, ettei edellä kuvailtu psykologinen Jordanin ylitys ole mahdollinen. Hänkin saapuu Jordanelle ja ymmärtää Jerikon valloituksen tärkeyden, ts. tappamattomuuden aste on hänen »luvattu maansa» eli korkein ihanteensa ja sen puolesta hän alkaa tehdä valistustyötä ja toteuttaa sitä käytännössä. On useita uskonnollisluontoisia seuroja, joissa tappamattomuus on

koroitettu kunniaan ja jotka tekevät aktiivistakin työtä aatteensa puolesta, aivan kuin moosekselaisuuden korkein saavutus olisi näin jälleensyntyneenä. Puhtaana ollen se on kaunista työtä, mutta korkeamman moraalin ja järkiperäisen elämäkäsityksen puutteessa saattaa se helposti luisua politiikan ja materialismin syliin. Se on välivaihe, josta tie jatkuu teosofian ja Vuorisäärnan avulla.

— — —

Elian ja Elisan myyttiin saamme ainutlaatuisen, psykologisen ja okkultis-henkisen, historian oikeaksi todistaman selityksen J. R. Hannulan kirjan »Vanhan Testamentin avain» viimeisestä luvusta, mihin tässä viittaamme. Mutta kuvausta voidaan ehkä tulkita seuraavallakin tavalla.

Joosuavaiheen saavuttanut etsijä on tehnyt vakavaa henkistä valistustyötä valloittaessaan »Jerikoa» eli ihmiskunnan ymmärrystä henkiselle elämälle. Työn ja ponnistelujen tuloksena hänen omakin järkensä on tullut yhä kirkkaammaksi ja moraalinen vahvuutensa kestävämmäksi, hän on valmistunut opettajatehtävään. »Valloitusyötä» on saattanut jatkua useamman elämän ajan ja monet ovat kallistaneet korvansa hänen opetuksilleen: hänellä on oppilaita »Jerikossa». Heissä saattaa olla yksi tai useampia Elisan kaltaisia oppilaita, jotka ovat erikoisen lähellä häntä ja ymmärtävät häntä syvemmin kuin toiset. Nämä kaikki hän tuo Jordanille näyttääkseen heille, miten virta ylitetään kolmannella, edellisiä kertoja syvemmällä tavalla. Astraalinen virta on jälleen edessä ja sen viimeisetkin pohjavoimat on voitettava. — Totuudenetsijä taltutti moosesvaihees-

saan ollessaan astraalisen himomaailman tappamattomuuden tasolla, mikä tapahtui terveen ymmärryksen voimalla. Jokainen tervejärkinen ihminen saattaa ymmärtää, että tappaminen, olkoon se yksilöluontoista tai yhteiskuntien toimeenpanemaa, on rikollista ja siksi hyljättävää. Emme kykene valmistamaan elämää ja siksi meillä ei ole oikeutta sitä riistääkään. Tämän havainnon pitäisi kannustaa jokaista ajattelevaa ihmistä ratkaisemaan miekan salaisuutta. — Joosuavaiheessa vaaditaan tämän lisäksi rakkautta, uhrautuvaisuutta, auttamishalua . . . Nämä ovat sydämen asioita, joihin valistunut järki nojaa. Miten osaamme lähestyä ihmiskuntaa sitä auttaaksemme, ellei meillä ole rakkautta, elleimme osaa tunnustaa veljeksemme häntä, jonka silmät eivät vielä näe häntä ympäröivää Egyptin pimeyttä ja joka ei siksi vielä osaa kaivata »luvattua maata». Mutta kun »län on saattanut olemuksensa sointumaan ihmiskunnan suureen tuskaan», kuten »Hiljaisuuden äänessä» kuvaillaan ja »asettanut jalkansa surun synkälle polulle», silloin ihmiskunnan tuska herättää rakkauden hänen sielussaan. Rakkaus kannustaa työhön, mikä useimmiten on maailman puolelta vailla tunnustusta, pilkattua ja ylönkatsottua. Ja kuitenkin hän työllään toteuttaa elämän tahtoa opettaen Lakia, josta ei piirtoakaan voida ottaa pois, koska ainoastaan Kristuksessa, ihmisen perikuvassa, on jokaisen »luvattu maa». Muutamat tämän ymmärtävätkin ja heidän kanssaan hän saapuu Jordanille, sillä hän on oppinut toteuttamaan Isän tahtoa. Se näkyy hänen »pukunsa» voimassa.

Mikä on Elian vaippa, puku? Katsellessamme ihmistä näemme hänen pukunsa, minkä suojassa taas on hä-

nen ruumiinsa. Puku peittää ihmisen ja kun kyseessä on virkapuku, niin määrittelemme ihmisen puvun mukaan. Emme näe ihmistä, vaan esim. sotilaan, papin, munkin tai vaikkapa vahtimestarin, riippuen hänen virkapuvustaan tai univormustaan. Tällainen määritelmä ei ole todellista vaan vertauskuvallista, sillä ihminen saattaa hoitaa virkaansa ilman virkapukuakin. Todellinen puku on ihmisen ruumis, joka kätkee taakseen ja sisälleen sielullis-henkisen ihmisen. Näemme ruumiin ja todellista ihmistä vain niin paljon kuin ruumis voi sitä heijastaa. Mutta ruumiissa eli todellisessa puvussa ovat ihmisen voimat kätkettyinä. Ruumiimme avulla teemme sekä fyysiset että henkiset tehtävämme. Elia-vaiheeseen saapuneen ihmisen henkiset voimat, jotka piilevät hänen ruumiissaan, ovat kasvaneet siinä henkisessä työssä, jota hän on ehkä kauankin suorittanut. Henkinen valistustyö on tullut hänen ainoaksi elämäntehtäväkseen, kuten Eliallakin ja siksi pitkän taipaleen takana ollut »luvattu maa» on nyt vihdoin näkyvissä henkisenä todellisuutena, jota kuvataan Elian »taivaaseen» nousemisella. Opettihan Jeesus myöhemmin, että todellinen luvattu maa on taivasten valtakunta maan päällä. Sitä ennen hän kuitenkin näyttää esimerkillään, mihin tarkoitukseen koottuja henkisiä voimia on käytettävä: niillä voitetaan astraalinen elementti, väkivalta ja mustamaagilliset voimat lopullisesti. Tähän loppurynnistykseen tarvitaan ja keskitetään kaikki voimat — ne eivät saa olla hajallaan — ja siksi Eliakin »kääri kokoon vaippansa» eli kokosi voimansa ja voitti psyykkisyyden salakavalimmat ansat. Tämän voiton jälkeen vaikuttaa jokaisessa »Eliassa» yksinomaan Isän tahto,

sillä tämän maailman jumala on tullut lopullisesti voiteuksi.

— — —

Hermeettinen lause: »Niin ylhäällä kuin alhaalla», tai päin vastoin sanoi, merkitsee mm., että ihmisen psykologisella vaelluksella on vastaavaisuutensa maapallon ja ihmiskunnan kosmillis-henkisessä kehityksessä. Ihminenhan on pienoismaailma, suuren maailman eli makrokosmoksen vastaavaisuus. Koska edellä esitetyt psykologiset myytit ovat juutalaiseen kaapuun puettuja yleismaailmallisia mysteriokuvauksia, niin niiden vastaavaisuuksienkin tulee näkyä historiassa. Analogia käy ymmärrettäväksi luonnollisen ihmiskehityksen valossa. Kun entisien uskontojen ja mysteriokoulujen avulla oli kasvatettu kyllin suuri joukko sieluja käsittämään tappamattomuuden välttämättömyyttä ja kaipaamaan pakoa »Egyptistä» eli tietämättömyyden pimeästä, niin heidän aiheuttamansa totuuden kaipuu teki mahdolliseksi suuremman avun antamisen. Kysynnän ja tarjonnan laki vaikuttaa tavallaan myöskin henkisissä asioissa: koska oli kysyntää, annettiin myös apua. Buddha, Aasian valo, sai tehtävän suorittaakseen. Hän kokosi yhteen vanhojen uskontojen parhaat saavutukset opettaen: Luopukaa tappamasta eläviä olentoja; luopukaa laittomasta sukupuoliyhdynnästä; luopukaa valheesta ja kavaluudesta; luopukaa päihdyttävistä juomista. Näiden ulkoisten ohjeittensa lisäksi hän viitoitti sisäisen tien kärsimyksistä vapautumiseen, nirvaanaan. Maaplaneetan hän näki synkäksi »Egyptiksi», pimeäksi eteiseksi, mistä on päästävä ulos totiseen valoon ja vapauteen.

Buddhan sanoma kantoi hedelmää. Kerrotaan, että suuri joukko saavutti arhatiuden hänen latujaan kulkién. Tehdessään totta Buddhan opetuksista muuttivat he miekkansa henkisen tiensä matkasauvaksi ja joutuivat silloin »erämaahan». Heille valkeni ihmiskunnan onneton tila, sillä he katselivat nyt elämää opettajansa silmillä. Buddhan uusi näkemys heitti valoaan ihmiskunnan ylle eikä sen toivoton korpivaellus voinut olla herättämättä sääliä ja myötätuntoa. Siksi sanotaan Johannes Kastajankin, joka eli ennen Jeesuksen vaikutusta, saarnanneen »parannuksen kastetta erämaassa», mikä kirjaimellisesti tulkittuna vaikuttaa oudolta, sillä olihan kaupungeissa enemmän ihmisiä kuin erämaassa. -- Mutta eteenpäintyöntävä vaikutus näkyy myöskin yleismaailmallisena ilmiönä, sillä »kun aika täyttyi» eli kun saavuttiin nykyiseen kulttuuriimme, niin suuri ihmiskuntakin joutui pulman eteen: onko muutettava miekka matkasauvaksi, jotta voisimme hukkumatta käydä »Punaisen meren» yli eli selviytyä ihmiskuntaamme hurmioittavasta sotapsykoosista. Tappamattomuus on tullut maailman kansoille ajan polttavaksi kysymykseksi. Ei voida kieltää, etteikö astraalinen punainen himo-meri aaltoile uhkaavasti, nielläkseen kansan myrkky-, bakteri- ja atomisodan kuiluihin. Pelastavaksi sanomaksi kelpaavat Buddhan sanat: älä tapa yhtään elävää olentoa.

Kun tarpeellinen joukko ihmissieluja oli Buddhan neuvojen mukaan muuttanut miekkansa sauvaksi ja näin voittanut sotahurmion sekä valistanut järjellistä sieluaan mietiskelytietä, tuli yleismaailmallinen »Jerikon valloitus» mahdolliseksi. Jeesus esitti uudet lait

»vuorelta» Vuorisaarnan muodossa. Ne olivat suullisia ja muistiinkirjoitettuja opetuksia, siis ulkoisia ohjeita kuten »Siinain laitkin», mutta Jeesuksen vaikutus oli samalla yleismaailmallinen. Hän sanoi itse: minä kirjoitan lakini teidän sydämiinne. Ihmiskunta sai henkisen avun sisäistä tietä, koska omatunto heräsi, kuten Pekka Ervast opettaa. Jokainen ihminen tuli tästä avusta osalliseksi ja tämän teki mahdolliseksi se, että maapallo sai korkeamman minän. Jeesus tuli Maan korkeammaksi minäksi inspiroiden sisäistä tietä ihmiskuntaa henkiseen elämään, alemman minän avartamiseen. Alkoi »Jerikon valloitus» kosmillis-henkisissä merkeissä, käsitäten koko maapallon. Näin toistuu psykologinen tie yleismaailmallisissa merkeissä. Ihmiskunta sai — käyttäksemme kristillistä sanontatapaa — armon, sillä se joutui ilman omaa ansiotaan eräänlaiseen Joosuavaiheeseen, saaden sisäistä henkistä apua. »Liiton arkki», mikä ennen oli ihmisten ulkopuolella ulkoisten lakien muodossa, tuli Jeesuksessa lasketuksi ihmisten sydämiin ja siksi psyykkisen maailman värilliset voimat tulivat »tuomituiksi» niin, ettei tarkoitus enää pyhitä keinoja, Vanhassa Testamentissahan esiintyy kautta linjan henki: Tämä on Jumalan valittu kansa, joten meillä on oikeus vallata alueita, ryöstää toisia kansoja, pettää heitä ove-luudella . . . tehdä mitä tahansa, sillä kaikki teot tulevat pyhitetyiksi pyhän kansan oikeudella. — Vaikka näin saatetaan ajatella edelleenkin, niin jokaisen ihmisen sydämessä on tuomari, joka sanoo: vääryys on aina vääryyttä, tehtäköön sitä minkä asian puolesta tahansa. Väärät teot tuomitsevat nyt itsensä sen korkean moraa-

lin valossa, mikä säteilee maapallon korkeammasta mi-
nästä, Kristuksesta.

Näin korkean moraalin käytännöllistyttäminen on
näyttäytynyt ylivoimaiseksi kristityille kansoille. Mut-
ta joukossa on elänyt harvalukuinen vähemmistö, joka
maailman pilkkaa ja piinaa pelkäämättä on yrittänyt
kulkea Vuorisaarnan kaitaa tietä. Heitä on elänyt pitkin
kristillistä aikaa, kirkot heitä vainosivat ja polttivat.
Mutta he syntyvät maan päälle uudelleen ja heidän
lukumääränsä kasvaa. Näin tuli, ajan jälleen täytyes-
sä, mahdolliseksi siirtyä kolmanteen vaiheeseen, jota
kuvaannollisesti voimme nimittää ihmiskunnan Elia-vai-
heeksi.

— — —

Viime vuosisadan loppupuolella oli useammanlaatui-
sia salaisia ja puolijulkisia järjestöjä, jotka uskoivat
pohjautuvansa alkuperäiseen viisaususkontoon ja edus-
tavansa todellisempaa henkistä virtausta. Useimmat
niistä ovat unohtaneet alkuperäisen ohjelmansa ja kuo-
reutuneet muotomenollisiksi yrityksiksi esittää syvem-
pää kulttuurietikettiä. Kun teosofinen liike sai sano-
mansa julkisuuteen, niin muutamat näistä järjestöistä
hieman heräsivät. Ne alkoivat syventyä omaan tehtä-
vänsä ja niissä heräsi aavistus, että jotain erikoista on
tulossa. Aavistus kiteytyi vähitellen erilaisiin muotoi-
hin, joista huomattavin ehkä on Kristuksen takaisintu-
lon tai eräänlaisen maailmanopettajan odotus. Näissä
ilmiöissä toistuu Elian taru, sillä Pekka Ervast yritti
puhaltaa elävöittävää teosofista henkeä eräisiin näistä
järjestöistä, jotka siis olivat tavallaan hänen oppilai-
taan. Samoin Eliallakin oli »oppilaita monissa kaupun-

geissa» ja näillä oli salaperäinen ennakkoavistus Elian suhteen: Elia otetaan pois heidän keskeltään. Heidän aavistukseensa liittyi lisäksi pelko. Samantapainen pelko liittyi mainitsemiemme järjestöjen aavistuksiin: Jos Kristus tai suuri opettaja tulee, niin minkä järjestön piirissä hän työskentelee? Tietenkin hänellä on ohjelma ja ellei hänen ohjelmansa ole meidän ohjelmamme mukainen, niin silloin hän hylkää meidät, »hänet otetaan meiltä pois». Mikään näistä järjestöistä ei osannut mennä aavistuksia pidemmälle, joten »Elia otettiin heiltä pois» eli Pekka Ervast jätti ne omaan rauhaansa. Sen sijaan Suomessa syntynyt teosofinen liike, minkä hän itse pani alulle, otti hänet vastaan. Suomi muodostui valloitettavaksi »Jerikoksi» jopa niin, että Suomen itsenäisyyskin, kuten P. E. itse kuvailee, oli tulosta täällä tehdystä teosofis-kristosofisesta työstä. Niinikään Suomi pelastui eräistä vaikeista tilanteista saman työn ansiosta ja toiselta puolen joutui kansalaissotaan siksi, ettei hänen sanomaansa osattu kyllin syvällisesti ymmärtää ja vastaanottaa.

Monen vaiheen jälkeen Pekka Ervastille kävi, kuten aikanaan Elialle: pieni joukko seurasi häntä Jordanille, Tuomiovirralle. He osasivat »tuomita» oman minuu-
tensa tärkeyden ja peseytyä omahyväisyydestään niin paljon, että osasivat nähdä: Pekka Ervastin sanomassa on todellinen L u v a t t u m a a, jota kohti ihmiskunta on vuosimiljoonia pyrkinyt, nyt se on näkyvässä, hänessä on ratkaistuna kaikki elämän pulmat. Luvattu Maa näkyi Tuomiovirran takaa, sillä jokaisen on itse virta ylitettävä. — Mutta, kuten Elialla, niin Pekka Ervastillakin oli yksi toveri, J. R. Hannula, joka osasi

»nähdä opettajansa poismenon» eli elää P. E:n hengessä siten, että tajusi hänen henkisen suuruutensa. Siksi hän saikin jatkaa P. E:n työtä »palaamalla» hänen entisten ja tulevien oppilaittensa luo, saattaakseen hänen elämäntyönsä käytännölliseen toteutumisvaiheeseen. — Sillä Pekka Ervastian kautta tullut, koko ihmiskunnan käsittävä henkinen apu on siinä, että karman johdon siirtyessä Kristukselle — ainakin jälleensyntymismysterioissa — on voitu aloittaa koko ihmiskuntaa käsittävä yhteinen kulttuuri, minkä perustus sisältyy teosofis-kristosofisessa maailmankatsomuksessa ja elämänymmärryksessä esille tuotuun MAAILMANUSKONTOON.

XVI

VELJEYDEN YDIN

Teosofis-kristosofisessa sanomassa on piirretty uuden ihmistyyppin peruslinjat, siihen on myös sisällytetty oppi ihmisten veljeydestä. Se ei ole »oppi» siinä merkityksessä, että joku ihminen olisi sen keksinyt pelastaakseen ihmiskunnan vallitsevasta kaaoksesta, mikä taas johtuu ihmisyyden ja veljeyden puutteesta. Veljeys perustuu siihen elämän tosiasiaan, että olemme henkisesti yhtä Jumalassa, saman elämän synnyttämiä, saman Isän lapsia. Veljeys, sen toteuttaminen kuuluu näin ollen ihmiskunnan dharmaan, elämäntehtävään. Se on tulevaisuuden tavoite, joskin se vielä nykyisen ihmiskunnan tähtäimestä katsoen on kaukainen unelma. Mutta koska se on tavoite, niin kaikissa uskonnoissa on siihen viitattu, kehoitettu sopuisaan elämään, toinen toistaan rakastamaan. Teosofisen liikkeen veljeysohjelmassa on lisäksi piirre, mikä velvoittaa — sanoisimme — suppeampaa veljeyttä toteuttamaan. Siinä kehoitetaan muodostamaan veljeyden ydin, katsomatta minkäänlaisiin ihmisiä rajoittaviin ulkoisiin tekijöihin,

kuten rotuun, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen jne. Kysymyksessä ei siis ole ensikädessä koko ihmiskunnan veljellistyttäminen, vaan pienemmän ihmisryhmän, jonka odotetaan toteuttavan veljeyttä omassa keskuudessaan ja näin näyttävän esimerkkiä muulle ihmiskunnalle. On muodostettava veljeyden alkuydin, onnistunut veljesryhmä, josta voidaan sanoa: katsokaa, miten he rakastavat toisiaan. — Kysymme: miten tällainen veljesryhmä onnistuneesti muodostuu?

Näemme, miten veljeysaate on aivan kuin ilmassa. On muodostunut ihmisystävällisiä liikkeitä, joiden tavoitteena on ainakin alussa ollut veljeyselämän sekä teoreettinen esittäminen että sen käytännöllinen toteuttaminen. On myöskin tehty erilaisia yrityksiä veljeyden käytäntöön asettamiseksi, esim. muodostamalla ns. ihaneyhteiskuntia. Niiden luomiseen ovat kannustaneet monenlaiset motiivit, kuten kasvissyönti, kirkkokristillinen elämäkäsitys, taloudellinen hyvinvointi jne. Tunnettua on, että nämä yritykset ovat poikkeuksitta epäonnistuneet. Alkuvaiheessa on vallinnut nuorekas innostus ja elämä on näyttänyt lupaavalta, mutta vähitellen innostus on laimentunut ja eripuraisuus on tuhonnut alkaneen yrityksen. Missä on vika? Onko se ihmisten kypsymättömyydessä vaiko vaikuttimien laadussa? Toiselta puolen on muistettava, että teosofisen liikkeen aloittivat Valkoisen Veljeskunnan mestarit ja koska heidän aloittamassaan liikkeessä kehoitetaan muodostamaan veljeyden ydin, niin sellaisen syntyminen pitäisi olla mahdollisuuksien rajoissa. Veljeyden ydin on tärkeä momentti teosofisen liikkeen työssä.

Tiedämme, että siinä suuressa Opettajassa — Pekka

Ervastissa — joka aloitti suuren uskonpuhdistuksen ja samalla maailman uskonnon, on kaikki pulmat ratkaistu. Siis myöskin kysymyksessä oleva »veljeyspulma». Hän esittääkin joutsenlaulussaan »Suuressa seikkailussa» kaksi yhdyskuntaa, joissa veljellinen yhteiselämä on toteutettuna. Toinen on Whitewayn kolonia ja toinen salaperäisen professori Batoryn muodostama yhtä salaperäinen aarniometsälinna. Ensiksimmäinen perusti monimiljoonikko Mr. Newberg. Kummastakin veljespiiristä on esitetty merkittäviä piirteitä.

Whitewayn kolonia muodostui seuraavasti: Mr. Newberg oli onnistunut liikemies, jonka varallisuus oli jatkuvasti lisääntynyt. Hän eli sopuisaa, onnellista elämää perheensä kanssa, kunnes äkkiä tuli suuri suru: hänen äitinsä ja puolisonsa kuolivat. Elämä menetti merkityksensä ja näin ollen alkoi tilinteon aika. Ollen synnynnäinen totuudenetsijä alkoi Mr. Newberg kysyä elämän tarkoitusta. Evankeliumeista hän sai lukea Jeesuksen sanat: mene ja myy omaisuutesi ja jaa köyhille. Pohtiessaan tuota neuvoa hän erikoisesti halusi tietää, pitäisikö hänen ruveta keräämään uutta, jos hän jakaisi omaisuutensa, jotta taas olisi jakamista. Silloin joutui hänen käsiinsä H. P. Blavatskyn artikkeli, missä viitattiin Tolstoihin ja hänen opetuksiinsa. Tolstoin kirjat paljastivat hänelle Vuorisaarnan siveysopit ja näyttivät, mitä on Jeesuksen seuraaminen. Olihan Jeesus lisännyt edellä mainittuun opetukseensa: ja seuraa minua. Tolstoi näytti Mr. Newbergille Vuorisaarnan tien ja teosofia puolestaan osoitti hänen olevan vastuussa omaisuudestaan. Tulos oli, että hän osti suuren maapalstan ja kehoitti sanomalehti-ilmoituksen avulla niitä

ihmisiä, jotka haluavat elää esim. Tolstoin opetusten mukaan, saapumaan hänen luokseen, jotta he yhdessä muodostaisivat ko. yhteisasutuksen. — Tulijoita oli ja yhteiskunta oli toiminut sopusointuisasti jo kaksikymmentä vuotta. Siihen lukeutui sekä perheellisiä että yksinäisiä jäseniä.

Kertomuksen yhteydessä selviää, että Mr. Newberg oli kokenut jumalkokemuksen. Mutta hänestä ei tullut okkultistia sanan käytännöllisessä merkityksessä, vaan hän oli, kuten P. E. kirjassaan nimenomaan huomauttaa, jäänyt paikoilleen. Vaikka hän oli tutustunut teosofiaan, niin hän ei kuitenkaan uskonut kuolemanjälkeiseen elämään, jälleensyntymiseen eikä mestareitten olemassaoloon. Hänelle riitti nykyaika, eikä hän vauvannut päättään esim. sellaisilla kysymyksillä, miten mahdollisesti suuri ihmiskunta pääsee eteenpäin henkisyudessa. Hän uskoi Jumalan pitävän heistä jotenkin huolen. Lisäksi elämä tuollaisessa yhdyskunnassa oli helppoa ja kuvaavana piirteenä mainitaan, etteivät kaikki jäsenet olleet selvillä siitä, miten paljon yhdyskunnan luominen oli vaatinut alkupääomia. Yhdyskunnassa elettiin uskonnollista elämää Vuorisaarnan pohjalla, siihen ainakin pyrittiin. Mutta kirjasta ilmenee, että vaikka Mr. Newberg itse oli kokenut henkisen uudestisyntymisen, ollen täten vakava kristitty, niin toiset yhteiskunnan jäsenet eivät suinkaan olleet käyneet läpi samoja henkisiä taisteluita. Pikemminkin he elivät johtajansa lämmittävässä loisteessa, ollen kuin lapsia, jotka nauttivat onnellistuttavasta ympäristöstä. Saamme yhdyskunnasta sellaisen kuvan, että siellä kierretään kuin kehässä: yleensä ollaan tyytyväisiä oleviin oloihin, säi-

lytetään, mitä on saavutettu, mutta ei osata mennä eteenpäin.

Toinen »Suuressa seikkailussa» hahmoteltu yhdyskunta on, kuten jo sanoimme, salaperäinen, maailmalta peitetty, erämaahan kätkeytynyt munkkiasutus. Se sijaitsee Länsi-Amerikan erämaassa ja muistuttaa rakennustyylyltään ja loisteliaisuudeltaan Ranskan Versailles'ia. Kuvauksesta päättäen yhdyskuntaan kuuluu ainoastaan miehiä, munkkeja. Versailles'in olemassaolon tarkoitus näyttää ulkoapäin katsottuna käsittämättömältä, mutta lähempi tutustuminen osoittaa tuon munkkiyhdyskunnan tekevän hyvin merkillistä työtä. He työskentelevät ajatuksillaan ja näin aloittavat suurta uskonpuhdistusta. Heillä on merkillinen kyky elää kahdenlaisessa päivätajunnassa. Jokapäiväiset askareet tuossa loisteliaassa, ulkoisessa erämaalinnassa toimitetaan karkeammassa päivätajunnassa, mutta kun ryhdytään henkiseen työhön, niin se tapahtuu korkeammassa päivätajunnassa ja työpaikkana on luola, mikä on nähtävissä ainoastaan eetterisenä todellisuutena. Yhdyskunnan johtaja on professori, prinssi Batory, ja kaikki ns. »palvelijat» ovat yhdyskunnan munkkeja.

Pekka Ervast on näissä kuvauksissaan esittänyt kaksi melkoisen erilaista yhteisasutusta, veljespiiriä, joista kumpaakin on nimitettävä eräänlaiseksi veljeyden ytimeksi. Toinen on koottu sanomalehti-ilmoitusten perusteella melkoisen tavallisista, hyvistä ihmisistä ja toinen veljespiiri on vastaavasti erikoisen valikoitua väkeä. Tästä johtuen näiden veljespiirien suhde ihmiskuntaan on myöskin erilainen. Whitewayn kolonia saattaa esimerkillään näyttää maailmalle, miten ihmisten tulee

ja miten heidän on mahdollista elää veljellisesti. Professori Batoryn taikalinnan asukkaat eivät saata näyttää maailmalle esimerkkiä, koska heidän toimintansa on täysin salaista. Ja kuitenkin viimeksimainittu ryhmä tekee työtään itsetietoisemmin, eläen henkisesti katsoen syvemmällä. — Kun tiedämme Pekka Ervastin ratko-
neen kaikki mahdolliset symbolit, vertauskuvat ja ihmiselämän ongelmat, on selviö, että hän on näihinkin kuvauksiin sisällyttänyt eräitä elämän avaimia. Niitä on luonnollisesti useampiakin, mutta tässä yhteydessä ajattelempa seuraavaa.

Ajattelempa niitä kahta ihmistyyppiä, joita on nimetty Kain- ja Aabel-tyypeiksi. Monet okkultiset traditiot tosiaan myöntävät ihmisiä olevan kahta erilaista tyyppiä, joista toiset — Aabel-tyypit — edustavat enemmän passiivista luonnetta tai sielun asennetta, heissä on toisella tavalla sanoen sielullinen naisellisuus etualalla. Kain-tyypeissä esiintyy enemmän jotain miehistä, aktiivista, he ovat kuin miehiä sielullisesti, olivatpa he ruumiillisesti kumpaa sukupuolta tahansa. Aabel-luonteissa on jotain pyöreyttä, he ovat vanhoillisempia, rakastavat juhlallisuuksia, kirkonmenoja . . . Voitaisiin ehkä sanoa tämän tyyppin tulevan helpommin mystikoksi, jossa tunne on etualalla. — Kain-tyypin ihmiset ovat kulmikkaampia, sielullisesti jotenkin »teräväsärmäisiä», he ovat älyihmisiä, jotka eivät työdy sokeaan uskoon. He kaipaavat tietoa, heidän taipumuksensa tähtäävät okkultismiin. Verratkaamme näitä kahta tyyppiä noihin kahteen veljesryhmään, niin havaitsemme yhtäläisyyttä. Whitewayn kolonian rakennelma ja siellä elävät ihmiset ovat kieltämättä Aabel-ihmisiä. He eivät

erikoisesti huolehdi ihmiskunnan tilasta, heille on nykyhetki tärkein. Silti he ovat hartaita ja hyviä ihmisiä. — Professori Batoryn ryhmä vastaa Kain-luonnetta, miehistä elementtiä. Niinpä sanotaankin heidän olleen miehiä, munkkeja, okkultisteja, tehtävästään tietoisia ihmiskunnan auttajia.

Emme tässä yhteydessä lähde tutkimaan, mitä kaikkia merkityksiä P. E. mahdollisesti on sisällyttänyt näihin kahteen veljespiiriin. Kuvittelemme sen sijaan josain todellakin olevan kaksi sellaista ihmisryhmää, joita »Suuressa seikkailussa» kuvaillaan. Silloin olisi sanottava, että kumpainenkin niistä elää yksipuolista elämää, eikä näin ollen saata täydellä tehollaan toimia ihmiskunnan hyväksi. Niinpä Whitewayn kolonia on kuin kaksikymmentävuotias nainen, — kolonia oli perustettu 20 vuotta sitten — sulhasta odottava, siveellinen ja hyveellinen, mutta kuin kehässä kiertävä. Se tarvitsee Kain-tyypin apua, niitä ihmisiä, jotka ajattelutietä antavat elämälle järkevän sisällön. Ellei näin tapahdu, niin elämä tuollaisessa yhdyskunnassa muodostuu suureksi osaksi tunnepitoiseksi hartailuksi, missä oman mukavuuden tavoittelusta tulee keskeinen seikka. Elämä tulee eräässä mielessä liian helpoksi, kuten kirjajan tekijä huomauttaakin.

Batoryn munkkiveljeskunnan elämä vaikuttaa niinkään yksipuoliselta. Näyttää siltä, kuin se olisi pannut kynttilänsä vakan alle, toimien kokonaan salaisuudessa, maailmasta erossa. Sillä on tietoa ja tarkoituksenmukaisuutta, joita Whitewayn kolonialta puuttuu, ja siksi se voisi tiedoillaan auttaa Whitewayta. Aabelin ja Kainin pitäisi tukea toisiaan. Niinpä Abel-tyyppinen Salo-

mokaan ei kyennyt rakentamaan temppeliä ilman Kain-tyyppisen Hiram Abifin apua.

Sovittaessamme nämä kuvaukset jokapäiväiseen elämään ja siinä muodostuvaan veljeyden ytimeen on sanottava, että Whitewayn kolonian tapainen vaihe on ensimmäinen ja ulkonaisesti alustava. Se alkaa teosofis-kristosofisen sanoman julkisessa levittämistyössä, esitelmien, kirjallisuuden ja aikakauslehtien avulla. Keskeisenä siinä esiintyvät silloin esitelmistä tiedoittavat sanomalehti-ilmoitukset, joilla kutsutaan kokoon niitä ihmisiä, jotka tuntevat kutsumusta henkiseen elämään. Kutsu kuuluu kaikille ja siinä esitetään samalla sekä syvällisiä että pinnallisia aatteellisia seikkoja. Se on kuin Mr. Newbergin kutsu, kuuntelijoille ja kirjojen lukijoille alussa vähän epämääräinen saattaen vivahtaa esim. tolstoilaisuuteen. Yksi ihastuu enemmän asian filosofiiseen puoleen, toinen metafysiikkaan, kolmas siveysoppiin. Aloittelevat, totuutta etsivät sielut eivät heti ole selvillä, »miten paljon tuollainen tesofis-kristosofinen työkenttä on tullut maksamaan», miten paljon siinä on ollut työtä ja vaivaa, ennen kuin näin pitkälle on päästy. He näkevät tavallisesti vain tämän alustavan puolen huomaamatta, että ellei sen takana olisi suurta henkistä valoa, ei olisi teosofis-kristosofista elämänymmärrystäkään. Mutta vähitellen asiat syvenevät. Ryhmiin pyrkivät totuudenetsijät aloittavat tutkimustyön. Työtä on paljon ainakin niillä, jotka eivät koskaan ole teosofiisiin aatteisiin tutustuneet. Eteen avautuu aivan ennen aavistamattomia näköaloja. Ja kuitenkin työ ei ole vain aivovoimistelua, vaan se on samalla veljeyden käytännöllistä koulua. Se on elävää elämää, jossa hio-

taan perusluontemme karkeasta kivistä Kristus-tempelin rakennuskiveä. Siinä työssä auttaa kumpainkin tyyppi toistaan: Aabel-tyypin ihmiset auttavat kauneustajullaan Kain-tyypin ihmisiä, antaen näiden totuudennäkemykselle sisältöä ja Kain-tyypin ihmiset näyttävät Aabel-tyypin ihmisille, että kauneuden tulee palvella korkeinta totuutta.

Mutta samassa joukossa pitää olla myöskin heitä, jotka ovat ainakin jossain määrin ratkaisseet kummankin tyypin arvoituksen. Heissä esiintyy viisaus. Siksi työryhmän tähtäimessä onkin jokaisen viisaudesta osalliseksi tuleminen. Viisaus on kotoisin Mestarien Veljeskunnasta, se on Vuorisaarnan Mestarin viisautta. Pyritään siihen, — vähän kuvaannollisesti sanoen — että totuudenetsijä oppisi totuuden miekalla erottamaan eetteriruumiinsa karkeasta fyysillisestä ruumiistaan niin, ettei fyysillistä kuolemaa tapahdu. Tämä työ merkitsee päivätajunnan kahtiajakoa. P. E:hän puhuu siitä, että mainitun munkkiyhdyksunnan jäsenet elävät kahdenlaisessa päivätajunnassa: karkeammassa ja korkeammassa. Tavallinen päivaelämähän kulutetaan karkeammassa päivätajunnassa, aineellisen elämän puuhissa ja harrastuksissa. Mutta tämän lisäksi on opittava taito kohota korkeampaan päivätajuntaan, jolloin henkinen työskentely tapahtuu ja jolloin Vuorisaarnan viisaus valtaa tajunnan. Tällöin totuudenetsijä menee »luolaan», so. kohoaa mietiskelyssä tajuntansa ylilimoihin, syventyen Kristus-viisauteen. Se »luola» ei ole paikallisesti kaukana, se on samassa paikassa kuin arkinenkin päivaelämä, se on ihmisessä itsessään. Ja kuitenkin se on kuin luola, sillä se on näkymätön todel-

lisuus, sitä ei tajua kukaan ulkopuolinen. Ei kukaan sivullinen tiedä, työskenteleekö ihmisen tajunta alemmassa vai ylemmässä tilassa. Sen tietää vain etsijä itse.

Valiojoukko, veljeyden ydin ei voi muodostua, ellei siinä ole mukana vaikuttamassa ja ohjaamassa Vuori-saarnan Kristus-viisaus. Sen saavuttamiseen kaikki henkinen työskentely tähtää. Tuo viisaus vaikuttaa heti alusta asti ja puhuu jokaiselle yksilölle ensimmäiseksi: Jos tahdot elää henkistä elämää ja saavuttaa viisautta, niin sinun tulee oppia elämään niin kuin ihminen, sinun on luovuttava verenvuodatuksesta; se on vähin vaatimus, minkä elämä ihmiselle asettaa. Veljeyttä ei toteuteta ase kädessä. Kaikki olennot taivaan avaruuksissa ovat sidotut toisiinsa veljessiteillä, sinäkö ihminen, joka vasta äskettäin olet saanut minuutesi silmät auki, olisit poikkeus muusta luomakunnasta? Sinut on luotu Jumalan kuvaksi ja sinun tehtäväsi on tuon kuvan kirkastaminen. Käännä siis miekkasi ristiksi.

Kysymyksessä oleva miekka on, kuten jo sanoimme, totuuden miekka. Niin kauan kun ihminen uskoo ihan-teittensa toteutuvan aseilla, hän turvautuu sotilasmiekkään. Sen kärki on silloin ylöspäin, kohti Jumalan elämänjärjestystä. Se sotii Jumalaa vastaan, rikkoo elämän rakkauden lakeja. Se tuhoaa ihmisiä, Jumalan kuvia. Siksi se on käännettävä ristiksi, kärki alaspäin, pois päin Jumalasta, kohti itsekkyyttä. Silloin siitä tulee totuuden miekka, mikä halkaisee elämän kahtia, jakaa tajunnan. Kahtiajaettava elämä, maailma, tajunta on ihmisessä itsessään. Totuuden miekan pitää tunkeutua »luihin ja ytimiin», kaikkiin sieluelämän sokke-

loihin. Ihmisen pitää tehdä itselleen selväksi, että hänessä on todellakin kaksi maailmaa, jotka »sotivat» toisiaan vastaan. Hänessä on vanha elämäkäsitys, mikä turvautuu väkivaltaan ja näin sotii Jumalaa vastaan. Mutta tämän lisäksi on myöskin toinen elämäkäsitys, mikä tulee Jumalasta ja on esitettyinä Vuori-saarnassa. Se on sotimattomuus, väkivallasta luopuminen. Se on ristissä, ristiriidassa vanhan elämäkäsityksen kanssa. Kun se tulee ihmiseen, niin vanha ja uusi joutuvat keskenään ristiin, tulee ristiriita kahden elämäkäsityksen välillä. Silloin miekasta tulee risti, totuuden miekka. Tätä ihmisen on tajuntana opittava käyttämään. Hänen on ajateltava kaikki seikat omassa sieluelämässään puhki, jaettava koko sielunsa kahdella niin, että hän kirkkaalla totuudennäkemyksellä erottaa, mitkä seikat kuuluvat vanhaan ja mitkä uuteen, Jumalasta tulleeseen elämäkäsitykseen. P. E:n sanoilla: »Ettemme lankeaisi kiusaukseen valitsemaan kahden välillä, joista kumpikin mielestämme on hyvä». On vain yksi hyvä, mitä toteuttaessa tarkoitus ja keinot ovat molemmat hyviä: ihmisyyys. Sitä ei voi toteuttaa väärillä keinoilla: väkivallalla, ryöväämisellä, teloituksilla... Nämä seikat pitää ajatella puhki ja nähdä, että jumalallinen elämä ja alemman ymmärryksen hyväksymä alempi elämä ovat todellakin sovittamattomassa ristiriidassa. Ihmisen pitää nähdä tuo ristiriita itsessään ja nähtyään sen tehdä valinta: luopua alemmasta ja valita korkeampi. Valinnan voi ihminen tehdä nyt **päivätajunnassa**. Siinä ei vaadita yliaistillisia kokemuksia, ei mitään ihmeellisiä kykyjä. Kuka tahansa terveellä talonpoikaisjärjellä varustettu ihminen kykenee tämän

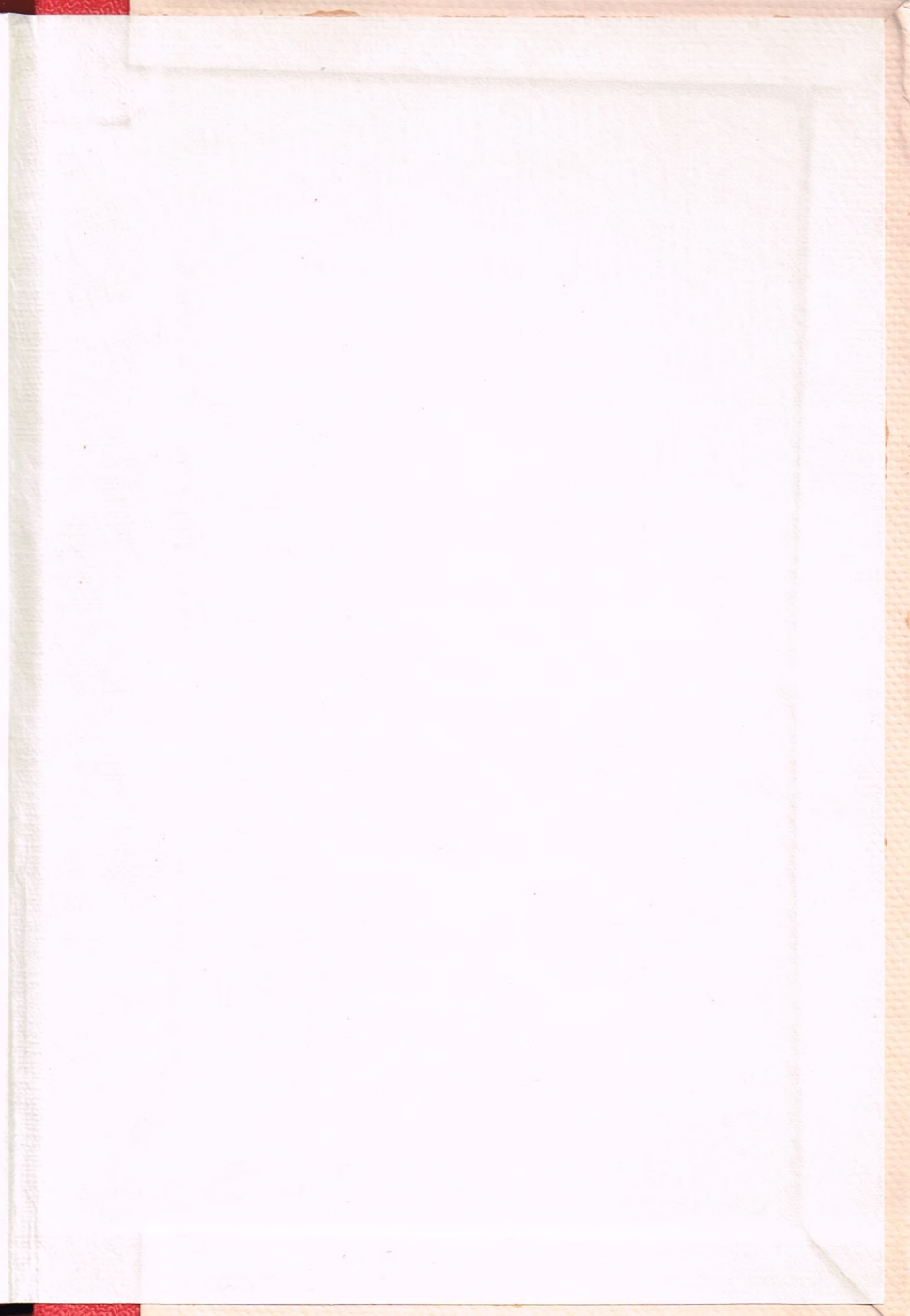
kahtiajaon suorittamaan, jos hän vain näkee sen vai-
van. Kosmillinen Kristus on nyt niin lähellä ihmistä,
että hän saattaa tämän ymmärtää, jos hän tekee tutki-
mustyötä sillä ymmärryksellä, mikä hänellä on. Työn
seurauksena hänen päivätajuntansa menee aivan kuin
kahtia, sillä kun hän omaksuu uuden moraalin. Vuori-
saarnan elämänymmärryksen ja sulattaa sen mietiske-
lyn avulla osaksi omaa olemustaan, hän saattaa kohota
tuon moraalin edellyttämään tajunnan tilaan milloin ta-
hansa. Ei hänen tarvitse lähteä ulos ruumiistaan sitä ko-
keakseen, vaan tajunnan siirtyminen alemmasta ylem-
pään tapahtuu päivätajunnassa, vaikka vilkasliikentei-
sellä kadulla.

Asettomuus on ensimmäinen todellinen askel velje-
yttä kohti. Ennen kuin ihminen on tämän askeleen ot-
tanut, on kaikki pyrkiminen tosi ihmisyyteen hapuile-
mista. Omaksuessaan asettomuuden ihminen tunnus-
taa, ei ainoastaan aatteellisesti, vaan myöskin käytän-
nössä, että ihmisruumis on Jumalan temppele, jonka tu-
hoamiseen ei ole oikeutta. Tämän ratkaisun jälkeen
saattaa totuudenetsijä hedelmällisesti syventyä Vuori-
saarnan toisiin käskyihin, joista pahan vastustamatto-
muus muodostaa kulmakiven. Se on se kivikuutio, jol-
la edellä mainitut munkit istuivat »Suuren seikkailun»
luolakokouksessa. Kohotessaan korkeampaan päiväta-
juntaansa istuivat he kivikuutiolla. Näin on oleva jokaisen henkisen ihmisen kohdalla. Pahan vastustamatto-
muus on perin juurin sulatettava, niin, että siitä tulee
elämän perustus, ihmissielun sisäinen, vankkumaton ti-
la, usko, mikä siirtää vuoria. Sen uskon avulla muutu-
tuu vanha ihminen uudeksi, jossa ensimmäisen Adamin

saavutukset, persoonallisuuden voimat, palvelevat toisen Adamin, Kristuksen, todellista ihmisyyden ihanetta.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
I Elämän kaksinaisuus	7
II Kabbalan »Lilith ja Shamael»	14
III Perisynti	25
IV Perisynti kulttuurissamme	33
V Kolmas sukupuoli	41
VI Kaksoisielu	51
VII Hesekielin näky	62
VIII »Pyöriä pyörien sisällä»	78
IX Neljä evankeliumia	88
X Viikunapuu	95
XI Kunnia Jumalalle	106
XII Todellinen ja epätodellinen	114
XIII Psykismi vai moraali	125
XIV Luvattu maa	136
XV »Tuomiovirta»	151
XVI Veljeyden ydin	164

VÄINÖ LEHTOSEN KIRJOJA:

Miten ymmärrän elämän koulun	100:—	150:—
Uudenajan työsaralta	100:—	150:—
Kansallinen uudestisyntyminen	30:—	—
Rauhan temppeleli	100:—	150:—
Elämän arvoitus	150:—	200:—
Vanajavuoren taru	300:—	380:—
Matkalla Temppeleliin	150:—	200:—
Ihmisyysuskonnon ulkopiirteet	80:—	—
Danielin kirja	200:—	280:—
Kun aika on täyttynyt	200:—	280:—
Liitto	220:—	300:—

Näitä kirjoja saa tilata osoitteella: Neiti Alma Allinniemi,
Tampere, Santalahdentie 7 E. 13.

Näistä asioista puhuu myös Pohjolan Valo, 10
numeroa vuodessa, hinta 500.—. Toimitus: Turku, Kor-
keavuorenkatu 2 C. 31.

HINTA 380:—